

2020

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ RAFAMET
W KUŹNI RACIBORSKIEJ
ZA ROK 2020

WSTĘP	4
1. STAN PRAWNY I CHARAKTERYSTYKA PODMIOTÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ RAFAMET	4
2. INFORMACJA O AKCJACH EMITENTA	8
3. INFORMACJA O POWIĄZANIACH ORGANIZACYJNYCH I KAPITAŁOWYCH	9
4. SYTUACJA FINANSOWA	10
4.1. Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno – finansowych.....	10
4.2. Charakterystyka struktury aktywów i pasywów skonsolidowanego bilansu, w tym z punktu widzenia płynności Grupy Kapitałowej.....	13
4.3. Wskaźniki finansowe i niefinansowe.....	16
4.4. Ważniejsze zdarzenia mające znaczący wpływ na działalność oraz wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Emitenta w roku obrotowym lub których wpływ jest możliwy w następnych latach.....	17
4.5. Nietypowe zdarzenia mające wpływ na wynik finansowy Grupy Kapitałowej.....	18
4.6. Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa.....	18
4.7. Zarządzanie ryzykami finansowymi.....	19
4.8. Ocena zarządzania zasobami finansowymi.....	21
4.9. Informacja o zaciągniętych i wypowiedzianych umowach dotyczących kredytów i pożyczek.....	21
4.10. Informacja o udzielonych pożyczkach.....	25
4.11. Informacja o udzielonych i otrzymanych poręczeniach i gwarancjach.....	26
4.12. Opis struktury głównych lokat kapitałowych lub głównych inwestycji kapitałowych dokonanych w ramach Grupy Kapitałowej w roku obrotowym.....	26
4.13. Objasnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym, a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na 2020 r.....	26
5. OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA I ZAGROŻEŃ	27
6. OFEROWANE PRODUKTY, SPRZEDAŻ I RYNKI ZBYTU	31
6.1. Produkty i usługi.....	31
6.2. Struktura asortymentowa sprzedaży.....	36
6.3. Informacje o rynkach zbytu z uwzględnieniem podziału na rynki krajowe i zagraniczne.....	37
7. INFORMACJA O ZAWARTYCH UMOWACH ZNACZĄCYCH	39
8. INWESTYCJE	43
8.1. Inwestycje kapitałowe.....	43
8.2. Inwestycje w rzeczowe aktywa trwałe.....	43
8.3. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków, z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności.....	43
9. ZAOPATRZENIE	44
10. BADANIA I ROZWÓJ, ZARZĄDZANIE JAKOŚCIĄ	46
11. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA	50
12. WYNAGRODZENIA OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH	52
13. INFORMACJA O WSZELKICH UMOWACH ZAWARTYCH Z OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI	54
14. INFORMACJE O WSZELKICH ZOBOWIĄZANIACH WYNIKAJĄCYCH Z EMERYTUR I ŚWIADCZEŃ O PODOBNYM CHARAKTERZE DLA BYŁYCH OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH, NADZORUJĄCYCH ALBO BYŁYCH CZŁONKÓW ORGANÓW ADMINISTRUJĄCYCH ORAZ O ZOBOWIĄZANIACH ZACIĄGNIĘTYCH W ZWIĄZKU Z TYMI EMERYTURAMI	55
15. ZASADY ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM EMITENTA	55
16. DZIAŁALNOŚĆ SPONSORINGOWA I CHARYTATYWNA EMITENTA	55
17. INFORMACJA O ŁĄCZNEJ LICZBIE I WARTOŚCI NOMINALNEJ AKCJI SPÓŁKI, BĘDĄCYCH W POSIADANIU OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH	56

18. OCHRONA ŚRODOWISKA	56
19. TRANSAKCJE ZAWARTE PRZEZ EMITENTA Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI NA INNYCH WARUNKACH NIŻ RYNKOWE	57
20. INFORMACJE O POSTĘPOWANIACH SĄDOWYCH	57
21. UMOWY ZAWARTE Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	57
22. INFORMACJE O PRZYJĘTEJ STRATEGII ROZWOJU RAFAMET S.A I JEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ ORAZ DZIAŁANIACH PODJĘTYCH W RAMACH JEJ REALIZACJI W OKRESIE OBJĘTYM RAPORTEM WRAZ Z OPISEM PERSPEKTYW ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI EMITENTA CO NAJMNIJ W NAJBLIŻSZYM ROKU OBROTOWYMPERSPEKTYWY ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ RAFAMET	59
22.1 Charakterystyka polityki w zakresie kierunków rozwoju Grupy Kapitałowej	59
22.2 Czynniki zewnętrzne i wewnętrzne istotne dla rozwoju Grupy Kapitałowej	61
23. OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO	62
24. OŚWIADCZENIE NA TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH	83

WSTĘP

Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej RAFAMET w Kuźni Raciborskiej zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, a także zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29.03.2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U.2018.757).

Sprawozdanie przedstawia istotne wydarzenia mające znaczący wpływ na działalność Grupy Kapitałowej RAFAMET (GK) w badanym roku obrotowym, a także rzutujące na wyniki lat następnych.

1. STAN PRAWNY I CHARAKTERYSTYKA PODMIOTÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ RAFAMET.

Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A. – jednostka dominująca

Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A. („RAFAMET S.A.”, „Spółka”, „Emitent”) jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej RAFAMET S.A. z siedzibą w Kuźni Raciborskiej, ul. Staszica 1. Spółka nie posiada oddziałów (zakładów).

Spółka powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Fabryka Obrabiarek RAFAMET, na mocy aktu z dnia 22.05.1992 r.

W dniu 01.07.1992 r. Spółka została wpisana do rejestru handlowego pod nr RHB 8368, a 14.12.2001 r. do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000069588, który jest prowadzony przez Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Głównym przedmiotem działalności Emitenta jest:

- produkcja obrabiarek,
- działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji obrabiarek do obróbki metalu,
- obróbka mechaniczna elementów metalowych.

Podstawowy asortyment produkcyjny Emitenta to obrabiarki specjalistyczne do obróbki kół zestawów kołowych pojazdów szynowych (kolej, tramwaje, metro), w produkcji których Spółka zajmuje pozycję wiodącego producenta na skalę światową oraz karuzelowe, wielkogabarytowe obrabiarki specjalne dla przemysłu zaleczonego energetycznego oraz maszynowego, w produkcji których Spółka jest rozpoznawalnym producentem na rynkach światowych. Spółka działa zdecydowanie w obszarach produkcji niszowej. Wyroby Emitenta są realizowane na jednostkowe zamówienia.

Działalność remontowa realizowana przez Spółkę obejmuje naprawy i modernizacje obrabiarek produkcji własnej i innych producentów.

Pozostała działalność usługowa Spółki dotyczy:

- realizacji usług obróbki wiórowej, w tym detali wielkogabarytowych,
- opracowywania dokumentacji konstrukcyjnej w zakresie modernizacji maszyn i urządzeń,

- opracowywania programów technologicznych w zakresie obróbki części dla obrabiarek sterowanych numerycznie,
- wykonywania pomiarów geometrycznych maszyn i urządzeń z wykorzystaniem precyzyjnych urządzeń laserowych,
- realizacji posprzedażnych usług montażowych i serwisowych.

Zarząd

W okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. Spółką kierował Zarząd w składzie:

- E. Longin Wons – Prezes Zarządu,
- Maciej Michalik – Wiceprezes Zarządu.

Rada Nadzorcza

W okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. funkcję organu nadzorczego pełniła Rada Nadzorcza w składzie:

- Janusz Paruzel – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Paweł Sulecki – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
- Aleksander Gaczek – Członek Rady Nadzorczej,
- Marek Kaczyński – Członek Rady Nadzorczej,
- Michał Tatarek – Członek Rady Nadzorczej.

ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. – jednostka zależna

Podmiot podlega konsolidacji.

ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. w dniu 17.04.2003 r. została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego, Wydział X Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod nr KRS 0000159084.

Kapitał zakładowy spółki zależnej wynosi 17.000.000,00 zł i dzieli się na 34.000 równych i niepodzielnych udziałów o wartości 500,00 zł każdy. Emitent posiada 100% udziałów.

ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o. o. prowadzi działalność w zakresie produkcji i sprzedaży odlewów żeliwnych, modeli odlewniczych oraz usług obróbki mechanicznej. Ponadto spółka zależna wykonuje m.in. usługi śrutowania oraz szeroko pojęte usługi laboratoryjne.

Odlewnia specjalizuje się w produkcji żeliwa (w zakresie ciężarowym: 500 – 40000 kg), sferoidalnego (w zakresie ciężarowym: 500 – 30000 kg) oraz austenitycznego (Ni-hard i Ni-resist).

Odlewy wykonywane przez Spółkę mają zastosowanie w:

- przemyśle obrabiarkowym (łóża, stoły, belki suportowe, stojaki, płyty montażowe),
- przemyśle maszynowym (elementy pomp, korpusy, koła zamachowe, piasty),
- przemyśle okrętowym (obudowy przekładni, obudowy łożysk),
- przemyśle górniczym (korpusy przekładni),
- przemyśle energetycznym (korpusy i pokrywy silników),
- przemyśle motoryzacyjnym (elementy matryc i tłoczników, formy do opon),
- przemyśle gazowniczym.

Zarząd

W okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. spółką zależną kierował Zarząd w składzie:

- Adam Witecki – Prezes Zarządu,
- Jacek Opiela – Wiceprezes Zarządu.

Rada Nadzorcza

W okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. funkcję organu nadzorczego ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o. pełniła Rada Nadzorcza w składzie:

- E. Longin Wons – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Rajmund Jarosz – Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Maciej Michalik – Członek Rady Nadzorczej.

RAFAMET- SERVICE & TRADE” Sp. z o.o. – jednostka zależna

Podmiot podlega konsolidacji.

Spółka zależna „RAFAMET-TRADING” Sp. z o.o. powstała na mocy aktu notarialnego z dnia 21.08.1989 r. W dniu 27.06.2003 r. została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców w Sądzie Rejonowym w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000165886.

Kapitał zakładowy wynosi 353.000,00 zł i dzieli się na 706 równych i niepodzielnych udziałów o wartości 500,00 każdy. Emitent posiada 100% udziałów.

Przedmiotem działalności „RAFAMET- SERVICE & TRADE” Sp. z o.o. jest świadczenie usług przemysłowych w obszarach uzupełniających i ułatwiających proceduralnie aktywność Emitenta, serwis pogwarancyjny na rzecz podmiotów eksploatujących obrabiarki produkcji RAFAMET S.A. oraz usługi montażowe, remonty obrabiarek i innych urządzeń technicznych. Ponadto spółka zależna zajmuje się usługami projektowo – konstrukcyjnymi podzespołów obrabiarek i tłumaczeniami tekstów technicznych.

Zarząd

W okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. w spółce działał jednoosobowy Zarząd. Funkcję Prezesa Zarządu pełnił Ryszard Grygiel.

Rada Nadzorcza

W Spółce nie powołano Rady Nadzorczej.

“PORĘBA MACHINE TOOLS” Sp. z o.o. – jednostka zależna

Podmiot podlega konsolidacji.

Spółka w dniu 23.05.2016 r. została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców w Sądzie Rejonowym w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000618904.

Kapitał zakładowy Spółki wynosi 200.000,00 zł i dzieli się na 400 równych i niepodzielnych udziałów o wartości nominalnej 500,00 zł każdy. Emitent posiada 100% udziałów.

POREBA MACHINE TOOLS Sp. z o.o. została powołana dla pozycjonowania marketingowego marki obrabiarek POREBA, których sprzedaż jest realizowana przez RAFAMET S.A.

Zarząd

W okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. w spółce działał Zarząd w składzie:

- E. Longin Wons – Prezes Zarządu,
- Maciej Michalik – Wiceprezes Zarządu.

Rada Nadzorcza

Zgodnie z Aktem założycielskim organami spółki zależnej są Zgromadzenie Wspólników oraz Zarząd.

OOO „STANRUS-RAFAMET” – jednostka zależna

Podmiot podlega konsolidacji metodą praw własności.

Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A. jest udziałowcem w firmie OOO „STANRUS-RAFAMET” z siedzibą w Moskwie, w której posiada 50% udziałów.

Spółka ta została powołana dla uczestnictwa w przetargach handlowych, w których wymagane jest wykanie się rejestracją podmiotu prawnego na terenie Federacji Rosyjskiej i pełni ona jedynie funkcję pośrednika handlowego na rynku rosyjskim. Obroty z tą firmą za rok 2020 wyniosły z tytułu dostaw i pozostałych kwotę 33 tys. zł, natomiast obroty z tytułu kontraktów nie wystąpiły.

Zarząd

W okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. w spółce działał Zarząd w składzie:

- Władysław Fominych – Prezes Zarządu.

Rada Nadzorcza

Zgodnie z Aktem założycielskim, organami spółki zależnej są Zgromadzenie Wspólników, Komisja Rewizyjna oraz Zarząd.

HEBEI RAFAMET MACHINERY Co., Ltd. – jednostka zależna

Podmiot podlega konsolidacji metodą praw własności.

W dniu 22.11.2017 r. pomiędzy RAFAMET S.A. a spółką Hebei K.N.T. Technology Development Co., Ltd, została podpisana umowa spółki joint venture pod nazwą HEBEI RAFAMET MACHINERY Co., Ltd.

Kapitał zakładowy Spółki wynosi 3 mln CNY. Każdy z udziałowców objął 50% kapitału zakładowego. Wartość objętych udziałów przez RAFAMET S.A. w spółce wynosi 815.250 zł i na dzień 31.12.2020 roku nie została pokryta.

Przedmiotem działalności Spółki jest montaż urządzeń mechanicznych i elektrycznych oraz wyposażenia pomiarowego, produkcja, sprzedaż i usługi posprzedażne, badania i rozwój technologii urządzeń mechanicznych i elektrycznych, doradztwo techniczne, usługi techniczne, a także sprzedaż, wywóz i przywóz wszelkiego rodzaju towarów i technologii.

Zarząd

W okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. w spółce działał Zarząd w składzie:

- Lou Hong – Dyrektor Naczelny,
- Li Zihou – Dyrektor,
- Maciej Michalik – Dyrektor,
- Krzysztof Pestkowski – Dyrektor.

Rada Nadzorcza

Umowa spółki nie przewiduje powoływania Rady Nadzorczej. Funkcję nadzorczą pełni Nadzorca – Pani Zhu Xiangmei.

2. INFORMACJA O AKCJACH EMITENTA.

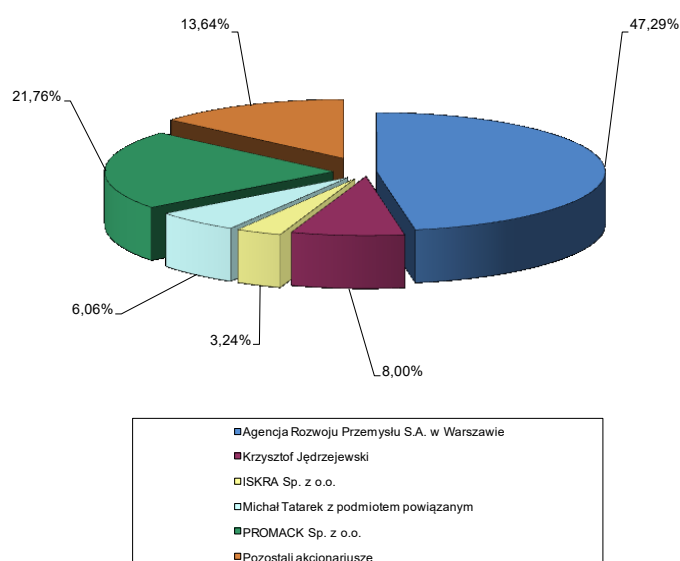
Kapitał zakładowy RAFAMET S.A. wynosi 43.187.010 PLN i składa się z 4.318.701 akcji zwykłych na okaziciela, emitowanych w seriach:

- seria A od nr 00000001 do nr 00068165,
- seria B od nr 00068166 do nr 00340823,
- seria C od nr 00340824 do nr 00890195,
- seria D od nr 00890196 do nr 01363290,
- seria E od nr 01363291 do nr 01439567,
- seria F od nr 01439568 do nr 04318701.

Akcje serii A-D powstały w wyniku konwersji funduszy przedsiębiorstwa państwowego na kapitał akcyjny. Cena emisyjna akcji serii E wynosiła 10 zł, natomiast cena emisyjna akcji serii F 15 zł.

Wszystkie akcje RAFAMET S.A. są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Wykres 1 Struktura akcjonariatu na dzień 31.12.2020 r.

W dniu 23.06.2020 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie RAFAMET S.A. podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku za rok obrotowy 2019. Po zapoznaniu się z wnioskiem Zarządu oraz z opinią Rady Nadzorczej, zatwierdzono przeznaczenie zysku netto za rok obrotowy 2019 w wysokości 770.539,62 zł na kapitał zapasowy Spółki.

W okresie objętym raportem Spółka nie przeprowadziła emisji papierów wartościowych.

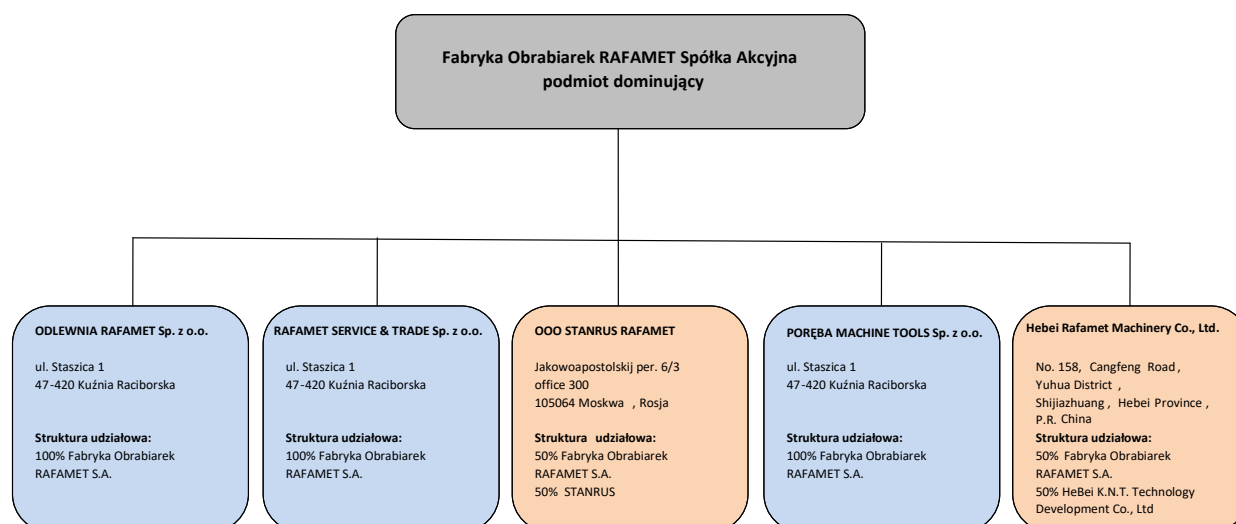
W 2020 r. Emitent nie nabywał akcji własnych.

Spółka nie posiada informacji o umowach, w tym również zawartych po dniu bilansowym, w wyniku których mogą nastąpić w przyszłości zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

Emitent nie prowadzi programów akcji pracowniczych.

3. INFORMACJA O POWIĄZANIACH ORGANIZACYJNYCH I KAPITAŁOWYCH.

Wykres 2 Struktura powiązań organizacyjnych i kapitałowych Grupy Kapitałowej RAFAMET.

4. SYTUACJA FINANSOWA.

4.1. Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno – finansowych.

Grupa Kapitałowa RAFAMET za 2020 r. osiągnęła stratę netto w wysokości - 1.510 tys. zł. Za 2019 r. zysk netto wyniósł 1.101 tys. zł.

Spółka dominująca RAFAMET S.A. osiągnęła zysk netto w wysokości 1.326 tys. zł i był on o 555 tys. zł wyższy w porównaniu do wyniku osiągniętego za 2019 rok. ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. osiągnęła stratę netto w wysokości 2.690 tys. zł. Spółka „RAFAMET SERVICE & TRADE” Sp. z o.o. osiągnęła zysk netto w wysokości 82 tys. zł. Wykazana strata netto w Grupie została w konsolidacji zwiększona o wyłączenia konsolidacyjne, które wyniosły 228 tys. zł.

Przedstawione dane tabelarycznie obrazują sytuację gospodarczą na wszystkich poziomach rachunku zysków i strat oraz prezentują bilansowe źródła finansowania majątku.

Tabela 1 Dynamika rachunku zysków i strat (w tys. zł).

Lp.	Wyszczególnienie	01-12.2020	01-12.2019	Dynamika 2020/2019	Zmiana 2020/2019 w (tys. zł)
1.	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	115 816	115 033	0,7%	783
2.	Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	90 882	89 217	1,9%	1 665
3.	Zysk (strata) brutto na sprzedaży	24 934	25 816	-3,4%	-882
4.	Koszty ogólnozakładowe	21 826	20 496	6,5%	1 330
5.	Koszty sprzedaży	2 426	2 346	3,4%	80
6.	Zysk na sprzedaży	682	2 974	-77,1%	-2 292
7.	Pozostałe przychody operacyjne	1 123	1 272	-11,7%	-149
8.	Pozostałe koszty operacyjne	1 036	623	66,3%	413
9.	Zysk (strata) na działalności operacyjnej	769	3 623	-78,8%	-2 854
10.	Przychody finansowe	3	133	-97,7%	-130
11.	Koszty finansowe	2 106	2 435	-13,5%	-329
12.	Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć rozliczanych zgodnie z metodą praw własności	0	0		0
13.	Zysk (strata) przed opodatkowaniem	-1 334	1 321	-201%	-2 655
14.	Podatek dochodowy	176	220	-20%	-44
15.	Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	-1 510	1 101	-237,1%	-2 611

Działalność operacyjna.

W 2020 r. Grupa Kapitałowa (po uwzględnieniu wzajemnych wyłączeń) osiągnęła przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w wysokości 115.816 tys. zł. Przychody ze sprzedaży Grupy w porównaniu do 2019 roku wzrosły o 783 tys. zł. Sprzedaż w Grupie podlegająca wyłączeniu wyniosła 5.582 tys. zł i była niższa z kwotą wyłączeń za 2019 rok o 2.037 tys. zł.

Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów wyniosły 90.882 tys. zł i były wyższe o 1.665 tys. zł od kosztów poniesionych w 2019 r.

Koszty w układzie rodzajowym.

Tabela 2 Struktura i dynamika kosztów w układzie rodzajowym (w tys. zł).

Lp.	Wyszczególnienie	01-12.2020	01-12.2019	Struktura 2020 (%)	Struktura 2019 (%)	Dynamika 2020/2019 (%)
1	2	3	4	5	6	7
a.	Amortyzacja	9 047	8 837	7,6%	7,6%	2,4%
b.	Zużycie materiałów	47 034	41 790	39,5%	35,9%	12,5%
c.	Energia	4 287	4 058	3,6%	3,4%	5,6%
d.	Usługi obce	12 628	13 958	10,6%	12,0%	-9,5%
e.	Podatki i opłaty	2 023	1 956	1,7%	1,7%	-11,2%
f.	Wynagrodzenia	33 952	34 078	28,5%	29,3%	-0,4%
g.	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	8 629	8 366	7,2%	7,2%	3,1%
h.	Pozostałe koszty rodzajowe	1 588	3 338	1,3%	2,9%	-52,4%
Suma kosztów wg rodzaju		119 188	116 381	100,0%	100,0%	2,4%

W 2020 r. Grupa poniosła koszty w wysokości 119.188 tys. zł i były one wyższe o 2.807 tys. zł (tj. o 2,4%) w stosunku do kosztów poniesionych za 2019 rok. Obniżeniu uległy „wynagrodzenia” o 126 tys. zł i „usługi obce” o 1.330 tys. zł. Wzrosły „ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia” o 263 tys. zł, „amortyzacja” o 210 tys. zł, „energia” o 229 tys. zł oraz „zużycie materiałów” o 5.244 tys. zł, które stanowi 39,5% ogółu poniesionych kosztów.

Pozostała działalność operacyjna.

W 2020 r. Grupa Kapitałowa uzyskała zysk na pozostałej działalności operacyjnej w wysokości 87 tys. zł, w 2019 r. osiągnięto zysk w wysokości 649 tys. zł. Pozostałe przychody operacyjne za 2020 r. wyniosły 1.123 tys. zł.

Tabela 3 Pozostałe przychody operacyjne (w tys. zł).

POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	01-12.2020	01-12.2019
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności	6	2
Wpływ odszkodowań od ubezpieczyciela	1	189
Uzyskane kary, grzywny i odszkodowania	57	228
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	-	577
Dofinansowanie do cen prądu elektrycznego	24	-
Umorzenie zobowiązań	22	22
Zakończenie umowy leasingu	4	-
Zwrot kosztów ubezpieczenia AC samochodów sprzedanych	12	-
Dofinansowanie wynagrodzeń i składek ZUS	804	-
Nadwyżki inwentaryzacyjne	-	20
Przychody ze sprzedaży odpadów	1	2
Dotacja rozliczana w czasie	155	155
Pozostałe przychody	37	77
RAZEM	1 123	1 272

Pozostałe koszty operacyjne za 2020 r. wyniosły 1.036 tys. zł i były wyższe o 413 tys. zł od kosztów poniesionych za ubiegły rok.

Tabela 4 Pozostałe koszty operacyjne (w tys. zł).

POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	01-12.2020	01-12.2019
Odpis aktualizujący wartość należności	208	34
Odpis aktualizujący wartość zapasów	199	-
Darowizny	64	68
Straty ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	31	-
Koszty postępowania sądowego	16	5
Niedobory inwentaryzacyjne	212	63
Kosztów ubezpieczenia AC samochodów sprzedanych	11	-
Koszty postępowania spornego	27	-
Szkody	25	206
Kary i odszkodowania	67	196
Koszty zaniechanej produkcji	170	40
Pozostałe koszty	6	11
RAZEM	1 036	623

Działalność finansowa.

Na działalności finansowej Grupa Kapitałowa za 2020 r. poniosła stratę w wysokości 2.103 tys. zł, a za okres porównywalny stratę w wysokości 2.302 tys. zł. Przychody finansowe za 2020 r. wyniosły 3 tys. zł i obejmują:

Tabela 5 Przychody finansowe (w tys. zł).

PRZYCHODY FINANSOWE	01-12.2020	01-12.2019
Przychody z tytułu odsetek od kontrahentów	-	4
Przychody z tytułu odsetek od lokat bankowych	1	1
Umorzenie odsetek od zobowiązań	-	12
Nadwyżka dodatnich różnic kursowych z tytułu wyceny zobowiązań leasingowych	-	57
Dodatnie różnice kursowe od wyceny forwardów	-	29
Zwrot kosztów gwarancji bankowej	-	28
Pozostałe	2	2
RAZEM	3	133

Koszty finansowe za 2020 rok wyniosły 2.106 tys. zł i obejmują:

Tabela 6 Koszty finansowe (w tys. zł).

KOSZTY FINANSOWE	01-12.2020	01-12.2019
Odsetki i prowizje od kredytów	1 043	1 172
Odsetki od zobowiązań handlowych i budżetowych	58	116
Część odsetkowa od leasingu	183	343
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych na rozrachunkach	415	392
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych na środkach pieniężnych	81	11
Prowizja od otrzymanej gwarancji	298	366
Prowizja za pośrednictwo odzyskania wierzytelności	28	35
Pozostałe	-	-
RAZEM	2 106	2 435

Podatek dochodowy.

Pozycja podatek dochodowy obejmuje:

- część bieżącą w wysokości 9 tys. zł,
- część odroczoną w wysokości 167 tys. zł.

Podatek dochodowy spowodował zwiększenie straty netto do poziomu 1.510 tys. zł. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wyniosły 4.071 tys. zł. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wyniosła 7.676 tys. zł.

4.2. Charakterystyka struktury aktywów i pasywów skonsolidowanego bilansu, w tym z punktu widzenia płynności Grupy Kapitałowej.

Bilans – sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej RAFAMET.

Tabela 7 Struktura i dynamika aktywów (w tys. zł).

AKTYWA	31.12.2020	31.12.2019	Struktura 2020 (%)	Struktura 2019 (%)	Dynamika 2020/2019 (%)
A. Aktywa trwałe	92 192	97 432	45,9	46,1	-5,4
1. Rzeczowe aktywa trwałe	84 650	88 970	42,3	42,1	-4,9
2. Wartości niematerialne	2 256	2 634	1,1	1,2	-14,4
3. Nieruchomości inwestycyjne	106	111	0,1	0,1	-4,5
4. Długoterminowe aktywa finansowe	397	397	0,2	0,2	-
5. Należności długoterminowe	12	6	0,0	0,0	100,0
6. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	4 071	5 005	2,0	2,4	-18,7
7. Pozostałe aktywa trwałe	700	309	0,3	0,1	126,5
B. Aktywa obrotowe	108 562	113 770	54,1	53,9	-4,6
1. Zapasy	18 446	15 066	9,2	7,1	22,4
2. Aktywa z tytułu umów z klientami	4 630	6 356	2,3	3,0	-27,2
3. Należności handlowe	19 936	26 502	9,9	12,6	-24,8
4. Należności z tytułu kontraktów	59 136	61 089	29,5	28,9	-3,2
5. Pozostałe należności	3 082	2 897	1,5	1,4	6,4
6. Rozliczenia międzyokresowe	1 085	1 010	0,5	0,5	7,4
7. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 246	850	1,1	0,4	164,2
A k t y w a r a z e m	200 754	211 202	100,0	100,0	-4,9

Suma aktywów na dzień 31.12.2020 r. wyniosła 200.754 tys. zł i była niższa o 10.448 tys. zł od sumy bilansowej na koniec 2019 roku. Struktura aktywów w podziale na aktywa trwałe i obrotowe nie uległa większej zmianie w porównaniu do końca 2019 r. Aktywa trwałe stanowią 45,9% majątku Grupy. Wartość aktywów trwałych wynosiła 92.192 tys. zł i zmniejszyła się w stosunku do końca 2019 r. o 5.240 tys. zł. Główny wpływ na spadek poziomu aktywów trwałych miało zmniejszenie wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych. Koszty amortyzacji były wyższe od wartości nabytych rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych.

Aktywa obrotowe na dzień 31.12.2020 r. wynosiły 108.562 tys. zł i w stosunku do końca 2019 r. zmniejszyły się o 5.208 tys. zł. Udział aktywów obrotowych w strukturze aktywów wzrósł i wynosił 54,1%. Główny wpływ na spadek poziomu aktywów obrotowych miało zmniejszenie stanu „należności z tytułu kontrak-

tów” o 1.953 tys. zł, przy spadku „należności handlowych” o 6.566 tys. zł. Stan „środków pieniężnych” zwiększył się o 1.396 tys. zł. Stan zapasów zwiększył się o 3.380 tys. zł, a wydzielona z zapasów dodatkowa pozycja wynikająca z MSSR 15 „Aktywa z tytułu umów z klientami” spadła do wartości 1.726 tys. zł.

Źródła finansowania majątku.

Tabela 8 Struktura i dynamika pasywów (w tys. zł).

PASYWA	31.12.2020	31.12.2019	Struktura 2020 (%)	Struktura 2019 (%)	Dynamika 2020/2019 (%)
A. Kapitał własny	93 195	94 957	46,4	45,0	-1,9
1. Kapitał zakładowy	43 187	43 187	21,5	20,4	0,0
2. Kapitał zapasowy	41 308	40 141	20,6	19,0	2,9
3. Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	13 034	13 034	6,5	6,2	0,0
4. Zyski/straty aktuarialne	-2 072	-1 820	-1,0	-0,9	13,8
5. Zyski zatrzymane	-752	-686	-0,4	-0,3	9,6
6. Zysk (strata) netto	-1 510	1 101	-0,8	0,5	-237,1
B. Zobowiązania długoterminowe	26 505	23 577	13,2	11,2	12,4
1. Kredyty i pożyczki	4 610	829	2,3	0,4	456,1
2. Zobowiązania finansowe	3 285	4 177	1,6	2,0	-21,4
3. Inne zobowiązania długoterminowe	36	48	0,0	0,0	-25,0
4. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7 676	8 502	3,8	4,0	-9,7
5. Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne	9 297	8 915	4,6	4,2	4,3
6. Inne rozliczenia międzyokresowe	1 601	1 106	0,8	0,5	44,8
C. Zobowiązania krótkoterminowe	81 054	92 668	40,4	43,9	-12,5
1. Kredyty i pożyczki	24 553	31 347	12,2	14,8	-21,7
2. Zobowiązania finansowe	2 191	2 273	1,1	1,1	-3,6
3. Zobowiązania handlowe	17 562	20 075	8,7	9,5	-12,5
4. Zaliczki z tytułu kontraktów	25 296	23 780	12,6	11,3	6,4
5. Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych	1 818	1 312	0,9	0,6	38,6
6. Zobowiązania pozostałe	6 652	9 490	3,3	4,5	-29,9
7. Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	0	10	0,0	0,0	-100
8. Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne	2 120	2 039	1,1	1,0	4,0
9. Pozostałe rezerwy i rozliczenia międzyokresowe bierne	707	2 187	0,4	1,0	-67,7
10. Inne rozliczenia międzyokresowe	155	155	0,1	0,1	0,0
Pasywa razem	200 754	211 202	100,0	100,0	-4,9

Na dzień 31.12.2020 roku kapitał własny stanowił 46,4% sumy bilansowej, a za okres porównywalny poprzedniego roku 45,0%. Kapitał własny zmniejszył się o 1.762 tys. zł, a kapitał obcy zmniejszył się o 8.686 tys. zł z poziomu 116.245 tys. zł na koniec 2019 r. do poziomu 107.559 tys. zł na koniec 2020 r. i stanowił 53,6% sumy bilansowej. Wartość zobowiązań długoterminowych wzrosła o 2.928 tys. zł z tytułu wzrostu rezerw na świadczenia pracownicze oraz kredytów i pożyczek. Wartość zobowiązań krótkoterminowych spadła o 11.614 tys. zł, głównie z tytułu kredytów i pożyczek. Na dzień 31.12.2020 roku stan kredytów i pożyczek wynosił 24.553 tys. zł i był niższy o 6.794 tys. zł od stanu na dzień 31.12.2019 r. Nastąpił wzrost w pozycji zaliczki z tytułu kontraktów o 1.516 tys. zł. Stan zobowiązań

finansowych z tytułu leasingu długo- i krótkoterminowego wynosił 5.476 tys. zł i był niższy o 974 tys. zł w porównaniu z końcem 2019 roku.

Stan zobowiązań handlowych zmniejszył się o 2.513 tys. zł, a zobowiązań z tytułu wyceny kontraktów zwiększył się o 506 tys. zł. Zobowiązania pozostałe spadły o 2.838 tys. zł.

W analizowanym okresie Grupa nieznacznie zwiększyła stan rezerw i na dzień 31.12.2020 r. wykazuje:

- rezerwę na świadczenia pracownicze 11.417 tys. zł (wzrost o 463 tys. zł),
- rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego stanowiącego nadwyżkę nad aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego 7.676 tys. zł (spadek o 826 tys. zł),
- rezerwę na inne koszty dotyczące głównie kosztów prowizji i gwarancji sprzedanych maszyn 707 tys. zł (spadek o 1.480 tys. zł).

Łączna wartość rezerw ujętych w pasywach bilansu wynosi 19.800 tys. zł i stanowi 9,9% sumy bilansowej.

Przepływy finansowe.

Za 2020 r. Grupa uzyskała dodatnie przepływy z działalności operacyjnej oraz ujemne przepływy z działalności inwestycyjnej i finansowej.

Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej wynosiły „+” 11.363 tys. zł. Wykazana za 2020 r. strata przed opodatkowaniem w wysokości 1.334 tys. zł została skorygowana m.in. o:

- amortyzację o 9.047 tys. zł,
- spadek stanu należności o 10.053 tys. zł,
- wzrost stanu zapasów o 3.380 tys. zł,
- spadek stanu zobowiązań z wyłączeniem pożyczek i kredytów w kwocie 3.555 tys. zł,
- odsetki i udziały w zyskach w kwocie 1.569 tys. zł.

Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej były ujemne i wynosiły „-” 3.825 tys. zł. Wpływy z działalności inwestycyjnej stanowiły wartość 882 tys. zł, a wydatki na działalność inwestycyjną wartość 4.707 tys. zł. Główną pozycję wpływów i wydatków inwestycyjnych stanowi zbycie i nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych.

Przepływy pieniężne z działalności finansowej były ujemne i wynosiły „-” 6.216 tys. zł. Wpływy z działalności finansowej dotyczyły zwiększenia zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w wysokości 17.000 tys. zł. Wydatki dotyczyły spłaty kredytów wymagalnych w trakcie roku w wysokości 20.068 tys. zł, płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego w wysokości 1.632 tys. zł oraz spłaty odsetek od kredytów i leasingu w wysokości 1.516 tys. zł. Stan środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych i w kasie zwiększył się o 1.396 tys. zł w porównaniu ze stanem na dzień 01.01.2020 r.

4.3. Wskaźniki finansowe i niefinansowe.

Wskaźniki struktury.

Tabela 9 Wskaźniki struktury.

Wskaźniki struktury		j.m.	31.12. 2020	31.12. 2019
Wskaźnik struktury pasywów (źródła finansowania)	(kapitał własny / kapitał obcy) * 100	%	86,7	81,7
Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym	(kapitał własny / aktywa trwałe) * 100	%	101,1	97,5
Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem stałym	(kapitał stały / aktywa trwałe) * 100	%	129,8	121,7

Spadek kapitału obcego o 8.686 tys. zł przy mniejszym spadku kapitału własnego o 1.762 tys. zł wpłynął na polepszenie wskaźnika struktury pasywów (źródła finansowania) o 5,0 pkt. %, z poziomu 81,7% do poziomu 86,7%. Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym uległ poprawie o 3,6 pkt. %, z poziomu 97,5% do poziomu 101,1%, w związku ze zmniejszeniem się wartości aktywów trwałych o 5.240 tys. zł. Aktywa trwałe Grupy są w 101,1% finansowane kapitałem własnym. Wzrost kapitału stałego przy spadku aktywów trwałych wpłynął na poprawę wskaźnika pokrycia aktywów trwałych kapitałem stałym (rozumianego jako suma kapitału własnego, rezerw długoterminowych, zobowiązań długoterminowych i rozliczeń międzyokresowych długoterminowych) o 8,1 pkt. %, z poziomu 121,7% na koniec 2019 r. do 129,8% na koniec 2020 r.

Wskaźniki rentowności.

Tabela 10 Wskaźniki rentowności.

Wskaźniki rentowności		j.m.	31.12.2020	31.12. 2019
Rentowność aktywów (ROA)	(wynik netto / przeciętny stan aktywów) * 100	%	-0,7	0,5
Rentowność kapitałów własnych (ROE)	(wynik netto / przeciętny stan kapitałów własnych) * 100	%	-1,6	1,2
Rentowność przychodów	(wynik netto / przychody ogółem) * 100	%	-1,3	0,9

Uzyskana za 2020 r. strata netto spowodowała pogorszenie się wszystkich wskaźników rentowności i efektywności funkcjonowania Grupy. Wskaźnik rentowności aktywów ROA informujący o efektywności wykorzystania całego majątku Grupy wynosi -0,7%. Wskaźnik rentowności kapitałów własnych ROE wynosi -1,6%, zaś rentowność przychodów spadła z poziomu 0,9 % na koniec 2019 roku do poziomu -1,3%.

Wskaźniki zadłużenia.

Tabela 11 Wskaźniki zadłużenia.

Wskaźniki zadłużenia		j.m.	31.12. 2020	31.12. 2019
Wskaźnik ogólnego zadłużenia	(zobowiązania ogółem (bez rezerw) / aktywa ogółem) * 100	%	42,8	44,2
Stopa zadłużenia (wskaźnik zadłużenia kapitału własnego)	(zobowiązania ogółem (bez rezerw) / kapitały własne) * 100	%	92,3	98,3
Wskaźnik zadłużenia długoterminowego	(zobowiązania długoterminowe (bez rezerw) / kapitały własne) * 100	%	8,5	5,3

Spadek zobowiązań ogółem bez rezerw o 7.338 tys. zł spowodował poprawę wskaźników zadłużenia. Wskaźnik ogólnego zadłużenia określa udział wszystkich zobowiązań (bez rezerw) w pasywach bilansu. Na koniec 2020 r. wynosi 42,8% sumy bilansowej (na koniec 2019 r. wynosił 44,2%). W oparciu o wartość wskaźnika zadłużenia kapitału własnego należy stwierdzić, że ogół zobowiązań Grupy stanowi równowartość 92,3% jej kapitału własnego. Na koniec 2019 r. zobowiązania ogółem stanowiły 98,3% wartości kapitału własnego. Zwiększenie poziomu zobowiązań długoterminowych (bez rezerw), głównie z tytułu otrzymanej pożyczki z ARP S.A., spowodowało pogorszenie się wskaźnika zadłużenia długoterminowego z poziomu 5,3% w 2019 r. do 8,5 % na koniec 2020 r.

Wskaźniki efektywności.

Tabela 12 Wskaźniki efektywności.

Wskaźniki efektywności		j.m.	31.12. 2020	31.12. 2019
Szybkość obrotu zapasów	przeciętny stan zapasów * liczba dni w okresie / przychody ze sprzedaży	ilość dni	70	65
Szybkość obrotu należności z tytułu dostaw i usług	przeciętny stan należności z tytułu dostaw, robót i usług+ należności z tyt. kontraktów * liczba dni w okresie / przychody ze sprzedaży	ilość dni	263	280
Szybkość obrotu zobowiązań z tytułu dostaw i usług	przeciętny stan zobowiązań z tytułu dostaw, robót i usług+ otrzymane zaliczki do kontraktów * liczba dni w okresie / przychody ze sprzedaży	ilość dni	137	123

Wskaźniki szybkości obrotu zapasów i zobowiązań wydłużyły się, a wskaźnik szybkości obrotu należności uległ skróceniu.

4.4. Ważniejsze zdarzenia mające znaczący wpływ na działalność oraz wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Emitenta w roku obrotowym lub których wpływ jest możliwy w następnych latach.

Czynniki, które będą miały wpływ na osiągnięcie przez Grupę wyników w następnych latach to:

- zagwarantowanie płynności Grupy na przestrzeni całego roku rozliczeniowego,
- zakres oraz długość kryzysu wywołanego COVID-19,
- utrzymanie rentowności na sprzedaży odlewów oraz poprawa rentowności sprzedaży obrabiarek,
- terminowa realizacja podpisanych kontraktów i uzyskanie dodatkowej marży na sprzedaży,
- relacje wymiany PLN/EUR/USD,
- efektywne wykorzystanie parku maszynowego.

Istotnym zdarzeniem, które będzie rzutować na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej jest umowa z dnia 15.09.2020 r. zawarta pomiędzy spółką zależną ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. a Narodowym Centrum Badań i Rozwoju na dofinansowanie przez NCBR realizacji projektu pt.: „Opracowanie innowacyjnej technologii wytwarzania wielkogabarytowych odlewów z żeliwa sferoidalnego o specjalnych właściwościach w technologii Full Mould, dedykowanych do produkcji narzędzi tłoczących w sektorze automotive” w ramach konkursu nr 1/1.1.1/2020 Szybka Ścieżka. W konsekwencji zawartej umowy spółka dominująca

będzie dokonywała zakupu kilku maszyn i urządzeń do obróbki, co w roku bieżącym spowoduje określone wydatki, zaś w latach kolejnych oczekiwany jest wzrost przychodu spółki dominującej z tytułu świadczonych dodatkowych usług.

4.5. Nietypowe zdarzenia mające wpływ na wynik finansowy Grupy Kapitałowej.

W 2020 r. nie wystąpiły nietypowe zdarzenia mające wpływ na wynik finansowy RAFAMET S.A. w istotny sposób. Oczywiście COVID-19 miał wpływ na organizację i sposób pracy w roku 2020, jednak zanotowane wyniki tak sprzedażowe, jak i finansowe wskazują, że podmioty Grupy Kapitałowej jako całość poradziły sobie z następstwami COVID-19 w roku ubiegłym w sposób zadawalający, z zastrzeżeniem, że COVID-19 miał istotnie negatywny wpływ na funkcjonowanie i wyniki finansowe ODLEWNI RAFAMET Spółka z o.o.

4.6. Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa.

Aktualna sytuacja finansowa podmiotu dominującego w Grupie Kapitałowej RAFAMET jest dobra, a sytuacja głównej spółki zależnej od Emitenta, tj. ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o. jest stabilna, jednak wymagająca nadzoru i systematycznego zwiększania wolumenu rentownej sprzedaży jako źródła pokrycia bieżących wydatków. Akcja kredytowa tej spółki jest zabezpieczona stosownymi bankowymi umowami kredytowymi obowiązującymi do czerwca 2022 roku. Grupa posiada według stanu na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania znaczące pokrycie planu produkcji i sprzedaży na rok 2021 w formie zamówień i kontraktów klientów.

Spółka zależna POREBA MACHINE TOOLS Sp. z o.o. w roku 2021 będzie wykorzystywana do działań marketingowych i pozyskiwania kontraktów handlowych, które produkcyjnie wykonywane będą w Kuźni Raciborskiej.

Aby przeciwdziałać mogącym wystąpić zagrożeniom, Zarząd Spółki podjął działania minimalizujące powyższe ryzyka, na które narażony jest Emitent poprzez pozyskanie nowych linii kredytowych, nowych kredytów celowych oraz rozpoczęcie procedury zwiększania wielkości zobowiązań pożyczkowych. Działania Zarządu koncentrują się również wokół problematyki dostosowania systemu informacji ekonomicznej do potrzeb nowoczesnego zarządzania finansami, jak też wyposażenia przedsiębiorstwa w niezbędne zasoby majątkowo-kapitałowe.

W obecnej chwili nie jest możliwy do oszacowania wpływ na sytuację finansową Grupy Kapitałowej w roku 2021 pandemii koronawirusa SARS-Cov-2 i choroby COVID-19. Jednakże należy pokreślić, że wpływ COVID-19 na sytuację finansową Emitenta był w roku 2020 bardzo ograniczony, lecz na sytuację finansową największej spółki zależnej miał wpływ bardzo istotny. Liczymy na znaczącą poprawę sytuacji w zakresie znoszenia restrykcji wynikających z COVID-19 po osiągnięciu około 40%-50% zaszczepień populacji ludności polskiej, co może nastąpić do końca 2021 roku.

4.7. Zarządzanie ryzykami finansowymi.

Ryzyko utraty płynności finansowej

Grupa Kapitałowa monitoruje ryzyko potencjalnego braku środków pieniężnych i funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Celem tego jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania poprzez korzystanie z różnych źródeł finansowania, takich jak linia kredytowa wielocelowa (kredyt w rachunku bieżącym, kredyt odnawialny, pożyczka, kredyt celowy, linia do finansowania gwarancji bankowych), kredyt obrotowy, leasing finansowy oraz kredyt kupiecki. Utrzymanie płynności finansowej na przestrzeni poszczególnych miesięcy roku 2021 jest nadrzędnym, najważniejszym celem zarządczym w dobie „COVID-19”.

Ryzyko wzrostu cen materiałów

Produkcja Grupy Kapitałowej ma charakter materiałochłonny. Udział materiałów bezpośrednich takich jak wyroby hutnicze, odlewnicze czy części maszyn, podzespołów oraz urządzeń elektrotechnicznych i hydraulicznych w kosztach produkcji jest wysoki, dlatego też wzrost cen materiałów zaopatrzeniowych w istotny sposób może wpłynąć na ryzyko wzrostu kosztów produkcji, co może mieć bezpośrednie przełożenie na rentowność sprzedaży. Tendencja wzrostu cen zaopatrzeniowych bezpośrednio przekłada się na zwiększenie zapotrzebowania na środki pieniężne oraz zmniejszenie realizowanych marż zysku ze sprzedaży wyrobów przedsiębiorstwa. Podmioty Grupy Kapitałowej stale analizują poziom cen materiałów zaopatrzeniowych kwalifikowanych dostawców w oparciu o procedury i instrukcje wynikające z Zintegrowanego Systemu Zarządzania.

Emitent zabezpiecza się przed zmianami cen importowanych materiałów zaopatrzeniowych wykorzystując tzw. heging naturalny (dostawę dewiz pozyskanych z eksportu). Kolejnym sposobem na ograniczenie ryzyka wzrostu cen jest dokonywanie zakupu materiałów i usług do produkcji w oparciu o politykę kilku dostawców jednego materiału, usługi i towaru, co powoduje poprawne relacje rynkowe skutkujące możliwością oddziaływania w znacznym stopniu na poziom cen. W przypadku dostawców – monopolistów istnieje duże uzależnienie i mała możliwość oddziaływania na cenę. Rynek w okresie COVID-19 będzie charakteryzował się wzrostem cen, trudnymi warunkami finansowymi potencjalnych dostaw, brakiem gwarancji ich terminowości. Emitent jest firmą realizującą swoje kontrakty w długich terminach 8-12 miesięcy i jest sprzedawcą finalnym dóbr inwestycyjnych, który nie może realizować polityki stosowanej przez podwykonawców.

W przypadku spółki zależnej ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. wzrost cen materiałów zaopatrzeniowych w istotny sposób wpływać może na ryzyko wzrostu kosztów produkcji i kształtowania się rentowności, bowiem produkcja ma charakter materiałochłonny i energochłonny.

W 2020 r. ceny materiałów produkcyjnych były stabilne. Początek 2021 r. przyniósł znaczące wzrosty cen podstawowych materiałów odlewniczych (żłom, surówka). Zgodnie z ustawą o rynku mocy od 2021 r. zaczęła obowiązywać opłata mocowa. Czynniki te w istotny sposób wpłyną na koszt produkcji.

Sposobem na ograniczenie ryzyka wzrostu cen jest dokonywanie zakupu materiałów i usług do produkcji w oparciu o politykę jednego dostawcy danego materiału lub usługi, co pozwala utrzymać poprawne rela-

cje rynkowe skutkujące możliwością oddziaływania w znacznym stopniu na poziom cen. Zmniejszenie ryzyka następuje poprzez wprowadzenie dopłaty do odlewów, która pokrywa wzrost kosztów materiałowych i jest zmienna w zależności od skali podwyżek surowców. Ryzyko wzrostu kosztów zakupu energii elektrycznej można w dużej mierze ograniczyć organizując wyceny w godzinach nocnych, kiedy to opłata mocowa nie obowiązuje.

Ryzyko utraty zdolności kredytowej

Ryzyko zdolności kredytowej RAFAMET S.A. analizowane jest poprzez przestrzeganie kowenantów finansowych ustalonych przez Spółkę z bankami ją finansującymi, a w odniesieniu do odbiorców Spółki monitorowane jest poprzez poddawanie potencjalnych klientów wstępnej weryfikacji i w zależności od oceny sytuacji zobowiązania ich do przedstawienia zabezpieczeń finansowych lub większej partycypacji w procesie realizacji kontraktu.

Ryzyko kursu walutowego

Ryzykiem zewnętrznym, na które podmioty Grupy Kapitałowej nie mają wpływu będą skokowe zmiany kursowe na przestrzeni roku 2021 związane z napięciami gospodarki światowej w następstwie COVID-19 oraz przerwania łańcucha dostaw pomiędzy kooperującymi firmami, co może powodować duże wahania waluty w poszczególnych miesiącach roku 2021. Ryzyko kursowe w przypadku generowania w 2021 r. znaczącej części przychodów ze sprzedaży w walutach wymiennalnych, stanowić będzie największą zmienną wpływającą na działalność Grupy. Jednym ze sposobów ograniczenia ryzyka jest zawieranie kontraktów z odbiorcami z poza Europy w walucie EUR, co pozwala znacznie ograniczyć ryzyko kursowe walut z krajów o zmiennym ratingu. Produkcja Grupy Kapitałowej w znacznym stopniu opiera się o części, podzespoły, których ceny zależą od kursu EUR. Kompensowanie sprzedaży w EUR zakupami komponentów do produkcji w EUR jest jednym ze sposobów ograniczenia ryzyka kursowego. Ograniczanie ryzyka walutowego następuje także poprzez wykonywanie płatności z krajowymi importerami w walucie EUR. Innym sposobem eliminowania ryzyka kursowego jest zawieranie terminowych, walutowych transakcji zabezpieczających typu forward. RAFAMET S.A. posiada politykę zarządzania ryzykiem walutowym, jednak w roku 2020 odstąpiono od jej stosowania w związku z obserwowaną i analizowaną deprecjacją waluty krajowej, czego szczególnym potwierdzeniem był kurs bilansowy zanotowany na dzień 31.12.2020 roku. Zawieranie transakcji zabezpieczających będzie równie ryzykowne w roku 2021, gdyż spółka dominująca nie będzie umiała precyzyjnie wskazywać przyszłych dat wpływu środków pieniężnych z tytułu realizacji kontraktów (częste, wielomiesięczne przesuwanie odbiorów maszyn). Potencjalna ujemna wycena pozycji zabezpieczającej w danym momencie może być nieakceptowalnym ryzykiem ze strony Spółki, większym aniżeli podążanie za rynkiem walut na poziomach rozliczeniowych dla PLN / EUR w wysokości około 4,50 PLN za 1 EUR.

Ryzyko stóp procentowych

Działalność podmiotów Grupy Kapitałowej w przypadku zwiększenia finansowania obcego może w przypadku wzrostu rynkowych stóp procentowych wiązać się ze zwiększonymi kosztami finansowymi z tytułu obsługi zaciąganych zobowiązań. Zaciągane zobowiązania kredytowe w roku sprawozdawczym miały

swoje odzwierciedlenie w ponoszonych kosztach odsetkowych. Racjonalne zadłużenie kredytowe w roku 2020, jak również brak zmienności stóp procentowych, pozwoliły w znacznym stopniu ograniczyć przedmiotowe ryzyko. Obniżka stóp procentowych dokonana w marcu br. przez NBP zmniejsza to ryzyko na rok bieżący w stopniu znaczącym.

Ryzyko współpracy z instytucjami finansowymi

W strukturze finansowania bieżącej działalności istotną rolę odgrywa finansowanie z wykorzystaniem kredytów bankowych. Istnieje ryzyko (nie wystąpiło ono jednak w 2020 roku), że spółka dominująca nie będzie w stanie w 2021 r. wypełnić wszystkich warunków umów kredytowych (covenants). Wpływ COVID-19 na możliwość uzyskania uzgodnionych z bankami kowenantów jest jednoznacznie negatywny, jednak należy przyjąć, iż banki finansujące gospodarkę w okresie „kryzysu COVID-19” odstąpią od przestrzegania tych reguł. Powyższy czynnik może mieć jednak negatywny wpływ na działalność, sytuację finansową oraz osiągnięte wyniki.

4.8. Ocena zarządzania zasobami finansowymi.

Podmioty Grupy monitorują sytuację swoich klientów poprzez agentów i instytucje windykacyjne. W przypadku powstawania zatorów płatniczych po stronie klientów, podjęte zostaną działania w celu poprawy płynności finansowej, polegające na pozyskaniu środków z leasingu lub kredytu bankowego.

Tabela 13 Analiza porównawcza podstawowych wskaźników płynności.

Wskaźniki płynności	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.	Optymalna wartość
Wskaźnik płynności I	1,4	1,3	1,3-2,0
Wskaźnik płynności II	1,2	1,1	1,0

Wartość wskaźnika bieżącej płynności, który określa stopień wypłacalności jednostek wyniosła 1,4 i uległ lekkiej poprawie w stosunku do ubiegłego roku. Podobnie wskaźnik szybkiej płynności na koniec 2020 r. uległ niewielkiej zmianie. Podmioty Grupy zachowały zdolność do regulowania zobowiązań bieżących.

4.9. Informacja o zaciągniętych i wypowiedzianych umowach dotyczących kredytów i pożyczek.

Na dzień 31.12.2020 r. Grupa Kapitałowa zmniejszyła zadłużenie z tytułu wykorzystania kredytów i pożyczek o 3.013 tys. zł i wynosiło ono 29.163 tys. zł.

Na dzień 31.12.2020 r. Spółka dominująca posiada zadłużenie z tytułu kredytów w wysokości 17.075 tys. zł i obejmuje ono kredyt w rachunku bieżącym na 3.425 tys. zł, kredyty obrotowe na 3.450 tys. zł, pożyczkę z ARP S.A. w wysokości 9.000 tys. oraz kredyt inwestycyjny w wysokości 1.200 tys. zł zaciągnięty na budowę hali.

Dnia 13.02.2020 roku został podpisany z Bankiem PKO BP S.A. aneks nr 4 do umowy kredytu inwestycyjnego na kwotę 12.000 tys. zł, zawartej dnia 21.03.2014 r. Na mocy aneksu do umowy dokonano zmia-

ny w zabezpieczeniu kredytu, polegającej na obniżeniu hipoteki łącznej kaucyjnej z kwoty 14.400 tys. zł do kwoty 4.200 tys. zł. Pozostałe warunki umowy nie uległy zmianie. Kredyt został udzielony na okres od dnia 21.03.2014 r. do dnia 20.03.2021 r. Zabezpieczenie spłaty kredytu stanowią m.in.: weksel in blanco wraz deklaracją wekslową Emitenta, hipoteka łączna umowna do kwoty 4.200 tys. zł na nieruchomości Emitenta oraz cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości.

W marcu 2020 roku Emitent wystąpił do Banku PKO BP S.A. z wnioskiem o zawieszenie spłat rat kapitałowych kredytu inwestycyjnego przez okres 6 miesięcy. Dnia 30 marca 2020 roku został podpisany aneks nr 5 zmieniający harmonogram spłaty kredytu. Zgodnie z aneksem ustalono, że w okresie od dnia 31.03.2020 roku do dnia 31.08.2020 roku nastąpi zawieszenie przypadających do spłaty w tym okresie 6 miesięcznych rat kapitałowych wynoszących 200 tys. zł, a ich wartość zostanie doliczona proporcjonalnie do wszystkich rat kapitałowych przypadających do spłaty od dnia 31.10.2020 roku do 20.03.2021 roku. Wysokość każdej raty zamiast 200 tys. zł wyniesie 400 tys. zł. Pozostałe postanowienia umowy nie uległy zmianie. Zadłużenie z tytułu kredytu inwestycyjnego na dzień 31.12.2020 r. wynosiło 1.200 tys. zł.

Emitent wykorzystywał w ciągu roku środki kredytowe (kredyt w rachunku bieżącym) wynikające z umowy o limit kredytowy wielocelowy. Dostępność limitu w ramach ww. linii kredytowej to 15.000 tys. zł. Dnia 13.02.2020 roku został podpisany z Bankiem PKO BP S.A. aneks nr 10 do umowy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego z dnia 17.02.2010 r. Dotychczasowa kwota limitu wielocelowego nie uległa zmianie. Na podstawie zawartego aneksu zmianie uległ końcowy okres spłaty kredytu, który przypada na dzień 15.02.2022 r. Oprocentowanie zostało ustalone na warunkach rynkowych Wibor 1M + marża banku. Zadłużenie z tytułu kredytu w rachunku bieżącym na dzień 31.12.2020 r. wynosiło 3.425 tys. zł.

Dnia 20.02.2020 roku spółka dominująca podpisała z bankiem mBank S.A. umowę o kredyt obrotowy w wysokości 8.392 tys. zł. Oprocentowanie kredytu zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR1M plus marża bankowa. Okres kredytowania ustalono do dnia 29.01.2021 r. Zabezpieczenie kredytu stanowią: cesja wierzytelności z kontraktów, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową oraz poddanie się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt. 5 Kodeksu postępowania cywilnego.

Dnia 15.04.2020 roku został podpisany przez RAFAMET S.A. z mBank S.A. aneks nr 1 do umowy z dnia 20.02.2020 r. o kredyt obrotowy w wysokości 8.392 tys. zł. Kwota kredytu została obniżona do wysokości 2.500 tys. zł ze względu na brak możliwości wykonania przez Emitenta jednego z zabezpieczeń, tj. cesji wierzytelności z kontraktu. Kredyt zmienił swoje przeznaczenie stając się z kredytu na finansowanie kontraktu kredytem na refinansowanie innego kontraktu. Oprocentowanie kredytu zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR1M plus marża bankowa. Okres kredytowania upłynął w dniu 30.09.2020 r. Zabezpieczenie kredytu stanowiła cesja wierzytelności z kontraktów oraz weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Dnia 15.04.2020 roku Emitent podpisał z bankiem mBank S.A. umowę o kredyt obrotowy w wysokości 2.500 tys. zł na refinansowanie kontraktu. Oprocentowanie kredytu zostało ustalone w oparciu o stawkę

WIBOR1M plus marża bankowa, a okres kredytowania upłynął w dniu 30.09.2020 r. Zabezpieczenie kredytu stanowiła cesja wierzytelności z kontraktów oraz weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową. Przedmiotową umowę zawarto na warunkach rynkowych nie odbiegających od warunków powszechnie stosowanych dla tego typu umów.

Dnia 29.07.2020 roku Emitent zawarł z bankiem mBank S.A. aneks do umowy o kredyt obrotowy w wysokości 2.500 tys. zł na refinansowanie kontraktu. Na mocy aneksu okres kredytowania upłynął w dniu 26.02.2021 r. Zadłużenie z tytułu ww. kredytu na dzień 31.12.2020 r. wynosiło 950 tys. zł.

Dnia 30.09.2020 roku spółka dominująca zawarła z bankiem mBank S.A. aneks do umowy o kredyt obrotowy w wysokości 2.500 tys. zł na refinansowanie kontraktu. Na mocy niniejszego aneksu okres kredytowania upłynął w dniu 15.02.2021 r. Zadłużenie z tytułu ww. kredytu na dzień 31.12.2020 r. wynosiło 2.500 tys. zł.

Dnia 14.02.2020 roku Emitent podpisał z Bankiem BNP Paribas S.A. aneks nr 22 do umowy o limit wierzytelności z dnia 29.07.2009 r. Na podstawie aneksu limit wierzytelności został ustalony na poziomie 8.000 tys. zł, a okres wykorzystania limitu został wydłużony do dnia 13.02.2021 r. Spółka mogła wykorzystywać przedmiotowy limit na:

- gwarancje bankowe: przetargowe, zwrotu zaliczki, dobrego wykonania umowy, rękojmi oraz gwarancje mieszane; w ramach obowiązującego limitu istniała możliwość wystawiania gwarancji do kwoty 8.000 tys. zł z okresem ważności nie przekraczającym 24 miesiące, natomiast gwarancji do kwoty 3.500 tys. zł z okresem ważności powyżej 24 miesięcy,
- kredyt w rachunku bieżącym do kwoty 2.000 tys. zł w terminie do dnia 13.02.2021 r.; oprocentowanie kredytu w rachunku bieżącym zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR 1M plus marża bankowa.

Łączna kwota zadłużenia z tytułu wykorzystania ww. produktów nie mogła przekroczyć równowartości 8.000 tys. zł. Umowę zawarto na warunkach rynkowych, które nie odbiegały od warunków powszechnie stosowanych dla tego typu umów. Zadłużenie z tytułu ww. kredytu na dzień 31.12.2020 r. wynosiło 0 zł.

Dnia 03.07.2020 roku Spółka podpisała z HSBC Bank Polska S.A. aneks nr 24 do umowy z dnia 14.10.2009 r. o udzielenie kredytu w rachunku bieżącym, gwarancji i akredytyw do wysokości 6.000 tys. EUR. Emitent może wykorzystywać niniejszy limit na gwarancje bankowe do wysokości 6.000 tys. EUR oraz kredyt w rachunku bieżącym do wysokości 1.000 tys. EUR.

Oprocentowanie kredytu w rachunku bieżącym zostało ustalone w oparciu o stawkę EURIBOR 1M + marża bankowa.

Provizje bankowe zostały ustalone w oparciu o ceny rynkowe.

Zabezpieczenie umowy stanowią:

- cesje wierzytelności przysługujące Emitentowi z tytułu zawartych kontraktów handlowych,
- poddanie się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt. 5 KPC,
- pełnomocnictwo do rachunków bankowych Emitenta w banku,
- zastaw rejestrowy na trzech obrabiarkach produkcyjnych,

– cesja praw z polisy ubezpieczeniowej.

Termin dostępności limitu określono na dzień 25.06.2021 r. Zadłużenie z tytułu kredytu w rachunku bieżącym na dzień 31.12.2020 r. wynosiło 0 EUR.

RAFAMET S.A. posiada kredyt w rachunku bieżącym do kwoty 2.000 tys. zł, zgodnie z umową zawartą z mBank S.A. w Warszawie. Dnia 20.08.2020 roku Spółka zawarła z bankiem aneks nr 7 do ww. umowy. Na mocy niniejszego aneksu okres kredytowania upływa w dniu 26.08.2021 r. Umowa została zawarta na warunkach finansowych WIBOR O/N + marża banku. Prowizje od kredytu zostały ustalone w oparciu o ceny rynkowe, a zabezpieczenie spłaty kredytu stanowią m.in.: weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową Emitenta oraz cesja wierzytelności z kontraktu. Zadłużenie z tytułu ww. kredytu na dzień 31.12.2020 r. wynosiło 0 zł.

Dnia 16.06.2020 roku Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A. zawarła z Agencją Rozwoju Przemysłu S.A. (Pożyczkodawca) umowę pożyczki w wysokości 9.000 tys. zł z przeznaczeniem na zasilenie kapitału obrotowego Spółki. Oprocentowanie pożyczki zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR 1M plus marża. Pożyczka będzie spłacana w 24 ratach po 375 tys. zł w okresie od 31.01.2021 roku do 31.12.2022 roku.

Zabezpieczenie spłaty pożyczki stanowią: hipoteka umowna łączna na nieruchomości Spółki do wysokości 13.500 tys. zł, przelew praw z polisy ubezpieczeniowej, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową oraz oświadczenie Spółki w formie aktu notarialnego o dobrowolnym poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 KPC. Zadłużenie z tytułu pożyczki na dzień 31.12.2020 r. wynosiło 9.000 tys. zł.

Dnia 10.08.2020 r. ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. zawarła aneks do umowy z Bankiem Millennium S.A. o kredyt złotówkowy w rachunku bankowym do wysokości zadłużenia 6.200 tys. zł. Na mocy aneksu ustalono nowy termin spłaty kredytu, który przypada na dzień 05.09.2022 r. Warunki finansowe umowy nie uległy zmianie. Zabezpieczenie kredytu stanowi hipoteka kaucyjna, weksel in blanco wraz z deklaracją oraz gwarancja (zwana również gwarancją płynnościową) udzielona przez Bank Gospodarstwa Krajowego S.A.

W dniu 10.08.2020 r. ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. zawarła aneks do umowy o kredyt złotówkowy obrotowy z Bankiem Millennium S.A w wysokości 3.000 tys. zł podwyższający dotychczasową kwotę kredytu do 6.000 tys. zł. Termin spłaty kredytu został ustalony do dnia 05.09.2022 roku. Spłata kredytu nastąpi w 12 miesięcznych ratach w wysokości 250 tys. zł każda począwszy od 07.08.2021 r. Ostatnia rata w wysokości 3.000 tys. zł płatna ostatniego dnia okresu kredytowania. Zabezpieczenie kredytu stanowi zastaw rejestrowy na zapasach w wysokości 9.600 tys. zł oraz hipoteka kaucyjna, weksel in blanco wraz z deklaracją oraz gwarancja (zwana również gwarancją płynnościową) udzielona przez Bank Gospodarstwa Krajowego S.A. Oprocentowanie kredytu zostało ustalone w oparciu o WIBOR 1M + marża banku.

Zadłużenie ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o. z tytułu zaciągniętych kredytów w instytucjach finansowych na dzień 31.12.2020 r. wynosiło 12.087 tys. zł i kształtowało się następująco:

- kredyt w rachunku bieżącym zaciągnięty w Banku Millennium S.A. w Warszawie w kwocie 6.200 tys. zł (stan zadłużenia 5.858 tys. zł),
- pożyczka z WFOŚiGW w Katowicach w kwocie 717 tys. zł (stan zadłużenia 229 tys. zł),
- kredyt obrotowy zaciągnięty w Banku Millennium S.A. w kwocie 6.000 tys. zł (stan zadłużenia 6.000 tys. zł).

4.10. Informacja o udzielonych pożyczkach.

W okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. Emitent udzielił spółce zależnej dwóch pożyczek krótkoterminowych po 600.000 tys. zł (w dniach 04.05.2020 r. oraz 04.06.2020 r.), z terminami spłaty 31.12.2021 r. oraz 31.08.2022 r. na warunkach Wibor 3M + marża. W tym samym okresie spółka zależna dokonała spłat z tytułu pożyczek krótkoterminowych na kwotę 405 tys. zł.

Na dzień 31.12.2020 roku zadłużenie spółki zależnej z tytułu zaciągniętych pożyczek wynosiło 3.373 tys. zł, co oznacza, że wartość udzielonych pożyczek zwiększyła się o 795 tys. zł w porównaniu ze stanem na 31.12.2019 roku.

Dnia 31.01.2020 roku został podpisany aneks do umów pożyczek zawartych w miesiącach 04-12.2019 roku ze spółką zależną ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o., w którym ustalono nowy termin spłaty skumulowanych pożyczek w wysokości 2.544 tys. zł, jak niżej:

- 1 rata kapitałowa w wysokości 34 tys. zł płatna do 05.03.2020 roku,
- 10 miesięcznych rat kapitałowych w wysokości 31 tys. zł płatne od 31.03.2020 roku,
- 11 miesięcznych rat kapitałowych w wysokości 100 tys. zł płatne od 28.02.2021 roku do 31.12.2021 roku,
- 22 miesięczne raty kapitałowe w wysokości 50 tys. zł płatne w okresach od 28.02.2022 roku do 31.12.2022 roku oraz od 28.02.2023 roku do 31.12.2023 roku.

Oprocentowanie skumulowanych pożyczek ustalono w wysokości średniomiesięcznej stopy WIBOR 3M + marża 1,52%. Zabezpieczeniem kwoty pożyczki wynikającej z aneksu jest weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Dnia 31.03.2020 roku został podpisany aneks do umów pożyczek zawartych w miesiącach 04-12.2019 roku ze spółką zależną ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o., w którym ustalono nowy termin spłaty skumulowanych pożyczek w wysokości 2.510 tys. zł, jak niżej:

- 10 miesięcznych rat kapitałowych w wysokości 31 tys. zł płatne od 30.06.2020 roku do 31.03.2021 roku,
- 11 miesięcznych rat kapitałowych w wysokości 100 tys. zł płatne od 30.04.2021 roku do 28.02.2022 roku,
- 22 miesięczne raty kapitałowe w wysokości 50 tys. zł płatne od 31.03.2022 roku.

Oprocentowanie skumulowanych pożyczek ustalono w wysokości średniomiesięcznej stopy WIBOR 3M + marża 1,52%. Zabezpieczeniem kwoty pożyczki wynikającej z aneksu jest weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

4.11. Informacja o udzielonych i otrzymanych poręczeniach i gwarancjach.

W roku 2020 r. Emitent nie udzielił żadnych poręczeń.

Szczegóły dotyczące udzielonych przez RAFAMET S.A. poręczeń wg stanu na dzień 31.12.2020 r. obrazuje poniższa tabela:

Tabela 14 Poręczenia udzielone ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o. wg stanu na 31.12.2020 r. (w tys. zł).

Kredytodawca /Pożyczkodawca	Data udzielenia poręczenia	Data wygaśnięcia poręczenia	Kwota kredytu poręczenia	Efektywna stopa procentowa [%]	Termin spłaty kredytu/ leasingu
PKO BP S.A.	06.08.2015 r.	15.11.2022 r.	731,0	-	15.11.2022 r.

Emitent na dzień 31.12.2020 r. korzystał z gwarancji bankowych o łącznej wysokości 12.645 tys. zł. Uzyskane gwarancje dotyczyły zabezpieczenia: zwrotu zaliczki, płatności, dobrego wykonania kontraktu oraz rękojmi, gwarancji, regwarancji przetargowych, a także regwarancji zwrotu zaliczki. Gwarancje bankowe spółka dominująca uzyskała odpowiednio w BNP Paribas Bank Polska S.A. Oddział w Katowicach oraz HSBC France S.A. Oddział w Polsce.

W porównaniu z rokiem poprzednim, na dzień 31.12.2020 r. nastąpił znaczący spadek wartości gwarancji bankowych, z których korzystał Emitent o kwotę 10.558 tys. zł.

4.12. Opis struktury głównych lokat kapitałowych lub głównych inwestycji kapitałowych dokonanych w ramach Grupy Kapitałowej w roku obrotowym.

Emitent oraz pozostałe podmioty Grupy Kapitałowej nie posiadają żadnych znaczących długoterminowych lokat kapitałowych ani też inwestycji kapitałowych. Zgodnie z przyjętą strategią rozwoju większość środków pieniężnych wypracowanych w ramach Grupy Kapitałowej docelowo ma zostać przeznaczonych na rozwój biznesu poprzez realizację kolejnych inwestycji (modernizacja parku maszynowego, zakup nowych urządzeń i maszyn skracających cykl produkcyjny, a przy tym energooszczędnych i uniwersalnych oraz uruchamianie nowych linii technologicznych w przypadku ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o.). Podmioty Grupy analizują wykorzystanie przejściowo niewykorzystanych środków pieniężnych, tak aby nie narazić się na konsekwencje dodatkowych prowizji bankowych pobieranych za utrzymywanie gotówki na rachunkach bankowych.

4.13. Objaśnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym, a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na 2020 r.

Emitent nie publikował prognoz dotyczących wyników finansowych Grupy Kapitałowej na 2020 r.

5. OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA I ZAGROŻEŃ.

Ryzyko wynikające z COVID-19

Wymienione poniżej ryzyka i zagrożenia prowadzenia działalności przez podmioty Grupy Kapitałowej RAFAMET w roku 2021 będą większe niż opisano poniżej lub niewiadome do oszacowania czy przewidzenia już obecnie w następstwie sytuacji umownie nazywanej w tym Rozdziale jako „COVID-19”, tj. jako skutek działań zmierzających do powstrzymania rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-COV-2 (kwarantanny pracowników, przerwy w dostawach materiałów oraz podzespołów kooperacyjnych) lub jako następstwo sytuacji epidemiologicznej w spółkach Grupy Kapitałowej lub u poddostawców (powstrzymanie się od pracy).

Rozprzestrzenianie się COVID-19 w 2020 r. w znaczący sposób wpłynęło w Grupie Kapitałowej RAFAMET na funkcjonowanie spółki zależnej ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o. Nastąpił znaczący spadek zamówień, którego efektem była niższa produkcja i sprzedaż, co miało bezpośredni wpływ na wyniki finansowe spółki. Wystąpił ponadto wzrost absencji chorobowej i opóźnienia w odbiorach produktów przez klientów.

Ryzyko konkurencji

Charakter prowadzonej działalności podmiotów Grupy Kapitałowej i stosunkowo niewielki rozmiar rynku powodują, iż zagrożenie konkurencyjne należy uznać za porównywalne z innymi sektorami przemysłu maszynowego i odlewniczego.

Największe zagrożenie konkurencyjne występuje ze strony firm włoskich, niemieckich, hiszpańskich i czeskich, które posiadają wieloletnie doświadczenie w działalności na rynku światowym i ugruntowaną pozycję. Istotnym czynnikiem przewagi konkurencyjnej – w ocenie Emitenta – jest elastyczność i szybkość dostosowania oferty produkcyjnej do specyficznych wymogów poszczególnych odbiorców. Istotnym elementem konkurencyjności jest także skuteczne rozpoznanie rynku ostatecznych odbiorców-użytkowników obrabiarek. Emitent w swoich działaniach handlowych na rynkach międzynarodowych korzysta z usług pośredników handlowych i lokalnych agentów, zatem potencjalnym czynnikiem ryzyka jest nietrafny dobór agenta na obsługiwanym rynku i ewentualne konsekwencje w zakresie skutecznego konkurencyjnego na danym rynku.

W obszarze kluczowego dla ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o. asortymentu, tj. odlewów żeliwnych o ciężarze powyżej 10.000 kg, ryzyko konkurencji na rynku krajowym jest niewielkie. Największe zagrożenie konkurencyjne na rynkach zagranicznych występuje ze strony odlewni włoskich, niemieckich, czeskich i tureckich, które głównie z racji cen materiałów i energii elektrycznej wyższych w Polsce niż w pozostałej części Europy, oferują odlewy w cenach konkurencyjnych.

Istotnymi czynnikiem przewagi konkurencyjnej spółki zależnej są: elastyczność i krótkie terminy realizacji pozwalające dostosować się do wymogów odbiorców, specjalizacja w produkcji odlewów dla przemysłu maszynowego, doświadczenie w produkcji odlewów z modeli EPS oraz bogata oferta. Ryzyko konkurencji na rynkach zagranicznych dla odlewni jest wysokie.

Zamknięcie lub ograniczenia swobodnego przepływu towarów i ludzi w następstwie COVID-19 może powodować przedkładanie przez klientów lokalnych dostaw nad zagranicznymi na wybranych rynkach sprzedaży obrabiarek.

Ryzyko dotyczące specyfiki działalności operacyjnej i charakteru produktów

Produkcja RAFAMET S.A. ma charakter jednostkowy lub małoseryjny, a zawierane kontrakty charakteryzują się wysoką wartością jednostkową i długim czasem realizacji, co stwarza potencjalne zagrożenie związane z relatywnie wysokim wpływem pojedynczych kontraktów na wyniki finansowe oraz ryzyko niepełnej i nieterminowej realizacji płatności za produkt. Celem minimalizacji powyższego ryzyka w kontraktach stosowany jest etapowy tryb płatności. W przypadku kontrahentów z rynków charakteryzujących się małą wiarygodnością wykorzystywane są akredytywy bankowe. Corocznie istotna część produktów Spółki kierowana jest do odbiorców, których właścicielami są podmioty państwowe (w segmencie kolejowym). Emitent jest w stanie wytwarzać zróżnicowany asortyment obrabiarek, jednakże struktura posiadanego parku maszynowego generalnie jest dostosowana do produkcji obrabiarek o średnich gabarytach (kolejnictwo) oraz wielkogabarytowych (zaplecze przemysłu energetycznego). W przypadku znaczącej zmiany w strukturze popytu na rzecz obrabiarek wielkogabarytowych ograniczeniem w sferze produkcji może być obróbka dużych elementów i ich montaż.

Jednostkowy i małoseryjny charakter produkcji i ograniczenia w elastyczności dostosowania struktury produkcji do zmian popytu mogą powodować wahania przychodów ze sprzedaży i rentowności osiąganą przez Emitenta.

Istotne ryzyko związane jest także z pozyskiwaniem, w skorelowany sposób z procesem produkcyjnym i cyklem finansowania produkcji niektórych istotnych komponentów elektrycznych i mechanicznych obrabiarek, w tym odlewów żeliwnych.

Istotnym czynnikiem ryzyka może stać się skumulowanie zamówień od klientów, co może wpływać na czas realizacji zamówienia. Głównym czynnikiem mającym wpływ na czas produkcji pozostaje wydajność spółki zależnej Emitenta – ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o. W celu ograniczenia tego ryzyka RAFAMET S.A. podjął działania, mające na celu zwiększenie mocy produkcyjnych odlewni oraz zmianę profilu produkcji tej spółki, polegające na odejściu od produkcji detali lekkich na rzecz skoncentrowania się na produkcji detali ciężkich żeliwa szarego i sferoidalnego oraz wprowadzenia na większą skalę produkcji odlewów w oparciu o technologię Lost Foam.

W przypadku przerywania lub przerwania przez COVID-19 międzynarodowego łańcucha dostaw mogą wystąpić przerwy w dostawach towarów osiągalnych z preferowanych rynków i trudności w utrzymaniu rytmu pracy maszyn i ludzi.

Ryzyko rynków zbytu

Podmioty Grupy Kapitałowej sprzedają produkty głównie na rynkach zagranicznych, w krajach o zróżnicowanej sytuacji makroekonomicznej. Cykl zakupów produktów Emitenta wiąże się co prawda bardziej z koniecznością odnawiania parku maszynowego użytkowników i nie jest bezpośrednio powiązany z bieżącą koniunkturą, ale dłuższe pogorszenie sytuacji makroekonomicznej w danym kraju stanowi zagrożenie

dla uzyskiwania stabilnych przychodów i marż na danym rynku. Emitent prowadzi swoją działalność handlową także na rynkach o podwyższonym ryzyku politycznym i w krajach, wobec których społeczność międzynarodowa wprowadziła ograniczenia swobody obrotu. Zaostrzenie sytuacji politycznej i konieczność uzyskiwania licencji eksportowej stanowią zatem czynnik ryzyka.

Sygnaly dochodzące z rynków zagranicznych oraz krajowego nie wskazują na szybką poprawę sytuacji związanej z COVID-19, co powoduje, że perspektywa stabilnego wzrostu rynku sprzedaży obrabiarek ciężkich na świecie jest wątpliwa. Dlatego uważamy, że rok 2021 będzie okresem wyjątkowo trudnym w aspekcie precyzyjnego lokowania zdolności produkcyjnych i ludzkich oraz selekcjonowania wypłacalnych płatników. Obawy stagnacyjne w gospodarce światowej są uzasadnione, w tym dotyczące gospodarki europejskiej, co dodatkowo może wzmacniać walkę cenową pomiędzy firmami konkurującymi o spadające wolumeny zamówień, co z kolei musi powodować spadek rentowności wyrobów.

Ryzyko związane z otoczeniem makroekonomicznym

Otoczenie gospodarcze charakteryzujące się brakiem oznak możliwego wzrostu koniunktury światowej w branży obrabiarek ciężkich i stabilizacją ilości nowych zamówień na wyroby dla branży kolejowej produkowane przez podmioty Grupy Kapitałowej - to najważniejsze zewnętrzne czynniki wpływające na warunki funkcjonowania Grupy. Ze względu na specyfikę produktów na poziom sprzedaży wpływa ogólne tempo wzrostu gospodarczego, a przede wszystkim poziom realizowanych inwestycji (zakupy nowych maszyn). Aktualna sytuacja ekonomiczna wpływa na spadek nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw, co przekłada się na spadek sprzedaży, osiągane wyniki i sytuację finansową. Pogorszenie globalnej sytuacji gospodarczej może negatywnie oddziaływać na sytuację finansową odbiorców i przełożyć się na sytuację finansową Grupy Kapitałowej.

Ryzyko niestabilnego otoczenia prawnego

Istnieje ryzyko wdrożenia sankcji gospodarczych na eksport wyrobów do wybranych państw świata lub wskazanych odbiorców, np. firm lub osób (przeciwdziałanie: dywersyfikacja rynków zbytu).

Ryzyko niedostosowania się do wymogów w zakresie ograniczenia emisji

Zidentyfikowano ryzyko niespełnienia w niedługim czasie wymogów w zakresie emisji pyłów z obecnie eksploatowanej kotłowni węglowej (przeciwdziałanie: wspieranie działań mających na celu doprowadzenie gazu ziemnego do miasta Kuźnia Raciborska i budowa systemu ogrzewania hal fabrycznych w oparciu o ogrzewanie gazowe).

Ryzyko kumulacji zamówień

W odniesieniu do ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o., istotnym czynnikiem ryzyka może stać się skumulowanie zamówień na określony asortyment, co może wpływać na czas ich realizacji, a w skrajnych przypadkach na ich utratę. Spółka zależna specjalizuje się w produkcji odlewów ciężkich, powyżej 15 000 kg, które wykonywane są w dołach formierskich. Od kilku lat ma miejsce zwiększona ilość zamówień na ten asortyment, przez co wyznaczane są długie terminy realizacji.

Ryzyko środowiska pracy

Większość stanowisk pracy w ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o. ma charakter pracy uciążliwej, tzn. takiej, gdzie wymagany jest znaczny wysiłek fizyczny. Na większości stanowisk pracy występują szkodliwe czynniki związane ze środowiskiem pracy na poziomie normatywnym poniżej NDN i NDS.

Istnieją stanowiska pracy, gdzie występujące czynniki środowiskowe, takie jak hałas i zapylenie przekraczają najwyższe dopuszczalne normy (oczyszczacz, doczyszczacz, wybijacz odlewów, operator śrutownicy, suwnicowa w hali oczyszczalni). Istnieje zatem ryzyko chorób zawodowych na wymienionych stanowiskach oraz zaostrzenia normatywów związanych ze środowiskiem pracy. Prowadzone są zatem działania, w tym narzucone przez instytucje zewnętrzne, które mają na celu zmniejszenie natężenia czynników szkodliwych.

Ryzyko przestoju w produkcji spowodowanych awaryjnością oraz pogarszającym się stanem maszyn, urządzeń i budowli

Większość istotnych w procesie produkcji urządzeń i instalacji, będących na wyposażeniu ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o. ma po kilkanaście lat, co w istotny sposób wpływa na wysokie koszty remontów i modernizacji, a w przypadku awarii na przestoje w produkcji. Stare budynki i budowle wymagają ciągłych prac remontowych, które generują wysokie nakłady.

Ryzyka finansowe zostały zdefiniowane w Rozdziale 4 „Sytuacja finansowa” pkt. 4.7. sprawozdania „Zarządzenie ryzykami finansowymi”.

Ryzyka w obszarze społecznym i pracowniczym, środowiskowym oraz w obszarze poszanowania praw człowieka i przeciwdziałania korupcji zostały omówione w Rozdziale 24 sprawozdania „Oświadczenie na temat informacji niefinansowych”.

W ocenie Zarządu Grupa Kapitałowa jest w ograniczonym stopniu narażona na działanie opisanych czynników ryzyka i zagrożeń, z zastrzeżeniem, iż wpływ COVID-19 na działalność spółek Grupy Kapitałowej w roku 2021 oraz na wyniki finansowe tego roku nie jest możliwy do oszacowania liczbowego już obecnie. Plany rzeczowo – finansowe roku 2021 mogą ulegać zmianom jako rezultat wpływu COVID-19 na poszczególne obszary życia podmiotów Grupy. Utrzymanie płynności finansowej na przestrzeni poszczególnych miesięcy roku 2021 jest nadrzędnym celem zarządczym w dobie „COVID-19”. Realizacja podstawowych parametrów „Planu rzeczowo – finansowego RAFAMET S.A. na rok 2021” ma pozwolić na utrzymanie miejsc pracy w firmie gwarantujących utrzymanie zdolności produkcyjnych oraz rozwój RAFAMET S.A. w długim okresie.

6. OFEROWANE PRODUKTY, SPRZEDAŻ I RYNKI ZBYTU.

6.1. Produkty i usługi.

Rynek kolejowy – obrabiarki (lekkie i ciężkie) dla przedsiębiorstw eksploatujących tabor szynowy

Tokarki podtorowe UGE 180, UGE 300, UGE 400

Cechą charakterystyczną tokarek podtorowych jest wysoka sztywność konstrukcji oraz stabilność geometryczna. Tokarka podtorowa UGE 180, UGE 300 i UGE 400 N są dwusportowymi sterowanymi numerycznie tokarkami specjalnymi, przeznaczoną do obróbki kół jezdnych zestawów kołowych pojazdów trakcji szynowej. Ich zasadniczym przeznaczeniem jest reprofilowanie kół pojazdów szynowych, bez konieczności demontażu zestawów kołowych z pojazdu. Zapewnia to radykalne skrócenie czasu wyłączenia pojazdu z ruchu, przez co znacznie wzrasta efektywność jego eksploatacji. Obrabiarki chwalone za wysokie osiągi, zarówno w zakresie wydajności i dokładności obróbki oraz działania wyposażenia pomiarowego.

Tokarki nadtorowe UDA 125, UBF 122, TCG 135

Tokarki nadtorowe przeznaczone są do regeneracji profilu kół pojedynczych zestawów kołowych, tzn. wywiązanych z wózka jezdnego. Mogą być wykonane w wersji przelotowej, umożliwiającej transport zestawu kołowego przez obrabiarkę w linii technologicznej lub w układzie nieprzelotowym, gdzie zestawy kołowe są podawane i odbierane z tej samej strony maszyny. Wysokowydajna obróbka profilu odbywa się w automatycznym cyklu kontrolowanym przez numeryczny układ sterowania sprzężony z cyfrowymi napędami.

Tokarki podtorowe tandem 2UGE 180 i 2UGE 300

Prace nad obrabiarkami typu tandem są odpowiedzią Rafamet na rosnące zapotrzebowanie na maszyny do obróbki profilu jezdnego dla KDP. Tabor ten stawia najwyższe wymagania, dotyczące dokładności obróbki profilu jezdnego kół z powodu zarówno bezpieczeństwa transportu osobowego, jak i komfortu jazdy. Obróbka profilu kół w pojazdach KDP podlega ocenie jej wyników z normami dotyczącymi zależności pomiędzy wszystkimi kołami pojazdu, co implikuje dodatkowe problemy pomiarowo-obróbkowe. Jeżeli obróbka profilu kół odbywa na tokarkach podtorowych, to zestawy kołowe nie wymagają ich wymontowania z pojazdu. Zestawienie dwóch tokarek podtorowych przystosowanych do symultanicznej obróbki czterech kół (dwóch zestawów kołowych zamontowanych w jednym wózku jezdnym) skraca cykl reprofilowania kół i, tym samym, czas wyłączenia pojazdu z eksploatacji.

Tokarka cierna przelotowa UFD 140

W odpowiedzi na rosnącą konkurencję oraz coraz wyższe wymagania odbiorców w obszarze kolei dużych prędkości, Rafamet podjął decyzję projektu nowej tokarki mającej za zadanie lepiej odpowiedzieć na potrzeby odbiorców niż dotychczas oferowane modele UDA 125 oraz UFB 125. Nowa obrabiarka ma cechować się wydajnością porównywalną do produktów najważniejszych konkurentów Spółki (możliwość skrawania, przy przekroju wióra do 18 mm²) jak również ma być pozbawiona uchwytów szcękowych którym towarzyszy ryzyko ewentualnego skażenia koła i w efekcie pęknięć zmęczeniowych.

System laserowego pomiaru zestawów kołowych

Spółka we współpracy z firmą Graw Sp. z o.o. oferuje przejezdne laserowe stanowiska pomiarowe. Skanery laserowe 2D umożliwiają pomiar kilku parametrów geometrycznych kół kolejowych. Specjalistyczne oprogramowanie umożliwia analizę zapisanych obrazów i określenie istotnych parametrów, charakteryzujących m.in. kształt profilu. Dane te, w połączeniu z parametrami badanego pojazdu, mogą służyć do analiz zużycia profilu i prognozowania okresu dalszej eksploatacji poszczególnych pojazdów przed wykonaniem regeneracji profilu. Mogą być również przekazane do systemu sterowania tokarką podtorową, umożliwiając optymalne zaplanowanie procesu regeneracji kół.

Rynek kolejowy – producenci taboru kolejowego i zestawów kołowych

Tokarki nadtorowe UDA 125, UFB 125, UFD 140

Tokarki przeznaczone są do regeneracji profilu kół pojedynczych zestawów kołowych. Mogą być wyposażone albo w klasyczny, zabieraczowy system mocowania zestawów kołowych lub w mechanizm przenoszący napęd za pomocą rolek ciernych.

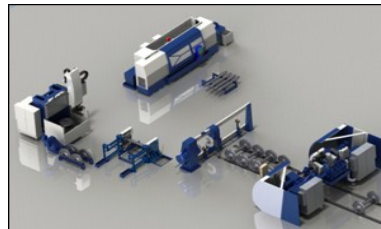
Tokarka do kół KKB 150

Tokarka do kół zbudowana jest na bazie jednostojakowej tokarki karuzelowej wyposażonej w jeden suport pionowy, magazyn narzędzi i system chłodzenia narzędzi. W zależności od potrzeb, może być wykonana w konfiguracji umożliwiającej obróbkę wykańczającą otworu piasty koła, obróbkę obręczy, średnio-wydajną obróbkę całego koła lub - po doposażeniu jej w mocniejszy napęd główny i drugi suport narzędziowy - wysokowydajną obróbkę całego koła.

Tokarka do osi TOK 80 S

Tokarka do osi TOK 80 CNC jest sterowaną numerycznie obrabiarką specjalną przeznaczoną do toczenia osi zestawów kołowych pojazdów szynowych. Zastosowanie sterowania numerycznego pozwala na automatyczną i wydajną obróbkę według programu technologicznego. Można na niej wykonywać obróbkę zgrubną i wykańczającą osi regenerowanych lub nowych.

Prasa do zestawów kołowych

Prasa do zestawów kołowych przeznaczona jest do montażu i demontażu kół i innych elementów jak tarcze hamulcowe i koła zębate z osi zestawów kołowych. Może być wykonana w różnych wariantach: od podstawowej wersji z jednym cylindrem do prostych zastosowań o niskiej wydajności do w pełni zautomatyzowanych konfiguracji z dwoma cylindrami i bogatym wyposażeniem peryferyjnym do wysokowydajnej pracy, w tym w liniach technologicznych.

Frezarka do ram wózków

Frezarka do obróbki ram wózków jezdnych pojazdów szynowych jest frezarką typu Gantry umożliwiającą frezowanie przestrzenne 3-osiowe, wiercenie i inne operacje wykonywane za pomocą narzędzi obrotowych we wszystkich płaszczyznach obróbczych. Zastosowanie układu sterowania CNC zapewnia wydajną i automatyczną obróbkę detali według programu.

Rynek wielkogabarytowych obrabiarek jednostkowych (rynek pozakolejowy)

Tokarki karuzelowe trzech serii: KDC, KCI, KCM

Uniwersalne tokarki karuzelowe o szerokim zakresie średnic stołów roboczych od 1.000 mm do 8.000 mm i średnicy toczenia do 13.000 mm, różnicowanych prędkościach obrotowych stołu (od 25 do 400 obr./min.) i zróżnicowanym obciążeniu stołu (od 6 do 350 ton). Obrabiarki wyposażone w dodatkowe wrzeciono wiertarsko-frezarskie oraz specjalizowany napęd dla dokładnego kąтового pozycjonowania stołu. Sterowane wyłącznie przez układy sterowania CNC oraz odpowiednio precyzyjne napędy cyfrowe. Obrabiarki posiadają bogate wyposażenie do automatycznej wymiany narzędzi i głowic narzędziowych, jak również do realizacji automatycznego pomiaru narzędzi skrawających i obrabianego detalu.

Frezarki GMC, FBA, HSM

Frezarki bramowe uniwersalne z przesuwym stołem lub przesuwą bramą (Gantry) dla precyzyjnej i wydajnej obróbki różnorodnych detali o dużych wymiarach. Wyposażone w nowoczesne komponenty składowe oraz układy sterowania numerycznego o wszechstronnych możliwościach technicznych i technologicznych. Wyposażone w głowice narzędziowe stałe i przestawne, z napędem wrzeciona o szerokim zakresie regulacji obrotów i wysokiej dokładności biegu wrzeciona.

Ciężkie tokarki poziome TZL, TCE, TCF, TCM

Uniwersalne i specjalizowane tokarki poziome zapewniają precyzyjną obróbkę ciężkich detali. Posiadają budowę modułową, pozwalającą na ich łatwą rozbudowę celem przystosowania do indywidualnych wymagań użytkownika. Wyposażone są w wielopozycyjne głowice rewolwerowe z narzędziami tokarskimi i obrotowymi. Dodatkowy napęd zapewnia dokładne pozycjonowanie kątowe obrabianego detalu, np. dla wykonania prac wiertarskich lub frezarskich. Obrabiarki sterowane są układami CNC i sprzężonymi z nimi napędami regulowanymi cyfrowo. Posiadają precyzyjne systemy pomiaru położenia narzędzia oraz detalu.

Rynek usług wielkogabarytowej obróbki skrawaniem

Firma dysponuje parkiem maszynowym umożliwiającym wykonywanie obróbki wiórowej wielkogabarytowych elementów stalowych i żeliwnych w zakresie toczenia, frezowania, wiercenia, wytaczania. W ramach wolnych mocy przerobowych może zaoferować do 10.000 godzin roboczych.

Remonty i modernizacje obrabiarek

Remonty obrabiarek.

Spółka wykonuje remonty obrabiarek produkcji własnej i obcej. W ramach remontu dokonuje się regeneracji podstawowych elementów obrabiarki, takich jak łoża, stojaki, belki suportowe, suporty, itp. Wymienia się elektryfikację i hydraulikę. Wykonuje się nowe szafy sterownicze i agregaty hydrauliczne.

Modernizacje obrabiarek.

Modernizacja polega na wyposażeniu obrabiarki w układ sterowania numerycznego CNC, integrujący wszystkie dotychczasowe funkcje robocze, zapewniający skrawanie dowolnej ilości profili, w tym profili ekonomicznych oraz umożliwiający określenie zużycia profilu i przygotowanie optymalnych danych do skrawania.

Usługi

- Opracowania dokumentacji konstrukcyjnej na modernizację maszyn i urządzeń produkcji własnej i obcej. Dotyczy to modernizacji w zakresie mechanicznym, hydraulicznym, smarowania oraz elektrycznym wraz z opracowaniem oprogramowania PLC.
- Opracowania programów technologicznych dla obrabiarek sterowanych numerycznie dla obróbki części.
- Obróbka detali (zasadniczo w zakresie obróbki wiórowej).
- Pomiary geometryczne maszyn i urządzeń przy użyciu precyzyjnych urządzeń laserowych.
- Oprogramowania specjalistyczne do stosowania w produkowanych obrabiarkach.
- Serwisy i montaż obrabiarek.

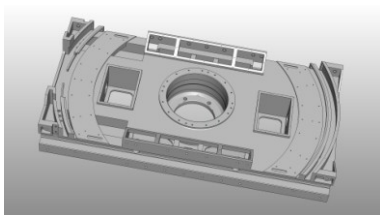
ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. – jednostka zależna

ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. prowadzi działalność w zakresie produkcji i sprzedaży odlewów żeliwnych i modeli odlewniczych oraz usług w zakresie obróbki cieplnej odlewów żeliwnych i konstrukcji stalowych oraz usług w zakresie obróbki wiórowej.

Odlewnia świadczy szeroki pakiet usług od analizy i opracowywania dokumentacji technologicznej, przez wykonywanie modeli, odlewów i ich obróbkę mechaniczną. Oferuje także usługi śrutowania, obróbki cieplnej oraz usługi laboratoryjne.

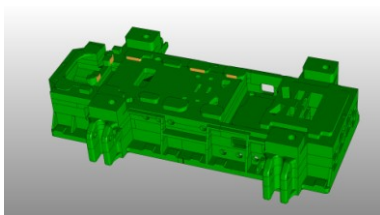
Stabilne własności wytrzymałościowe oraz mało zróżnicowana twardość produkowanych żeliw wpływają na ich doskonałą przydatność na elementy konstrukcyjne wszystkich rodzajów maszyn do obróbki metalu. Również charakterystyczna dla żeliwa odporność na przenoszenie i tłumienie drgań jest jedną z największych zalet tego materiału. ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. specjalizuje się w odlewach wielkogabarytowych wykonywanych w dołach formierskich o wymiarach max. 20000 x 4000 x 2000 mm.

Przemysł maszynowy (odlewy korpusowe)

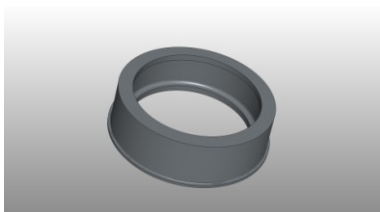
Odlewy produkowane są z żeliwa szarego w gatunkach 200, 250, 300 i 350 wg EN 1561 (w zakresie ciężarowym: 100 – 40000 kg) oraz sferoidalnego w gatunkach 400-18, 500-7, 600-3, 700-2 wg EN 1563 (w zakresie ciężarowym: 100 – 30000 kg). Odlewy wykonywane są na indywidualne potrzeby klientów, bazując na otrzymanej dokumentacji konstrukcyjnej. Spółka oferuje pomoc techniczną w doborze właściwego gatunku żeliwa i optymalizacji konstrukcji, często przy współpracy z Instytutem Odlewnictwa w Krakowie, Akademią Górniczo - Hutniczą w Krakowie i Politechniką Śląską w Gliwicach. Bazą do wykonania odlewu jest drewniany zespół modelowy lub, coraz częściej, model EPS, dla których spółka zależna opracowuje technologię wykonania modelu i formy.

Przemysł motoryzacyjny (matryce)

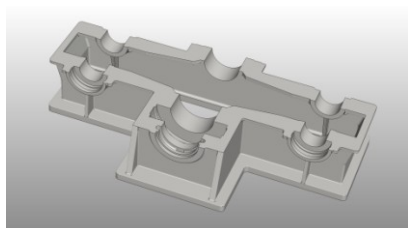
Odlewy produkowane są z różnych gatunków żeliwa szarego i sferoidalnego. Wykonywane są na bazie modeli EPS dostarczanych przez klientów.

Przemysł motoryzacyjny (formy do opon)

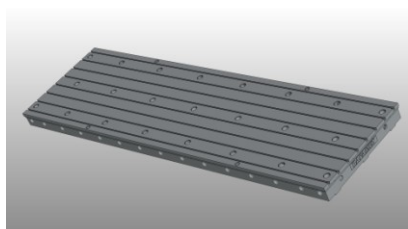
Odlewy wykonywane z żeliwa sferoidalnego w gatunku 400-15 w zakresie ciężarowym od 400 do 2250 kg.

Przemysł okrętowy (korpusy przekładni)

Odlewy wykonywane z żeliwa szarego w zakresie ciężarowym od 200 do 8600 kg. Od 1996 r. stanowią znaczący udział w przychodach ze sprzedaży. Spółka widzi szansę w rozwoju tego asortymentu dzięki uzyskaniu certyfikatu DNV i możliwości rozpoczęcia produkcji odlewów z żeliwa sferoidalnego i pozyskaniu nowych klientów.

Płyty montażowe

Wyrób produkowany z udziałem RAFAMET S.A. (obróbka mechaniczna) i sprzedawany wraz z wyposażeniem (elementy poziomujące, pokrywki, uszczelki). Odbiorcami są kluczowi europejscy producenci wytaczarek. Znajduje zastosowanie jako płyty pomiarowe i testowe.

Usługi modelarskie

Odlewnia specjalizuje się w budowie modeli wielkogabarytowych o złożonym kształcie, przeznaczonych do produkcji jednostkowej i małoseryjnej. Modele i rdzennice wykonywane są z drewna i materiałów drewnopochodnych. Fragmenty narażone na uszkodzenia wykonywane są z tworzyw sztucznych. Dla projektów prototypowych lub małoseryjnych oferuje się wykonanie styropianowych modeli. Wykonywane są także adaptacje i remonty zespołów modelowych dostarczonych przez klienta.

„RAFAMET- SERVICE & TRADE” Sp. z o.o. – jednostka zależna

„RAFAMET- SERVICE & TRADE” Sp. z o.o. prowadzi działalność w zakresie świadczenia usług przemysłowych w obszarach uzupełniających i ułatwiających proceduralnie aktywność Spółki dominującej. Skala działalności tego podmiotu jest bardzo ograniczona. Spółka specjalizuje się w usługach z zakresu serwisu pogwarancyjnego na rzecz różnych podmiotów eksploatujących obrabiarki produkcji RAFAMET S.A. Spółka wykonuje także usługi montażowe oraz remonty obrabiarek i innych urządzeń technicznych. Ponadto „RAFAMET- SERVICE & TRADE” Sp. z o.o. zajmuje się usługami projektowo – konstrukcyjnymi podzespołów obrabiarek oraz usługami tłumaczeniowymi w dziedzinie tekstów technicznych.

PORĘBA MACHINE TOOLS Sp. z o.o. – jednostka zależna

PORĘBA MACHINE TOOLS Sp. z o.o. nie prowadziła działalności w 2020 roku.

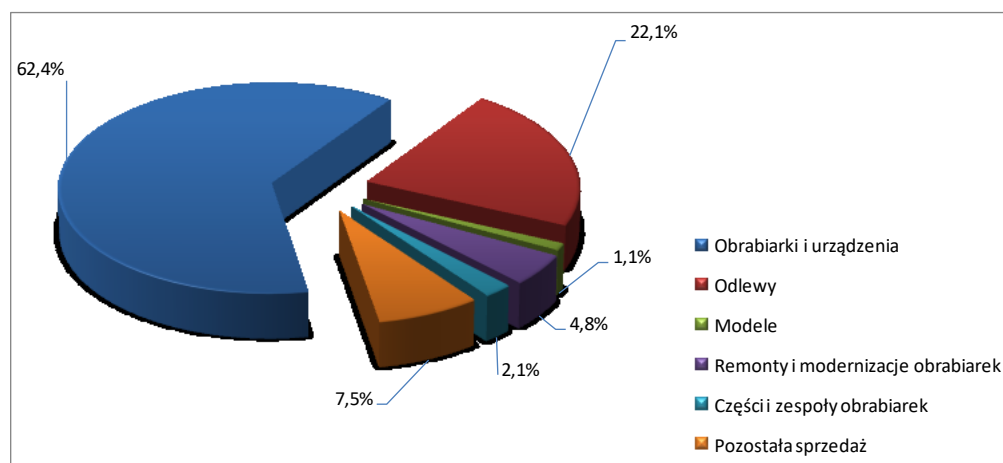
6.2. Struktura asortymentowa sprzedaży.

Podstawowym produktem, ze sprzedaży którego Grupa Kapitałowa RAFAMET osiągnęła w 2020 r. przychody w największej części, bo stanowiącej ponad 62% całości przychodów, była grupa asortymentowa „obrabiarki i urządzenia”. Grupa Kapitałowa RAFAMET w okresie sprawozdawczym sprzedała o 1% więcej nowych obrabiarek i urządzeń niż w 2019 r. W grupie asortymentowej „remonty i modernizacje obrabiarek” nastąpił ponad 113%-owy wzrost sprzedaży, natomiast w grupie „pozostała sprzedaż” sprzedaż wzrosła o 57%. Spadki sprzedaży odnotowano natomiast w grupach: „odlewy” o 16%, „modele” o 14% oraz „części i zespoły obrabiarek” o 24% w stosunku do roku poprzedniego.

Tabela 15 Struktura asortymentowa sprzedaży Grupy Kapitałowej RAFAMET w 2020 r.

Asortyment	Wykonanie 2020		Wykonanie 2019		Dynamika
	Wartość (tys. zł)	Udział w sprzedaży (%)	Wartość (tys. zł)	Udział w sprzedaży (%)	
Obrabiarki i urządzenia ogółem: w tym: kraj eksport	72 226 24 716 47 510	62,4	71 458 19 455 52 003	62,1	101,1%
Odlewy ogółem w tym: kraj eksport	25 625 6 905 18 720	22,1	30 753 8 141 22 612	26,7	83,3%
Modele ogółem: w tym: kraj eksport	1 293 597 696	1,1	1 514 873 641	1,3	85,4%
Remonty i modernizacje obrabiarek ogółem: w tym: kraj eksport	5 623 5 510 113	4,8	2 639 1 989 650	2,3	213,1%
Części i zespoły obrabiarek ogółem: w tym: kraj eksport	2 395 1 010 1 385	2,1	3 177 997 2 180	2,8	75,4%
Pozostała sprzedaż ogółem: w tym: kraj eksport	8 654 2 046 6 608	7,5	5 492 2 862 2 630	4,8	157,6%
Sprzedaż ogółem: w tym: kraj eksport	115 816 40 784 75 032	100	115 033 34 317 80 716	100	100,7%

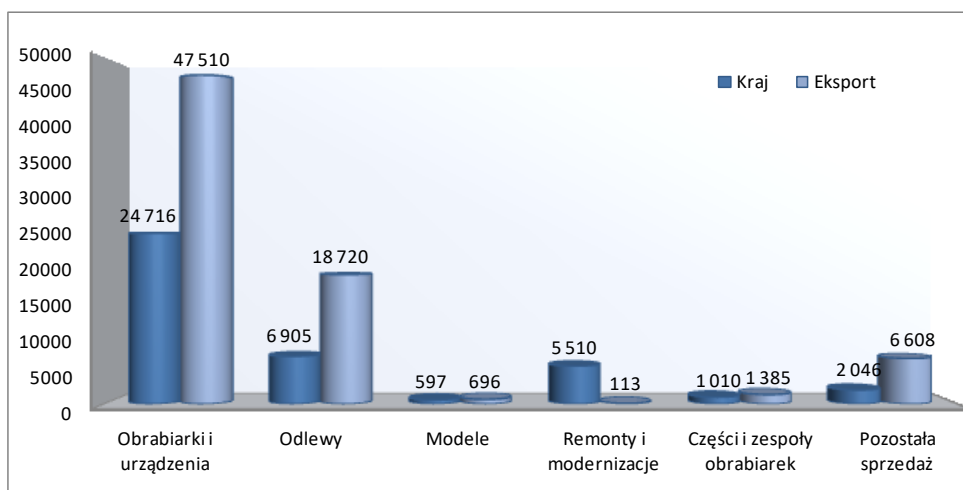
Wykres 3 Struktura asortymentowa sprzedaży Grupy Kapitałowej RAFAMET w 2020 r.

6.3. Informacje o rynkach zbytu z uwzględnieniem podziału na rynki krajowe i zagraniczne.

W 2020 r. Grupa Kapitałowa RAFAMET zrealizowała sprzedaż na ogólną wartość 115.816 tys. zł, co stanowi wzrost sprzedaży o 0,7% w stosunku do wyniku roku poprzedniego.

Wykres 4 Struktura asortymentowa sprzedaży Grupy Kapitałowej RAFAMET w 2020 r. z uwzględnieniem sprzedaży zagranicznej i krajowej (w tys. zł).

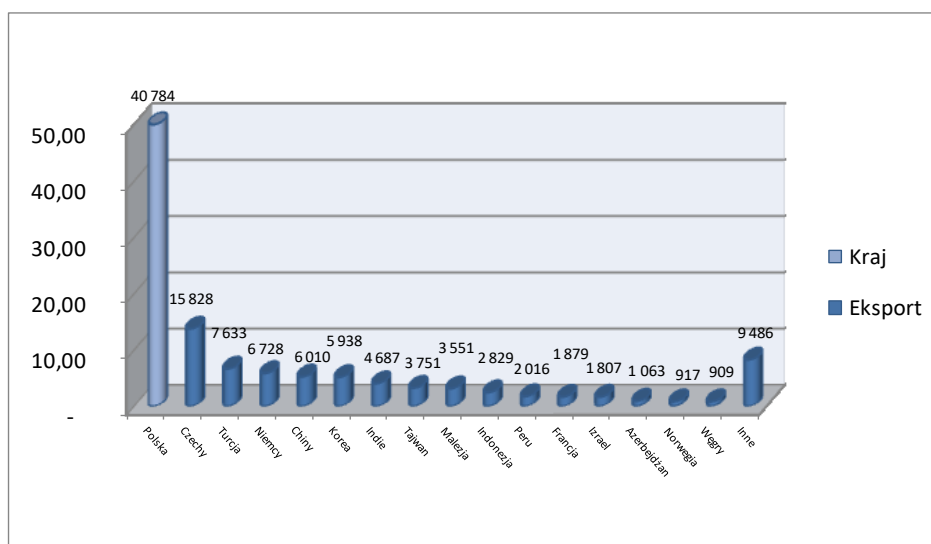
W 2020 r. większą część swoich przychodów podmioty Grupy Kapitałowej RAFAMET zrealizowały na rynkach zagranicznych. Sprzedaż na te rynki w omawianym okresie wyniosła 75.032 tys. zł, co stanowi około 65% ogółu sprzedaży Grupy (w 2019 r. wielkość sprzedaży eksportowej wynosiła 80.716 tys. zł, co stanowiło około 70% ogółu sprzedaży). Największym rynkiem zbytu dla Grupy Kapitałowej były Czechy, gdzie sprzedaż wyrobów i usług na ten rynek wyniosła 15.828 tys. zł, co stanowi ponad 13% ogółu sprzedaży. Na drugim co do wolumenu sprzedaży rynku tureckim zanotowano wynik 7.633 tys. zł, czyli około 7% ogółu sprzedaży. Trzecim co do wielkości sprzedaży był rynek niemiecki, gdzie wartość sprzedaży na ten rynek wyniosła 6.728 tys. zł. Innymi istotnymi rynkami sprzedaży eksportowej dla Grupy

Kapitałowej RAFAMET były: Chiny (kwota 6.010 tys. zł, co stanowi 5,2% ogółu sprzedaży), Korea (5.938 tys. zł, co stanowi 5,1% ogółu sprzedaży), Indie (4.687 tys. zł, co stanowi 4,0% ogółu sprzedaży) oraz Tajwan (3.751 tys. zł, czyli 3,2% ogółu sprzedaży).

Tabela 16 Sprzedaż Grupy Kapitałowej RAFAMET w 2020 r. na wybrane rynki.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość w tys. PLN	Udział w sprzedaży ogółem (%)
I.	Sprzedaż ogółem	115 816	100%
II.	Sprzedaż krajowa	40 784	35,2%
III.	Sprzedaż zagraniczna, w tym:	75 032	64,8%
1.	Czechy	15 828	13,7%
2.	Turcja	7 633	6,6%
3.	Niemcy	6 728	5,8%
4.	Chiny	6 010	5,2%
5.	Korea	5 938	5,1%
6.	Indie	4 687	4,0%
7.	Tajwan	3 751	3,2%
8.	Malezja	3 551	3,1%
9.	Indonezja	2 829	2,4%
10.	Peru	2 016	1,7%
11.	Francja	1 879	1,6%
12.	Izrael	1 807	1,6%
13.	Azerbejdżan	1 063	0,9%
14.	Norwegia	917	0,8%
15.	Węgry	909	0,8%
18.	Inne	9 486	8,2%

Wykres 5 Sprzedaż Grupy Kapitałowej RAFAMET w 2020 r. na wybrane rynki (w tys. zł).

Sprzedaż krajowa podmiotów Grupy Kapitałowej RAFAMET w 2020 r. wyniosła 40.784 tys. zł, czyli 35,2% wolumenu sprzedaży ogółem, co oznacza wzrost sprzedaży o około 18% w porównaniu do 2019 r.

7. INFORMACJA O ZAWARTYCH UMOWACH ZNACZĄCYCH.

W 2020 roku zawarto następujące umowy znaczące dla działalności Emitenta:

- Zamówienie z firmy PT ELTRAN INDONESIA na dostawę tokarki portalowej UFD 140 N. Wartość przedmiotu umowy wynosi 1.222.000,00 EUR.
(Raport bieżący nr 1/2020 z dnia 02.01.2020 r.)
- Umowa z PKP Intercity Spółka Akcyjna na wykonanie modernizacji tokarki podtorowej UGE 150N. Wartość przedmiotu umowy określono na kwotę 4.690.000,00 zł.
(Raport bieżący nr 3/2020 z dnia 10.02.2020 r.)
- Zawarcie z bankiem Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna aneksu nr 10 do umowy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego z dnia 17.02.2010 r. Dotychczasowa kwota limitu wielocelowego nie uległa zmianie i wynosi 15.000.000,00 zł.
Na podstawie zawartego aneksu przesunięciu uległ końcowy okres spłaty kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego na dzień 15.02.2022 r.
(Raport bieżący nr 4/2020 z dnia 17.02.2020 r.)
- Zawarcie z bankiem Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna aneksu nr 4 do umowy kredytu inwestycyjnego na kwotę 12.000.000,00 zł, zawartej dnia 21.03.2014 r.
Na mocy aneksu dokonano zmiany w zabezpieczeniu kredytu, polegającej na obniżeniu hipoteki łącznej kaucyjnej z wcześniej obowiązującej kwoty 14.400.000,00 zł do kwoty 4.200.000,00 zł.
Kredyt został udzielony na okres do dnia 20.03.2021 r.
(Raport bieżący nr 5/2020 z dnia 17.02.2020 r.)
- Aneks nr 22 zawarty z Bankiem BGŻ BNP Paribas S.A. do umowy o limit wierzytelności z dnia 29.07.2009 r. Na podstawie aneksu limit wierzytelności został ustalony na poziomie 8.000.000,00 zł, a okres wykorzystania limitu został wydłużony do dnia 13.02.2021 r.
(Raport bieżący nr 6/2020 z dnia 21.02.2020 r.)
- Zawarcie z bankiem mBank S.A. umowy o kredyt obrotowy w wysokości 8.392.000,00 zł. Łączna kwota zaangażowania kredytowego Spółki w banku mBank S.A. na dzień publikacji raportu wynosiła 10.392.000,00 zł. Oprocentowanie kredytu zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR1M plus marża bankowa. Okres kredytowania upłynął w dniu 29.01.2021 r.
(Raport bieżący nr 7/2020 z dnia 24.02.2020 r.)
- Zawarcie aneksu do umowy o kredyt obrotowy oraz umowy o kredyt obrotowy z mBank S.A. Na mocy Aneksu nr 1 z dnia 15.04.2020 r. do umowy z dnia 20.02.2020 r. o kredyt obrotowy w wysoko-

ści 8.392.000,00 zł, kwota kredytu została obniżona do wysokości 2.500.000,00 zł. Kwota kredytu została zmieniona ze względu na brak możliwości wykonania przez Emitenta jednego z zabezpieczeń, tj. cesji wierzytelności z kontraktu. Kredyt powyższy zmienił swoje przeznaczenie stając się z kredytu na finansowanie kontraktu kredytem na refinansowanie innego kontraktu. Okres kredytowania upłynął w dniu 30.09.2020 r.

Umowa o kredyt obrotowy w wysokości 2.500.000,00 zł z dnia 15.04.2020r została zawarta na refinansowanie kontraktu. Okres kredytowania upłynął w dniu 30.09.2020 r.

Łączna kwota zaangażowania kredytowego spółki w mBank S.A. na dzień publikacji raportu wynosiła 7.000.000,00 zł.

(Raport bieżący nr 13/2020 z dnia 20.04.2020 r.)

- Wybór przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju do dofinansowania projektu badawczo – rozwojowego spółki zależnej ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. pod nazwą: „Opracowanie innowacyjnej technologii wytwarzania wielkogabarytowych odlewów z żeliwa sferoidalnego o specjalnych własnościach w technologii Full Mould, dedykowanych do produkcji narzędzi tłoczących w sektorze automotive”, złożonego w ramach konkursu nr 1/1.1.1/2020 Szybka Ścieżka. Suma kosztów kwalifikowanych projektu wynosi 17.898.387,50 zł, a kwota dofinansowania to 7.481.798,13 zł. Emitent udzielił podmiotowi zależnemu promesy pożyczki w wysokości 10.500.000,00 zł przeznaczonej na finansowanie powyższego projektu badawczo – rozwojowego.

(Raport bieżący nr 17/2020 z dnia 25.05.2020 r.)

W dniu 16.09.2020 r. Emitent poinformował o podpisaniu przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju umowy ze spółką zależną ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. na dofinansowanie przez NCBR realizacji projektu pt.: „Opracowanie innowacyjnej technologii wytwarzania wielkogabarytowych odlewów z żeliwa sferoidalnego o specjalnych własnościach w technologii Full Mould, dedykowanych do produkcji narzędzi tłoczących w sektorze automotive” w ramach konkursu nr 1/1.1.1/2020 Szybka Ścieżka.

(Raport bieżący nr 32/2020 r. z dnia 16.09.2020 r.)

- Zawarcie z Agencją Rozwoju Przemysłu S.A. (Pożyczkodawca) umowy pożyczki w wysokości 9.000.000,00 zł z przeznaczeniem na zasilenie kapitału obrotowego Spółki (Pożyczkobiorca).

Oprocentowanie pożyczki zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR1M plus marża. Okres spłaty pożyczki upływa w dniu 31.12.2022 r.

(Raport bieżący nr 20/2020 z dnia 16.06.2020 r.)

- Zawarcie przez Emitenta, jako członka konsorcjum wraz z firmą NEXS M&N Co. z Korei Południowej, umowy z firmą Seoul Metro Corporation na dostawę, między innymi, dwóch tokarek podtorowych typu UGE 300 N. Umowa została podpisana na bazie DDP Seul, Korea Południowa. Wartość przedmiotu umowy brutto wynosi 3.225.000.000,00 KRW., z czego udział Emitenta wynosi 2.525.175.000,00 KRW.

(Raport bieżący nr 24/2020 z dnia 29.06.2020 r.)

W dniu 12.08.2020 r. Emitent przekazał do publicznej wiadomości informację od kontrahenta Seoul Metro Corporation, że decyzją sądu w Seulu, po złożeniu protestu przez firmę Ecomaister Co., Ltd., która była uczestnikiem postępowania przetargowego, z dniem 13 sierpnia 2020 r. zostało zawieszona wykonanie umowy.

(Raport bieżący nr 30/2020 z dnia 12.08.2020 r.)

- Podpisanie przez HSBC France (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce aneksu nr 24 z dnia 03.07.2020 r. do umowy o kredyt w rachunku bieżącym, gwarancje i akredytywy z dnia 14.10.2009 r. Przedmiotem umowy było udzielenie kredytu w rachunku bieżącym oraz gwarancji do wysokości określonego limitu 6.000.000,00 EUR. W aneksie nr 24 został określony nowy termin dostępności limitu na dzień 25.06.2021 r.

(Raport bieżący nr 25/2020 z dnia 10.07.2020 r.)

- Uzyskanie informacji od spółki zależnej RAFAMET SERVICE & TRADE Sp. z o.o. (Wykonawca) o wyborze oferty tej spółki jako najkorzystniejszej w postępowaniu przeprowadzonym w ramach przetargu ogłoszonego przez Koleje Wielkopolskie Sp. z o.o. (Zamawiający) na zakup w formie leasingu finansowego wraz z dostawą i montażem nowej tokarki podtorowej.

(Raport bieżący nr 28/2020 z dnia 06.08.2020 r.)

W dniu 28.08.2020 r. spółka zależna RAFAMET SERVICE & TRADE Sp. z o.o. podpisała ze spółką Koleje Wielkopolskie Sp. z o.o. umowę na zakup w formie leasingu finansowego wraz z dostawą i montażem nowej tokarki podtorowej. Całkowite wynagrodzenie Wykonawcy wynosi 5.000.000,00 zł netto.

(Raport bieżący nr 31/2020 z dnia 06.08.2020 r.)

W dniu 05.10. 2020 r., w wykonaniu umowy leasingu zawartej w dniu 28.08.2020 r. pomiędzy spółką Koleje Wielkopolskie Sp. z o.o. a spółką zależną od Emitenta RAFAMET SERVICE & TRADE Sp. z o.o., została zawarta umowa pomiędzy Emitentem (Wykonawca) a spółką zależną RAFAMET SERVICE & TRADE Sp. z o.o. (Zamawiający) na sprzedaż przez RAFAMET S.A. spółce zależnej tokarki podtorowej, sterowanej komputerowo wraz z oprogramowaniem w języku polskim, przeznaczonej do obróbki mechanicznej zarysu zewnętrznego kół zestawów kołowych i tarcz hamulcowych w kolejowych pojazdach szynowych.

Całkowite wynagrodzenie Wykonawcy wynosi 4.850.000,00 zł netto.

(Raport bieżący nr 34/2020 z dnia 05.10.2020 r.)

- Zawarcie przez spółkę zależną ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. z bankiem Millennium S.A. następujących aneksów:
  - 1) aneks do umowy o kredyt obrotowy w wysokości 6.000.000,00 zł;
oprocentowanie kredytu zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR 1M + marża banku; okres kredytowania upływa w dniu 09.08.2022 r.,
  - 2) aneks do umowy o kredyt w rachunku bieżącym w wysokości 6.200.000,00 zł;

oprocentowanie kredytu zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR 1M + marża banku; okres kredytowania upływa w dniu 05.09.2022 r.,

- 3) aneks do umowy o linię na gwarancje bankowe - limit do maksymalnej wysokości 1.000.000,00zł; okres obowiązywania linii upływa w dniu 03.08.2021 r.

Łączna kwota zaangażowania spółki zależnej w banku Millennium S.A. na dzień publikacji raportu wynosi 13.200.000,00 zł.

(Raport bieżący nr 29/2020 z dnia 11.08.2020 r.)

- Potwierdzenie zamówienia otrzymanego z firmy URC Construction Pvt. Ltd. z Indii w ramach konsorcjum, którego Emitent jest członkiem. Konsorcjum to zostało powołane w celu: zaprojektowania, produkcji, montażu, uruchomienia i kompleksowej usługi utrzymania w ruchu obrabiarek i urządzeń dwóch warsztatów naprawczych taboru szynowego Pune Metro Rail w miejscowościach Rangehil i Vanaz, wraz z wyszkoleniem personelu użytkownika. Przedmiotem zamówień są dwie tokarki podtorowe UGE 180 N wraz z częściami zamiennymi i towarzyszącymi usługami. Wartość przedmiotu dostawy na warunkach DDP Pune, Indie wynosi 1.662.944,00 EUR.
(Raport bieżący nr 33/2020 z dnia 30.09.2020 r.)
- Otrzymanie zamówienia z firmy INVEHO UFF z Francji na wykonanie portalowej tokarki kołowej typu UDA 125N. Wartość zamówienia to 953.000,00 EUR.
(Raport bieżący nr 35/2020 z dnia 08.12.2020 r.)
- Zawarcie umowy z firmą SNCF Voyageurs z Francji na wykonanie dokumentacji technicznej (tzw. „pierwsza transza”) dotyczącej dwóch portalowych tokarek kołowych typu UFD 140N, z opcją dostawy dwóch portalowych tokarek kołowych typu UFD 140N (tzw. „druga transza”). Wartość przedmiotu umowy (pierwsza transza) wynosi 52.000 EUR, wartość opcji (druga transza) wynosi 2.480.350 EUR. Łączna wartość przedmiotu umowy to 2.532.350 EUR.
(Raport bieżący nr 36/2020 z dnia 09.12.2020 r.)
- Potwierdzenie zamówienia otrzymanego z firmy Benima Engineering Sdn Bhd z Malezji na dostawę: tokarki podtorowej typu tandem 2UGE 180N oraz tokarki kołowej ciernej UFB 125N wraz z częściami zamiennymi i towarzyszącymi usługami. Wartość przedmiotu dostawy na warunkach FOB Port Europejski wynosi 2.260.000,00 EUR.
(Raport bieżący nr 37/2020 z dnia 23.12.2020 r.)

8. INWESTYCJE.

8.1 Inwestycje kapitałowe.

Opis inwestycji kapitałowych zawarto w notach do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

8.2 Inwestycje w rzeczowe aktywa trwałe.

Nakłady na działalność inwestycyjną w Grupie Kapitałowej RAFAMET w okresie sprawozdawczym wyniosły 5.399,6 tys. zł. Do najważniejszych zadań inwestycyjnych zrealizowanych w 2020 r. należy zaliczyć:

- 1) modernizację maszyn i urządzeń na kwotę 2.193,9 tys. zł,
- 2) zakup maszyn i urządzeń na kwotę 1.506,1 tys. zł,
- 3) wykonanie i modernizację środków związanych z produkcją odlewniczą na kwotę 549,4 tys. zł,
- 4) zakup środków transportu na kwotę 442,8 tys. zł,
- 5) modernizację obiektów budowlanych i budowli na kwotę 345,7 tys. zł,
- 6) zakup sprzętu komputerowego i środków łączności na kwotę 237,4 tys. zł,
- 7) zakup aparatury kontrolno pomiarowej na kwotę 97,7 tys. zł,
- 8) pozostałe wydatki inwestycyjne na kwotę 26,6 tys. zł.

Głównym źródłem finansowania inwestycji były środki własne.

8.3 Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków, z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności.

W roku 2021 planowane są duże inwestycje maszynowe w rozbudowę parku maszynowego Emitenta. Zaplanowane wydatki na ten cel wyniosą około 12,5 MPLN, z czego za nabycie zewnętrzne maszyn przeznaczono kwotę około 10 MPLN. Wydatki będą dotyczyły zakupu 3+2 osiowego centrum frezarskiego średniej wielkości, specjalistycznej frezarko-wiertarki średniej wielkości, frezarki bramowej 2mx4m oraz centrum tokarskiego.

Finansowanie inwestycji nastąpi na bazie 5 letnich umów leasingowych lub zostanie częściowo sfinansowane ze środków własnych Emitenta. W roku 2021 Emitent spłaci ostatnie raty (1,2 MPLN) kredytu inwestycyjnego zaciągniętego na budowę Hali Montażu II w roku 2016, co umożliwi zaciągnięcie nowych inwestycyjnych zobowiązań długoterminowych.

ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. w 2021 r. kontynuować będzie realizację projektu badawczo – rozwojowego pod nazwą „Opracowanie innowacyjnej technologii wytwarzania wielkogabarytowych odlewów z żeliwa sferoidalnego o specjalnych własnościach w technologii Full Mould, dedykowanych do produkcji narzędzi tłoczących w sektorze automotive”, realizowanego w ramach konkursu nr 1/1.1.1/2020 Szybka Ścieżka, organizowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Suma kosztów

kwalifikowanych projektu wynosi 17.898.387,50 PLN, kwota dofinansowania to 7.481.798,13 PLN. Pokrycie wkładu własnego zostało zagwarantowane przez RAFAMET S.A.

Planowane są inwestycje polegające na sukcesywnej wymianie ogrzewania w spółkach Grupy Kapitałowej (ogrzewanie węglem kamiennym zastąpione będzie ogrzewaniem gazowym). Dwie główne spółki Grupy Kapitałowej przeprowadzą dwie oddzielne inwestycje, których nakłady inwestycyjne oszacowane zostały na kwotę około 3.000 tys. PLN każda. Środki pieniężne na ich wykonanie podmioty Grupy Kapitałowej zamierzają pozyskać z dofinansowania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Katowicach, przy równoczesnym wykorzystaniu umorzenia części spłaty poprzedniej, zrealizowanej inwestycji proekologicznej.

9. ZAOPATRZENIE.

Podmioty Grupy Kapitałowej posiadają dobrze rozwiniętą i zdywersyfikowaną bazę dostawców dla grupy materiałów i usług o strategicznym znaczeniu dla produkcji. Wartość zakupu tych materiałów w wartości zakupów ogółem wynosi 66,64%, ich udział w wartości przychodów ze sprzedaży stanowi 32,31%, zaś udział kosztów zakupu ogółem w wartości sprzedaży wynosi 48,48%.

Udział wartości zakupów poszczególnych kategorii w wartości sprzedaży i w zakupach ogółem kształtuje się następująco:

Tabela 17 Struktura udziału kosztów zakupów Grupy Kapitałowej RAFAMET w 2020 r.

L.p.	Kategoria	Udział wartości zakupów	
		w wartości sprzedaży	w wartości zakupów ogółem
1.	Materiały wsadowe i formierskie	8,79%	18,14%
2.	Odlewy, odkuwki i inne materiały hutnicze	1,59%	3,27%
3.	konstrukcje spawane i usługi obróbcze	3,41%	7,03%
4.	Sterowania i napędy oraz osprzęt elektryczny	6,29%	12,98%
5.	Aparatura i osprzęt hydrauliki siłowej	2,85%	5,88%
6.	Łożyska, prowadnice i przekładnie śrubowe	1,37%	2,82%
7.	Reduktory i komponenty mechaniczne	4,81%	9,92%
8.	Narzędzia i elementy złączne	2,12%	4,38%
9.	Opakowania, farby i usługi produkcyjne	1,08%	2,22%
10.	Pozostałe kategorie	16,17%	33,36%
		48,48%	100,00%

Wysokie wskaźniki w pozycji „pozostałe kategorie” wynikają z faktu, że znaczna część zakupów (modeli, odlewów żeliwnych i usług), realizowana jest pomiędzy podmiotami Grupy Kapitałowej, gdzie dostawcą jest ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o.

W każdej kategorii produktów podmioty Grupy współpracują z wieloma dostawcami, więc nie występuje ryzyko uzależnienia od żadnego z nich.

Główni dostawcy kluczowego asortymentu w 2020 r.:

- SQ Polska Skawina - żywice i utwardzacze,

- „ANA” Katowice - złom,
- „JAK” Sp. z o.o. Warszawa - żelazokrzem i surówki.
- „EMSTAL” Dąbie - odkuwki i materiały stalowe,
- „STAL – TRANS” Piekary Śląskie - wyroby walcowane,
- PPHU „KON- BUD” Motkowice - osłony i konstrukcje,
- „KMTM” S.C. Racibórz - konstrukcje spawane i wypałki,
- „SIEMENS” Sp. z o.o. - sterowania i napędy,
- ZPAS Przygórze S.A. - szafy sterownicze i osłony
- „ELEKTROART” Racibórz – aparatura elektryczna,
- APS - linały pomiarowe,
- „ARGO-HYTOS” Sp. z o.o. Zator – zasilacze i elementy hydrauliki siłowej,
- „HYDAC” Sp. z o.o. - zasilacze i elementy hydrauliki siłowej,
- NORMAPRESS - armatura hydrauliczna
- „MARAT” Sp. z o.o. Rybnik - łożyska i chłodziwo,
- TLC Łożyska sp. j. – łożyska i pasy,
- MAY FRAN International – komponenty mechaniczne,
- KABELSCHLEPP Sp. z o.o. – osłony i transportery,
- BEFARED - zespoły napędowe, części maszyn,
- „SANDVIK Polska” Sp. z o.o. – płytki skrawające,
- Centrala Techniczna „ELTECH” Sp. z o.o. - narzędzia i płytki skrawające.
- RAFAMET SERVICE & TRADE Sp. z o.o. – tłumaczenia i usługi serwisowe,
- FRB Bandurski – fundamenty,
- Polska Grupa Górnicza S.A. – węgiel energetyczny.

W 2020 r. udział żadnego dostawcy w zaopatrzeniu nie przekroczył 10% przychodów ze sprzedaży Grupy Kapitałowej ogółem oraz żaden dostawca nie ma poza handlowymi powiązań formalno – prawnych z podmiotami Grupy.

10. BADANIA I ROZWÓJ, ZARZĄDZANIE JAKOŚCIĄ.

Informacja na temat badań i rozwoju oraz zarządzania jakością obejmuje działania Emitenta oraz spółki zależnej ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. w tym zakresie.

A. Projekty badawczo-rozwojowe.

Tabela 18 Projekty badawczo - rozwojowe.

Lp.	Tematyka
1.	Opracowanie dokumentacji konstrukcyjnej i oprogramowania dla tokarki podtorowej 2UGE 180N (wersja tandem o zmiennym rozstawie osi 1600-2500 mm); próby i badania obrabiarki
2.	Kontynuacja prac nad dokumentacją konstrukcyjną rodziny dwusuportowych, wysokowydajnych tokarek karuzelowych do produkcji kół kolejowych typu KKB 150 N
3.	Opracowanie dokumentacją konstrukcyjnej i oprogramowania dla urządzenia pomiarowego do zestawów kołowych typu SP 125N; próby i badania prototypu
4.	Modernizacja obrabiarek typu TCF 200 CNC i TCG 135N marki PORĘBA
5.	Wdrożenie systemu zbierania, magazynowania i analizowania informacji na temat stanu maszyny (parametry pracy, błędy, awarie, itp.)
6.	Wdrożenie systemu przepływu informacji pomiędzy oferowanymi urządzeniami opartego o reguły IoT - Internet of Things
7.	Dostosowanie oprogramowania tokarek typu UBF 125N do najnowszych wymagań w zakresie możliwości pomiarowych i opracowania wyników (pomiar stożkowatości ekwiwalentnej profilu, pomiar wielokątności)
8.	Wytwarzanie odlewów o podwyższonej twardości warstwy wierzchniej
9.	Innowacyjna technologia wytwarzania próbek do badań własności wytrzymałościowych
10.	Opracowanie innowacyjnej technologii wytwarzania wielkogabarytowych odlewów z żeliwa sferoidalnego o specjalnych własnościach w technologii Full Mould, dedykowanych produkcji narzędzi tłoczonych w sektorze automotive

Nakłady osobowe (wynagrodzenia) na prace badawczo – rozwojowe w 2020 r. wyniosły 1.960,8 tys. zł, natomiast w 2019 r. była to kwota 2.030 tys. zł.

B. Wartości niematerialne i prawne.

Tabela 19 Wartości niematerialne i prawne.

Lp.	Temat	Koszty w tys. zł
1.	Zakup dokumentacji 3RS800	107
2.	Zakup dokumentacji	29
3.	Przedłużenie ochrony znaku towarowego RAFAMET w Rosji	3,2
4.	Usługi kancelarii patentowej	4,4
5.	Usługi kancelarii patentowej w USA	24
	Ogółem	167,6

C. Nakłady inwestycyjne

Nakłady inwestycyjne w ramach działalności badawczo – rozwojowej w 2020 r. wyniosły 111,7 tys. zł, zaś w roku 2019 kwotę 217 tys. zł.

Łącznie wydatki na badania i rozwój w 2020 r. wyniosły 2.240,1 tys. zł, co stanowi zmniejszenie w stosunku do kwoty z roku 2019 wynoszącej 2.403,5 tys. zł.

D. Instytucje współpracujące.

Instytucje współpracujące to m.in.: dostawcy wyposażenia, materiałów, komponentów oraz oprogramowania, klienci, szkoły wyższe (Politechnika Śląska w Gliwicach), biura projektowe, Urząd Patentowy RP, Kancelarie patentowe, NCBiR.

Zintegrowany System Zarządzania (ZSZ) i Wewnętrzny System Kontroli (WSK)

Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jakość, działania projakościowe realizowane są w toku produkcji przez powołane do tego służby i komórki organizacyjne. Rola Kontroli Jakości polega na inicjowaniu przedsięwzięć jakościowych i nadzorowaniu zgodności działań z ustalonymi procedurami postępowania przyjętego w Systemie Zarządzania Jakością opartego aktualnie o normę PN-EN ISO 9001:2015 oraz na odbiorze wyrobów w całym cyklu wyrobów.

Kontrola Jakości pełni wiodącą rolę w zabezpieczaniu wymaganej jakości produkcji, a w szczególności w:

- a) zapewnieniu czynności kontrolno-odbiorczych w całym cyklu technologicznym produkcji,
- b) zapewnieniu spójności pomiarowej w Zakładzie,
- c) dostarczaniu wyrobów zgodnych z wymaganiami i oczekiwaniami odbiorców.

Działania korekcyjno - zapobiegawcze inicjowane są przez Kontrolę Jakości w oparciu o wyniki:

- jakościowe uzyskiwane w toku technologicznym produkcji (wyniki prób i badań),
- ekonomiczne przedsiębiorstwa, ze szczególnym uwzględnieniem kosztów jakości,
- rewizji funkcjonowania Zintegrowanego Systemu Zarządzania,
- badań jakości typu,
- analiz i badań sfery poprodukcyjnej.

Kontrola Jakości w schemacie organizacyjnym Spółki zajmuje bardzo ważne miejsce, ponieważ jest to komórka, która inicjuje, nadzoruje oraz bierze udział w planowaniu działań projakościowych.

Kontrola Jakości realizuje swoje zadania zgodnie z Zintegrowanym Systemem Zarządzania oraz Polityką Jakości, Środowiska i BHP, gdzie pierwszym punktem jest dążenie do rozpoznania i zaspokojenia potrzeb klienta.

Oczekiwania klienta można spełnić przez wykonanie dla niego dobrego wyrobu, dlatego konieczne jest pogłębianie świadomości i wiedzy poprzez szkolenia. Pracownicy Kontroli Jakości zostali przeszkoleni przez firmę zewnętrzną FraCraft w temacie Kontrola Jakości w Firmie, co pogłębiło wiedzę i świadomość problemów związanych z jakością.

W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu prowadzenia pomiarów, a przez to uzyskania wiarygodnych wyników, zakupiono zestaw poziomnic firmy WYLER. Zestaw zawiera dwie poziomnice i laptopa z oprogramowaniem do obliczania błędów kształtu. Algorytm obliczeniowy programu jest znormalizowany, przez co wyniki pomiarów są niepodważalne dla odbiorców zewnętrznych, szczególnie zagranicznych. Program umożliwia ponadto wizualizację wyników pomiarów w postaci 3D, co jest dodatkowym atutem. Kontrola Jakości wykonuje także działania korekcyjno - zapobiegawcze mające na względzie nie tylko poprawienie jakości, ale i efektywności produkcji. Narzędziem do tego typu działań jest Zalecenie Kontroli Jakości. Zalecenie nr 1/NK/2020 opisuje sposób obróbki łoża TOK 80N, w którym minimalizuje się ilość operacji obróbczych. Stosując tę zmodernizowaną technologię, przez mniejszą ilość operacji generujemy mniejszą ilość błędów, co poprawia jakość i zmniejsza koszty.

Wdrożone w RAFAMET S.A. systemy zarządzania zgodne z poniższymi normami zapewniają pełny nadzór nad projektowaniem, wytwarzaniem, kontrolą obrotu obrabiarkami i narzędziami mechanicznymi, prowadzoną działalnością usługową w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji obrabiarek i narzędzi mechanicznych do obróbki metalu oraz obróbką mechaniczną elementów metalowych.

Zintegrowany system zarządzania to udokumentowany i spójny system zarządzania spełniający od 1996 roku wymagania normy ISO 9001 w zakresie jakości, od 2011 roku dodatkowo wymagania normy ISO 14001 w zakresie ochrony środowiska i normy PN-N-18001 w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, a od roku 2020 ISO 45001. Jego wdrożenie umożliwiło skuteczne i równoczesne zarządzanie wieloma podsystemami poprzez ustanowienie i realizację jednolitej polityki. W 2017 r. dostosowano zintegrowany system zarządzania do nowych norm: ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015, a w roku 2020 przeprowadzono audit przejścia z PN 18001:2004 do OHSAS 18001:2007, a następnie do ISO 45001:2018 w zakresie zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Recertyfikacja systemu przeprowadzona przez międzynarodową jednostkę certyfikującą Bureau Veritas Certification w 2020 roku potwierdziła zgodność z normami ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 oraz ISO 45001:2018.

Pozytywne były również wyniki auditów strony drugiej przeprowadzone przez współpracujące ze Spółką firmy: Siemens, Naval Group, Alstom, Michelin, Damen Marine Components, co zaowocowało przyjęciem RAFAMET S.A. do grona ich kwalifikowanych dostawców i dało możliwość dalszej współpracy.

ZSZ umożliwia sprzedaż wyrobów i usług o jakości spełniającej oczekiwania klientów przy zachowaniu bezpiecznych warunków pracy, racjonalnym kształtowaniu środowiska i gospodarowaniu zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Przejawia się to w prowadzeniu działalności w sposób zgodny z przepisami prawa, w tym prawa miejscowego oraz decyzjami i pozwoleniami miejscowych urzędów, w szczególności w zakresie wytwarzania i postępowania z odpadami, emisji do powietrza czy pozwoleniem wodno-prawnym. Zgodnie z dokumentacją systemu prowadzone są pomiary geometrii detali własnych oraz wszystkich dostarczonych w ramach kooperacji, pomiary geometrii i parametrów elektrycznych wpływających na bezpieczeństwo użytkowania, a także głośności wszystkich produkowanych obrabiarek. Prowadzone są również pomiary obrabiarek i urządzeń w ramach usług klientów, systematyczne pomiary w zakresie wielkości emisji substancji do powietrza, badania jakości odprowa-

dzanych ścieków, badania fizykochemiczne i mikrobiologiczne pobieranej wody. Wszystkie przyrządy pomiarowe, którymi dokonywane są pomiary okresowo są sprawdzane w celu zapewnienia ciągłości pomiarowej z wzorcami krajowymi. Procesy produkcyjne prowadzone są w taki sposób, aby maksymalnie ograniczyć powstawanie uciążliwych dla środowiska zanieczyszczeń. Powstające w toku produkcji oraz podczas montażu maszyn u odbiorców odpady są segregowane i ściśle ewidencjonowane, a tam gdzie jest to możliwe, powtórnie wykorzystywane. Kryteria środowiskowe oraz bezpieczeństwa i higieny pracy uwzględniane są również podczas realizacji zakupów i współpracy z podwykonawcami oraz odbiorcami. W zakresie dostaw dba się, aby stosowane substancje i mieszaniny chemiczne były ewidencjonowane i posiadały aktualne karty charakterystyki substancji chemicznych, a z dostawcami uzgadniane są zasady dotyczące postępowania z opakowaniami po substancjach niebezpiecznych. W zakresie produkcji, a także zakupu maszyn i urządzeń, brane są pod uwagę: energooszczędność, minimalizacja hałasu i wymagania w zakresie stosowanych substancji.

Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A. w 2020 roku przeprowadziło audit nadzoru funkcjonującego w RAFAMET S.A. Wewnętrzny System Kontroli i oceniło zgodność z wymaganiami zawartymi w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 29.11.2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa. System ten reguluje zasady obrotu z zagranicą towarami o znaczeniu strategicznym, określa sposób ewidencji eksportu, importu i tranzytu, wymaga poznania i weryfikacji zagranicznego partnera, dokładnego określenia parametrów technicznych towaru będącego przedmiotem obrotu oraz posiadania wiedzy na temat właściwego wykorzystania towaru. Posiadając własny Wewnętrzny System Kontroli będący fragmentem szerszego systemu łączącego polskie przedsiębiorstwa, polskie instytucje rządowe i organizacje międzynarodowe ustalające reguły i zasady handlu, RAFAMET S.A. jest w stanie chronić swój handlowy interes oraz swój wizerunek w oczach partnerów zagranicznych.

W spółce zależnej ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. w dniach 12 – 13.08.2020 r. miał miejsce audyt kontrolny Zintegrowanego Systemu Zarządzania na zgodność z normami ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015.

Audyt miał na celu:

- ocenę ciągłości i skuteczności funkcjonowania systemu zarządzania oraz jego doskonalenia,
- ocenę utrzymania zgodności z wymaganiami odniesienia,
- ocenę zakresu i ewentualnych skutków zmian w systemie zarządzania na certyfikację,
- potwierdzenie możliwości udzielenia rekomendacji do utrzymania certyfikacji.

Certyfikacja została utrzymana.

W roku 2019 ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. pozytywnie przeszła audyt recertyfikujący i nadal posiada certyfikat DNV GL potwierdzający spełnienie wymagań w zakresie produkcji odlewów dla przemysłu okrętowego, który jest ważny do dnia 23.07.2022 r., nadany po raz pierwszy w roku 2016. Certyfikacji podlegały odlewy z żeliwa szarego o ciężarze do 22 800 kg i żeliwa sferoidalnego do 12 000 kg.

Tabela 20 Zintegrowany System Zarządzania w podmiotach Grupy Kapitałowej RAFAMET.

L.p	Certyfikat zgodności z normą	Jednostka certyfikująca	Akredytacja	Numer certyfikatu	Data nadania	Data ważności certyfikatu	Data przyznania pierwszego certyfikatu
RAFAMET S.A.							
1.	ISO 9001:2015 (jakość)	Bureau Veritas Certification	UKAS Management Systems	PL011324/U	27.05.2020	29.05.2023	26.11.1996
2.	ISO 14001:2015 (środowisko)	Bureau Veritas Certification	UKAS Management Systems	PL011324/U	27.05.2020	29.05.2023	03.06.2011
3.	PN-N 18001:2004 (bhp)	Bureau Veritas Certification	UKAS Management Systems	PL011324/U	27.05.2020	29.05.2023	03.06.2011
4.	Art. 11 ust. 2 ustawy z 29.11.2000 (o obrocie z zagranicą ..)	Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A.	Polskie Centrum Akredytacji	W-81/10/2019	21.06.2019	20.06.2022	16.07.2007
ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o.							
5.	ISO 9001:2015 (jakość)	Bureau Veritas Certification	PL009252/P	PL009252/P	11.09.2018	10.09.2021	20.04.2010
6.	ISO 14001:2015 (środowisko)	Bureau Veritas Certification	PL009252/P	PL009252/P	11.09.2018	10.09.2021	11.09.2015

11. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA.

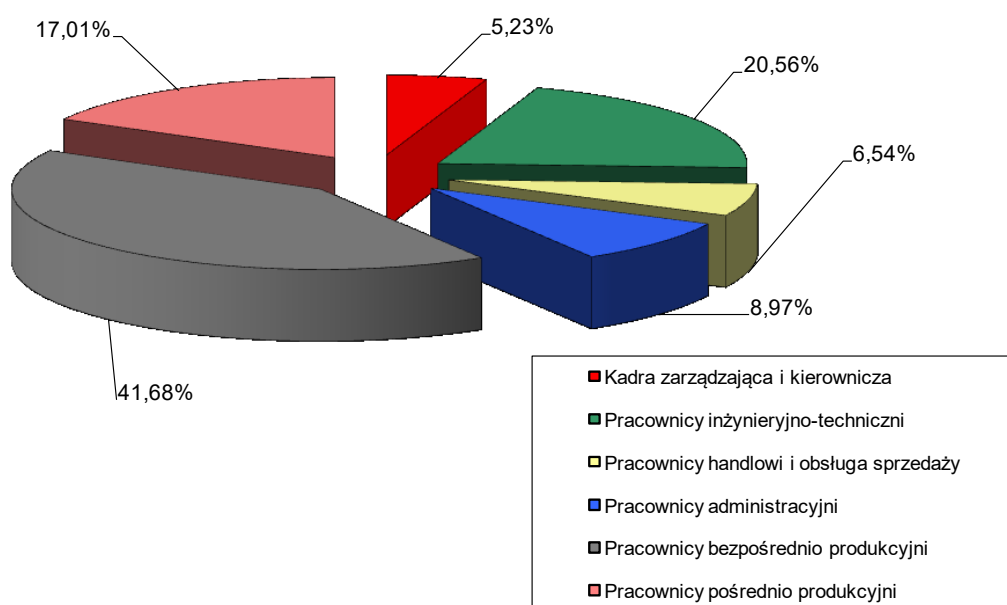
W Grupie Kapitałowej RAFAMET przez cały 2020 rok prowadzono stałą analizę zasobów ludzkich, a decyzje w sprawie korelacji poziomu zatrudnienia ze stanem posiadanej kontraktacji produkcyjnej podejmowane były na bieżąco. Stan zatrudnienia z 535 etatów na 31.12.2019 r. zmniejszył się do 526 etatów na 31.12.2020 r., czyli o 1,68%.

Przeciętne zatrudnienie w Grupie Kapitałowej w 2020 r. wyniosło 535 etatów, z czego 221 (41,3%) na stanowiskach nierobotniczych i 314 (58,7%) na stanowiskach robotniczych. W grupie pracowników na stanowiskach nierobotniczych największy odsetek stanowili pracownicy na stanowiskach inżynieryjno – technicznych (49,77%), natomiast w grupie pracowników na stanowiskach robotniczych - osoby zatrudnione przy produkcji bezpośredniej (71,02%).

Tabela 21 Informacja o przeciętnym zatrudnieniu w Grupie Kapitałowej w 2020 r.

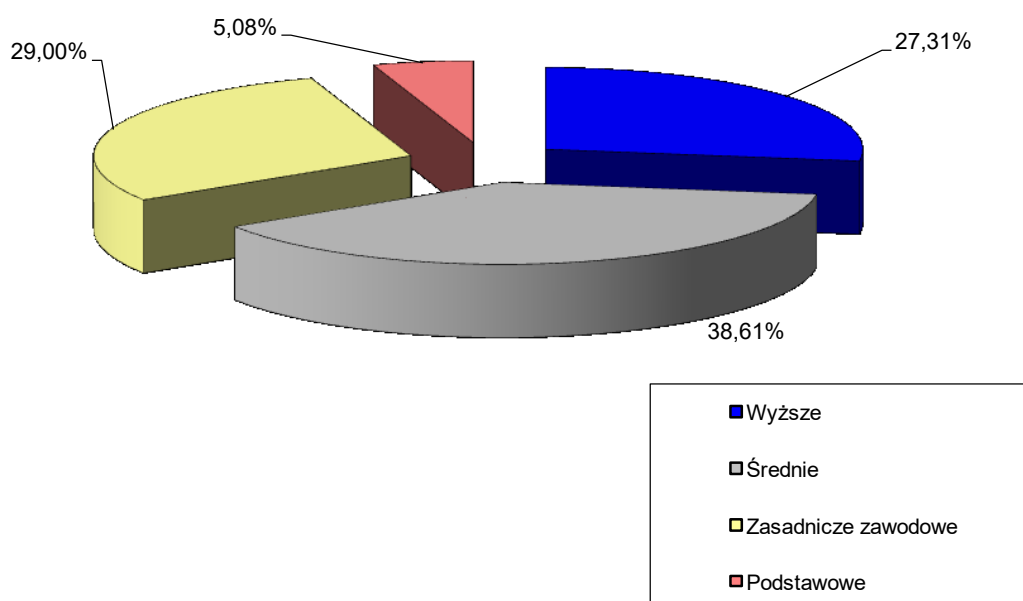
Wyszczególnienie	Przeciętne zatrudnienie (w etatach)	
	2020	2019
Stanowiska nierobotnicze	221	221
Stanowiska robotnicze	314	314
	535	535

Wykres 6 Struktura zatrudnienia w Grupie Kapitałowej wg grup zawodowych w 2020 r.

Według stanu na dzień 31.12.2020 r. pracownicy posiadający wykształcenie wyższe i średnie stanowili 65,91% ogółu zatrudnionych i jest to tendencja stała. Powyższe jest wynikiem realizacji założonych celów i kierunków polityki kadrowej, polegających na konsekwentnym pozyskiwaniu na stanowiska robotnicze pracowników o wyższych kwalifikacjach.

Wykres 7 Struktura zatrudnienia w Grupie Kapitałowej wg wykształcenia na dzień 31.12.2020 r.

W okresie sprawozdawczym podmioty Grupy Kapitałowej realizowały plan szkoleń opracowany w oparciu o potrzeby poszczególnych komórek organizacyjnych. W ramach jego realizacji pracownicy wzięli udział w wielu szkoleniach zewnętrznych i wewnętrznych, dofinansowano także naukę na technicznych studiach zaocznych oraz studiach podyplomowych.

Łącznie ze szkoleń zewnętrznych i wewnętrznych oraz z innych form doszkalania skorzystało 219 pracowników. Na szkolenia pracownicze i dofinansowanie nauki w formach szkolnych i pozaszkolnych w 2020 r. wydatkowano kwotę 97,7 tys. zł, tj. o ponad 12% więcej niż w roku 2019.

Koszty zatrudnienia w roku 2020 dla Grupy Kapitałowej RAFAMET zamknęły się kwotą 42.581 tys. zł. W Grupie Kapitałowej osobowy fundusz wynagrodzeń w 2020 roku wyniósł 31.981 tys. zł, co stanowi spadek o 0,1% w stosunku do roku ubiegłego. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie z osobowego funduszu płac w 2020 r. ukształtowało się na poziomie 4.995 zł i było o 4 zł wyższe niż w roku 2019, co stanowi wzrost o 0,1%.

Zobowiązania wobec zatrudnionych były przez cały 2020 r. regulowane terminowo, a świadczenia na rzecz pracowników realizowane były zgodnie z przepisami prawa pracy.

12. WYNAGRODZENIA OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH.

W roku 2020 łączne wynagrodzenia wypłacone członkom Zarządów podmiotów Grupy Kapitałowej RAFAMET wyniosły 1.228 tys. zł, natomiast łączne wynagrodzenia wypłacone członkom organów nadzorujących wyniosły kwotę 451,39 tys. zł.

Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A. – jednostka dominująca

Wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści wypłaconych członkom Zarządu Emitenta przedstawia poniższe zestawienie:

Tabela 22 Wynagrodzenia członków Zarządu RAFAMET S.A. w 2020 r.

Imię i nazwisko	Funkcja	Kwota (w tys. zł)
E. Longin Wons	Prezes Zarządu	370
Maciej Michalik	Wiceprezes Zarządu	317
Razem		687

Łączna kwota wynagrodzenia członka Zarządu RAFAMET S.A. obejmuje wynagrodzenie z tytułu umowy o świadczenie usług.

Wartość wynagrodzeń wypłaconych obecnym i byłym członkom Rady Nadzorczej Emitenta:

Tabela 23 Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej w 2020 r.

Imię i nazwisko	Funkcja	Kwota (w tys. zł)
Janusz Paruzel	Przewodniczący Rady Nadzorczej	87,19
Paweł Sułcki	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej	84,55
Aleksander Gaczek	Członek Rady Nadzorczej	84,55
Marek Kaczyński	Członek Rady Nadzorczej	84,55
Michał Tatarek	Członek Rady Nadzorczej	84,55
Razem		425,39

ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. – jednostka zależna

Wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści wypłaconych w okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. członkom Zarządu spółki zależnej, przedstawia poniższe zestawienie:

Tabela 24 Wynagrodzenia członków Zarządu ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o. w 2020 r.

Imię i nazwisko	Funkcja	Kwota (w tys. zł)
Adam Witecki	Prezes Zarządu	238
Jacek Opiela	Wiceprezes Zarządu	224
Razem		462

Łączna kwota wynagrodzenia członka Zarządu ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o. obejmuje wynagrodzenie z tytułu umowy o świadczenie usług.

Wartość wynagrodzeń wypłaconych członkom Rady Nadzorczej ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o.:

Tabela 25 Wynagrodzenia należne członkom Rady Nadzorczej ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o. w 2020 r.

Imię i nazwisko	Funkcja	Kwota (w tys. zł)
E. Longin Wons	Przewodniczący Rady Nadzorczej	0
Maciej Michalik	Członek Rady Nadzorczej	0
Rajmund Jarosz	Sekretarz Rady Nadzorczej	26
Razem		26

RAFAMET SERVICE & TRADE Sp. z o.o. – jednostka zależna

Wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści wypłaconych w okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. członkom Zarządu spółki zależnej, przedstawia poniższe zestawienie:

Tabela 26 Wynagrodzenia członków Zarządu RAFAMET SERVICE & TRADE Sp. z o.o. w 2020 r.

Imię i nazwisko	Funkcja	Kwota (w tys. zł)
Ryszard Grygiel	Prezes Zarządu	66
Krzysztof Tkocz	Wiceprezes Zarządu	13
Razem		79

PORĘBA MACHINE TOOLS – Sp. z o.o. – jednostka zależna

Członkowie Zarządu spółki zależnej – Pan E. Longin Wons – Prezes Zarządu oraz Pan Maciej Michalik – Wiceprezes Zarządu nie pobierają wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji w Zarządzie.

13. INFORMACJA O WSZELKICH UMOWACH ZAWARTYCH Z OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI.

W dniu 28.08.2017 r. zawarto umowę o świadczenie usług zarządzania oraz umowę o zakazie konkurencji pomiędzy Fabryką Obrabiarek RAFAMET S.A. i Emanuelem Longinem Wensem. Umowa obowiązuje od 01.09.2017 r. W razie rozwiązania albo wypowiedzenia przez Spółkę umowy Zarządzającemu przyznaje się odprawę w wysokości 3 – krotności wynagrodzenia stałego miesięcznego, pod warunkiem pełnienia przez niego funkcji Prezesa Zarządu – Dyrektora Naczelnego przez okres co najmniej 12 miesięcy przed rozwiązaniem umowy. Ponadto z umowy o zakazie konkurencji wynika, że z tytułu przestrzegania zakazu konkurencji określonego w umowie, Zarządzającemu przysługuje odszkodowanie w wysokości 6 - krotności wynagrodzenia stałego przez okres 6 miesięcy po ustaniu pełnienia przez Zarządzającego funkcji w Zarządzie Spółki.

W dniu 27.06.2018 r. zawarto aneks do umowy o pracę z dnia 25.06.2008 r. dotyczący Pana Macieja Michalika. Pan Maciej Michalik zawiesił pełnienie funkcji Dyrektora Sprzedaży Zagranicznej i Krajowej Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A. Zapisy w aneksie do umowy o pracę zawartej dnia 25.06.2008 r. z Dyrektorem Sprzedaży Zagranicznej i Krajowej przewidują, w przypadku odwołania Pracownika z pełnionej funkcji, że Pracownikowi przysługuje odprawa pieniężna w wysokości 12 miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego z miesiąca poprzedzającego odwołanie. Ponadto, w dniu 27.06.2018 r. zawarto Umowę o zakazie konkurencji pomiędzy Fabryką Obrabiarek RAFAMET S.A. a Dyrektorem Sprzedaży Zagranicznej i Krajowej, która określa zasady wypłaty odszkodowań w zamian za powstrzymanie się, w okresie 12 miesięcy (od dnia odwołania, nabycia praw emerytalno-rentowych lub wypowiedzenia), od zajmowania się interesami konkurencyjnymi bez zgody Spółki. Wysokość odszkodowania stanowi iloczyn wynagrodzenia zasadniczego określonego w umowie o pracę i liczby miesięcy obowiązywania zakazu. W dniu 28.06.2018 r. zawarto umowę o świadczenie usług zarządzania pomiędzy Fabryką Obrabiarek RAFAMET S.A a Maciejem Michalikiem. Z tytułu tej umowy o Zarządzanie, w razie jej rozwiązania albo wypowiedzenia przez Spółkę, Zarządzającemu nie przysługuje odprawa z tego tytułu ani odszkodowanie z tytułu powstrzymania się przez okres 12 miesięcy od zajmowania się interesami konkurencyjnymi. Umowa weszła w życie z datą zawarcia.

W 2020 r. z osobami zarządzającymi Emitenta nie zawierano innych umów przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Emitenta przez przejęcie.

14. INFORMACJE O WSZELKICH ZOBOWIĄZANIACH WYNIKAJĄCYCH Z EMERYTUR I ŚWIADCZEŃ O PODOBNYM CHARAKTERZE DLA BYŁYCH OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH, NADZORUJĄCYCH ALBO BYŁYCH CZŁONKÓW ORGANÓW ADMINISTRUJĄCYCH ORAZ O ZOBOWIĄZANIACH ZACIĄGNIĘTYCH W ZWIĄZKU Z TYMI EMERYTURAMI.

W roku 2020 nie wystąpiły zobowiązania wynikające z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze, dla byłych osób zarządzających, nadzorujących albo byłych członków organów administrujących oraz zobowiązania zaciągnięte w związku z tymi emeryturami.

15. ZASADY ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM EMITENTA.

W 2020 r. nie nastąpiły zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Emitenta i jego Grupą Kapitałową.

16. DZIAŁALNOŚĆ SPONSORINGOWA I CHARYTATYWNA EMITENTA.

RAFAMET S.A. jako największy gospodarczy pracodawca na terenie gminy Kuźnia Raciborska oraz istotny pracodawca w powiecie raciborskim, w poczuciu odpowiedzialności firmy za lokalną społeczność od lat prowadzi działania ukierunkowane na lokalne inicjatywy i wspieranie działań prospołecznych oraz dobroczynnych w zakresie edukacji, kultury i sportu. Poprzez działalność w obszarze społecznej odpowiedzialności biznesu RAFAMET S.A. buduje wizerunek nie tylko jako stabilnego pracodawcy, ale również firmy odpowiedzialnej społecznie.

W 2020 r., zgodnie z przyjętymi założeniami, Spółka zrealizowała następujące działania:

- 1) przekazanie darowizny na rzecz Fundacji Agencji Rozwoju Przemysłu na wsparcie osób narażonych na skutki zagrożenia epidemicznego, w szczególności przebywających w szpitalach, domach dziecka i domach seniora,
- 2) wsparcie rzeczowe personelu szpitala zakaźnego w Raciborzu z okazji Międzynarodowego Dnia Pielęgniarek i Położnych,
- 3) sfinansowanie metalowego pojemnika na nakrętki w ogólnopolskiej akcji „SERCE”,
- 4) wsparcie działalności sportowej, rekreacyjnej i wychowawczej Klubu Sportowego „STAL” w Kuźni Raciborskiej,
- 5) sponsorowanie projektu medialno – edukacyjnego „Czas na zawodowców”, realizowanego przez Wydawnictwo Nowiny Sp. z o.o. w Raciborzu, którego głównymi celami są: zachęcanie młodzieży do zdobywania zawodów i kompetencji odpowiadających potrzebom współczesnego, lokalnego i regionalnego rynku pracy, prezentowanie potencjału raciborskiego szkolnictwa zawodowego, informowanie o kierunkach rozwoju lokalnego rynku pracy i miejscowych pracodawców,
- 6) współorganizacja wraz z Miejskim Ośrodkiem Kultury, Sportu i Rekreacji w Kuźni Raciborskiej V Kuźniańskiego Półmaratonu Leśnego,

- 7) dofinansowanie organizowanego przez Klub Szachowy „SILESIA” w Raciborzu XX Międzynarodowego Turnieju Szachowego o puchar Prezydenta Raciborza,
- 8) wsparcie finansowe organizowanego przez Miejski Klub Zapaśniczy „UNIA” z siedzibą w Raciborzu Pucharu Polski seniorów w zapasach w stylu klasycznym oraz Mistrzostw Polski Juniorów w zapasach w stylu klasycznym,
- 9) renowacja zabytkowych obiektów położonych na terenie powiatu raciborskiego.

Na działalność charytatywno – sponsoringową Emitenta w roku 2020 przeznaczono kwotę 105,4 tys. zł.

17. INFORMACJA O ŁĄCZNEJ LICZBIE I WARTOŚCI NOMINALNEJ AKCJI SPÓŁKI, BĘDĄCYCH W POSIADANIU OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH.

Stan posiadania akcji Spółki przez osoby zarządzające oraz nadzorujące RAFAMET S.A., według stanu na dzień 31.12.2020 r., przedstawia poniższa tabela:

Tabela 27 Stan posiadania akcji RAFAMET S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące.

Osoba	Funkcja	Ilość akcji	Udział w ogólnej liczbie głosów na ZWZ (%)
E. Longin Wons	Prezes Zarządu	31.770	0,73
Maciej Michalik	Wiceprezes Zarządu	5.000	0,12
Paweł Sulecki	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej	7.729	0,18
Michał Tatarek	Członek Rady Nadzorczej	216.735	5,02

18. OCHRONA ŚRODOWISKA.

Podmioty Grupy Kapitałowej RAFAMET posiadają certyfikat systemu zarządzania środowiskiem ISO 14001 w połączeniu z certyfikacją 9001. System zarządzania w zakresie środowiska umożliwia prowadzenie w sposób ciągły i systematyczny kontroli wpływu, jaki spółki wywierają swoją działalnością na środowisko naturalne. Zarządzanie środowiskiem jest bardzo istotnym elementem działalności podmiotów grupy kapitałowej, co warunkuje bardziej efektywne egzekwowanie przepisów ochrony środowiska, jak również rosnące wymagania „świadomych ekologicznie” klientów.

W okresie objętym sprawozdaniem podmioty realizowały wszelkie zobowiązania wynikające z pozwoleń na korzystanie ze środowiska naturalnego, a także przestrzegały ustalonych dla nich limitów: poboru wody podziemnej, odprowadzania ścieków, wytwarzania odpadów poprodukcyjnych oraz emisji do powietrza gazów za wyjątkiem pyłów.

Systematycznie prowadzone są badania jakości i ilości pobieranej wody zgodnie z wymaganiami sanitarnymi i pozwoleniem wodnoprawnym. Ścieki przemysłowe odprowadzane są do rzeki za pośrednictwem ogólnospławnej kanalizacji i zakładowej oczyszczalni, w oparciu o posiadane zintegrowane pozwolenie. Prowadzone są pomiary ilościowe i jakościowe ścieków.

Proces produkcyjny firm jest źródłem powstawania odpadów. W tym celu podmioty uzyskały odpowiednie zezwolenia na prowadzenie działalności. Wszystkie wytwarzane odpady przekazywane są do

unieszkodliwiania odbiorcom posiadającym stosowne zezwolenia. Prowadzona jest na bieżąco ewidencja ilościowa i jakościowa wytwarzanych odpadów z zastosowaniem kart ewidencji i kart przekazania odpadów.

Ze względu na rodzaj i skalę prowadzonej działalności ODLEWNIĄ RAFAMET Sp. z o.o. posiada pozwolenie zintegrowane na prowadzenie instalacji do odlewania metali żelaznych o zdolności produkcyjnej ponad 20 ton na dobę oraz pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie ścieków.

Tabela 28 Koszty podmiotów Grupy Kapitałowej RAFAMET związane z ochroną środowiska.

Wyszczególnienie	Kwota poniesiona w 2020 roku (w tys. zł)	Kwota poniesiona w 2019 roku (w tys. zł)
pobór wody podziemnej	18,00	7,56
odprowadzanie ścieków	27,28	20,32
emisja do powietrza	34,45	38,56
gospodarka odpadami	357,31	252,757
odzysk i recykling odpadów opakowaniowych	0,84	0,76
aktualizacja dostępów do programów środowiskowych	1,54	1,5
pomiary hałasu w środowisku i badania ścieków	17,65	12,12
opracowanie dokumentacji środowiskowej	4,460	12,5
obsługa w zakresie ochrony środowiska - firmy SEPO	50,40	50,4
RAZEM	511,93	396,48

19. TRANSAKCJE ZAWARTE PRZEZ EMITENTA Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI NA INNYCH WARUNKACH NIŻ RYNKOWE.

W okresie objętym raportem Emitent nie zawierał transakcji z podmiotami powiązаныmi na innych warunkach niż rynkowe. Informacje dotyczące transakcji z podmiotami powiązаныmi znajdują się w Informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

20. INFORMACJE O POSTĘPOWANIACH SĄDOWYCH.

W 2020 roku Emitent i jednostki od niego zależne nie toczyły przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego ani też przed organem administracji publicznej istotnych postępowań dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności.

21. UMOWY ZAWARTE Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH.

W dniu 05.06.2019 r. została zawarta z firmą audytorską UHY ECA Audyt Sp. z o.o. Sp. k. (01-377 Warszawa, ul. Połczyńska 31A) umowa na wykonanie przeglądu śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego RAFAMET S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego na dzień 30.06.2019 r.

oraz 30.06.2020 r. i badanie jednostkowego sprawozdania finansowego RAFAMET S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2019 i 2020.

Emitent wcześniej korzystał z usług UHY ECA Audyt Sp. z o.o. Sp. k. przy badaniu i przeglądzie sprawozdań finansowych za lata 2017 i 2018.

Wyboru firmy audytorskiej do badania i przeglądu sprawozdań finansowych RAFAMET S.A. oraz Grupy Kapitałowej RAFAMET dokonała Rada Nadzorcza RAFAMET S.A., jako podmiot do tego uprawniony.

W dniu 24.06.2019 r. została zawarta ze spółką UHY ECA Audyt Sp. z o.o. Sp. k. umowa na wykonanie przeglądu śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o. na dzień 30.06.2019 r. oraz 30.06.2020 r. i badania jednostkowego sprawozdania finansowego ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o. za rok 2019 oraz 2020.

Spółka zależna wcześniej korzystała z usług UHY ECA Audyt Sp. z o.o. Sp. k. przy badaniu i przeglądzie sprawozdań finansowych za lata 2017 i 2018.

ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o. w roku 2019 oraz 2020 zawarła ze spółką UHY ECA Audyt Sp. z o.o. Sp. k. umowy w zakresie usługi weryfikacji wyliczenia wartości współczynnika intensywności zużycia energii elektrycznej „Ei”. Komitet Audytu RAFAMET S.A. każdorazowo pozytywnie opiniował możliwość współpracy spółki zależnej z firmą audytorską UHY ECA Audyt Sp. z o.o. Sp. k. w tym zakresie.

Za wyjątkiem spółki zależnej ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o., pozostałe podmioty Grupy Kapitałowej RAFAMET, w omawianym okresie sprawozdawczym nie zawierały innych umów z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych.

Tabela 29 Wynagrodzenie (należne lub wypłacone) podmiotowi uprawnionemu do badania sprawozdań finansowych.

Przedmiot umowy	UHY ECA Audyt Sp. z o.o. Sp. k.	
	2020	2019
Badanie rocznych sprawozdań finansowych spółek i skonsolidowanego sprawozdania finansowego	48,0	48,0
Przegląd sprawozdań finansowych spółek i skonsolidowanego sprawozdania finansowego	32,0	32,0
Usługi doradztwa podatkowego	-	-
Pozostałe usługi poświadczające	5,9	5,9
Razem	85,9	85,9

22. INFORMACJE O PRZYJĘTEJ STRATEGII ROZWOJU RAFAMET S.A I JEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ ORAZ DZIAŁANIACH PODJĘTYCH W RAMACH JEJ REALIZACJI W OKRESIE OBJĘTYM RAPORTEM WRAZ Z OPISEM PERSPEKTYW ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI EMITENTA CO NAJMNIEJ W NAJBLIŻSZYM ROKU OBROTOWY PERSPEKTYWY ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ RAFAMET.

22.1 Charakterystyka polityki w zakresie kierunków rozwoju Grupy Kapitałowej.

Spółka dominująca w Grupie Kapitałowej jako zasadę działania przyjmuje koncentrację na działaniach gwarantujących stałe osiąganie rentowności produkcji, utrzymywanie zdolności wytwórczych na wysokim poziomie oraz rozwój zdolności do kreowania innowacyjnego, zrównoważonego rozwoju.

„Strategia Rozwoju RAFAMET na lata 2018 – 2022” zdefiniowała obszary funkcjonowania Spółki i sparametryzowała strategiczne cele do osiągnięcia do roku 2022, wraz z określeniem głównych inicjatyw ich realizacji.

Misja Spółki, którą jest „Sprzedaż wyrobów i usług o jakości spełniającej oczekiwania Klientów przy zachowaniu bezpiecznych warunków pracy i szacunku dla środowiska naturalnego”, jest niezmienna.

Wizja firmy sięgająca roku 2022 określa pozycję rynkową, finansową i organizacyjną Spółki w głównych obszarach jej aktywności biznesowej w następujący sposób:

- utrzymanie pozycji czołowego światowego producenta obrabiarek do obróbki profili jezdnych kół pojazdów szynowych,
- odbudowa pozycji renomowanego dostawcy ciężkich tokarek poziomych marki Poręba,
- bardzo dobra rentowność biznesu (wskaźnik opisany został poprzez oczekiwany poziom marży EBIDTA),
- innowacyjność asortymentowa i takie jej postrzeganie przez otoczenie,
- zrównoważony rozwój całej firmy również w aspekcie stabilnego, dobrze płatnego miejsca pracy, przy ciągłym minimalizowaniu szkodliwych wpływów działalności Spółki na środowisko oraz przy zapewnieniu bezpiecznych warunków pracy.

Pomimo otoczenia zewnętrznego w postaci COVID-19, celem działań zarządczych Spółki w roku 2021, będzie realizacja wybranych celów Nowej Polityki Przemysłowej Kraju, w tym przede wszystkim poprzez kreowanie projektów innowacyjnych oraz paradoksalnie „wykorzystanie” trudnego okresu COVID-19 na przeprowadzenie kilku znaczących inwestycji maszynowych, których celem będzie usprawnienie procesu technologicznego w firmie, połączonego z poprawą efektywności i produktywności pracy całej firmy (elementy Strategii Produktywności NPPK). Cele te są wypadkową strategii firmy i posiadanego portfela zamówień handlowo - produkcyjnych. Chcemy, aby Innowacje oraz Wzrost Produktywności jako strategiczne wyzwania rozwojowe firmy były obecne w codziennych jej działaniach, tak w zakresie

myślenia o nowych produktach i rynkach, jak również w odniesieniu do modyfikacji kultury organizacyjnej firmy.

Przez kilka ostatnich lat inżynierowie Spółki intensywnie pracowali nad rozwojem portfolio o nowe, innowacyjne wyroby. Powstały: dokumentacja mechaniczna tokarki karuzelowej typu KKB 150 N do wysokowydajnej produkcji kół kolejowych, portalowa tokarka o napędzie ciernym i wysokich parametrach eksploatacyjnych typu UFD 140 do naprawy zestawów kołowych, stanowisko pomiarowe do zestawów kołowych typu SP 125, przeciągarka szynowo – drogowa typu 3RS 300 oraz uniwersalna tokarka pozioma typu TCG 135 do obróbki warsztatowej zestawów kołowych. W 2021 roku zostaną zakończone prace dokumentacyjne dotyczące obrabiarki KKB 150. W bieżącym roku powstanie również pełna dokumentacja przeciągarki szynowo-drogowej 3RS 800 (tzn. o maksymalnej masie pojazdu przeciąganego do 800 ton) oraz rozpoczęta zostanie budowa tego wyrobu w wersji prototypowej.

Prace B+R oraz projektowe roku 2021 zostały przekierowane na fazę ulepszeń oraz modernizacji wyżej wymienionych wyrobów oraz istniejącego asortymentu, a także na etap testowania oraz analiz technicznych (konstrukcyjnych i technologicznych) poprawności i adekwatności zastosowanych rozwiązań. I tak na rok 2021 zaplanowane jest wdrożenie do produkcji tokarki UGE 180N przystosowanej do obróbki zestawów kołowych o nacisku na oś do 30 t. (obecna wersja tej maszyny dopuszczała maksymalny nacisk na oś koła do 18 t.) Wymaga to wielu zmian konstrukcyjnych m.in. w korpusie obrabiarki, szynach dojazdowych i dociążnikach.

RAFAMET S.A. nie wstrzymuje w roku 2021 inwestycji, planując ich wykonanie na wysokim poziomie. W wyniku tych inwestycji zostaną zwiększone parametry wydajnościowe pracy maszyn wydziałów obróbki skrawaniem oraz doposażone zostaną wydziały montażu oraz kontroli jakości w sprzęt przyspieszający realizację zadań produkcyjnych.

Celem strategicznym przygotowywanych przedsięwzięć handlowo-produkcyjnych oraz inwestycyjnych jest stabilny, systematyczny wzrost wartości RAFAMET S.A., wyrażający się rosnącą kapitalizacją giełdową Spółki i wykorzystywaniem przewag konkurencyjnych dla pojawiających się biznesowych szans rynkowych. Emitent planuje ukierunkować wysiłek organizacyjny i biznesowy na podniesienie efektywności produkcji i sprzedaży.

Działania marketingowe i handlowe najbliższego okresu koncentrują się na pozyskaniu zamówień dla asortymentu kolejowego, jak również w odniesieniu do tokarek pionowych i poziomych. Celem handlowo – marketingowym na rok 2021 i kolejne lata jest pozyskanie zamówień na obrabiarki karuzelowe typu KCI do wysokowydajnej obróbki bardzo twardych materiałów oraz obrabiarki marki POREBA typu TCF, TCE, TCM, TRB oraz TZL.

Kierunki wysiłków marketingowych i sprzedaży na rok 2021 to Europa (Polska, Czechy, Francja, Turcja, Rosja, Węgry), Afryka Północna (Maroko), Afryka Środkowa (Mauretania, Etiopia), Afryka Południowa

(RPA), Azja (Azerbejdżan, Kazachstan, Mongolia), Bliski Wschód (Arabia Saudyjska, Katar) oraz Daleki Wschód (Chiny, Tajlandia, Indie, Malezja, Indonezja, Singapur, Tajwan, Korea Południowa, Japonia). Pracujemy nad jednostkowymi kontraktami dla firm z Australii oraz USA.

Kierunki rozwoju biznesu odlewniczego Grupy RAFAMET zostały określone w opracowanej „Strategii rozwoju ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o. na lata 2021 – 2026” i obejmują m.in:

- 1) realizację projektu pod nazwą „Opracowanie innowacyjnej technologii wytwarzania wielkogabarytowych odlewów z żeliwa sferoidalnego o specjalnych własnościach w technologii Full Mould, dedykowanych produkcji narzędzi tłoczonych w sektorze automotive”, który został wybrany do dofinansowania przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach konkursu 1/1.1.1/2020 Szybka Ścieżka; efekty projektu zostaną wykorzystane do poszerzenia asortymentu produkowanych odlewów dla takich sektorów jak energetyka wiatrowa czy kolejnictwo,
- 2) budowę instalacji HVAC oraz zmianę systemu ogrzewania obiektów spółki zależnej.

22.2 Czynniki zewnętrzne i wewnętrzne istotne dla rozwoju Grupy Kapitałowej.

Plany rozwojowe Grupy Kapitałowej będą wypadkową stopnia funkcjonowania gospodarki światowej z COVID-19 i tempa powrotu gospodarek narodowych do „normalności”. Wiele działań będzie wynikało z dostosowania się do zastosowanych instrumentów wsparcia krajowych gospodarek przez poszczególne rządy krajowe. Sytuacja w branży kolejowej oraz odlewniczej, w tym bardzo niszowego rynku producentów obrabiarek dla kolejnictwa oraz odlewów wielkogabarytowych, będzie ważnym zewnętrznym czynnikiem warunkującym realizację przyjętych założeń 2021 roku.

Czynnikiem zewnętrznym wpływającym na działalność i wyniki podmiotów Grupy Kapitałowej za rok 2021 będzie kształtowanie się relacji kursowych (PLN/EUR oraz PLN/USD). Elementem, który poprawiłby wykonanie planu sprzedaży Emitenta roku 2021 byłoby osłabienie się na przestrzeni roku wartości waluty krajowej w relacji do wyżej wymienionych walut, co z uwagi na kurs bilansowy zanotowany na dzień 31.12.2021 roku może być trudne.

Pozytywnym czynnikiem przy realizacji planu 2021 r. będzie zaplanowane kolejne dostosowanie poziomu wynagrodzeń do oczekiwań płacowych pracowników firm oraz konkurencyjnych warunków rynkowych.

Istotnym wewnętrznym czynnikiem utrudniającym realizację zamierzeń na rok 2021 będzie konieczność utrzymania poziomu zatrudnienia, przy uwzględnieniu dużych odejść pracowniczych na emerytury w tym okresie. Ważnym czynnikiem wspierającym realizację celów zarządczych na rok 2021 jest przeprowadzony w latach ubiegłych i kontynuowany na bieżąco program inwestycji zarówno infrastrukturalnych, jak i maszynowo - rozwojowych (obrabiarki, urządzenia pomiarowe, komputeryzacja).

23. OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO.

Zgodnie z § 70 ust. 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29.03.2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U.2018.757) Emitent przekazuje poniższe oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego w RAFAMET S.A. w roku 2020.

1. Wskazanie zbioru zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega RAFAMET S.A. oraz miejsce, gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny.

RAFAMET S.A. w 2020 r. stosował „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW”, przyjęte Uchwałą Nr 26/1413/2015 Rady Nadzorczej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 13.10.2015 r. Dokument „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW” jest dostępny na stronie internetowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. (www.gpw.pl) oraz na stronie internetowej Emitenta (www.rafamet.com).

Emitent nie stosuje żadnego innego, oprócz wymienionego powyżej, zbioru zasad ładu korporacyjnego. Spółka nie stosuje praktyk w zakresie ładu korporacyjnego, które wykraczają poza wymogi przewidziane prawem krajowym.

2. Zasady ładu korporacyjnego nie stosowane przez Emitenta w 2020 r.

Emitent w 2020 r. nie stosował wymienionych poniżej zasad ładu korporacyjnego:

I. Polityka informacyjna i komunikacja z inwestorami

I.Z.2. Spółka, której akcje zakwalifikowane są do indeksów giełdowych WIG20 lub mWIG40, zapewnia dostępność swojej strony internetowej również w języku angielskim, przynajmniej w zakresie wskazanym w zasadzie I.Z.1. Niniejszą zasadę powinny stosować również spółki spoza powyższych indeksów, jeżeli przemawia za tym struktura ich akcjonariatu lub charakter i zakres prowadzonej działalności.

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz Spółki: Spółka nie zapewnia dostępności swojej strony internetowej w języku angielskim w zakresie wskazanym w zasadzie I.Z.1, albowiem nie przemawia za tym struktura akcjonariatu. Jednakże na stronie internetowej Spółki znajduje się sekcja relacji inwestorskich w języku angielskim, w której publikowane są wybrane istotne informacje w tym zakresie.

II. Zarząd i Rada Nadzorcza

II.Z.7. W zakresie zadań i funkcjonowania komitetów działających w radzie nadzorczej zastosowanie mają postanowienia Załącznika I do Zalecenia Komisji Europejskiej, o którym mowa w zasadzie II.Z.4. W przypadku gdy funkcję komitetu audytu pełni rada nadzorcza, powyższe zasady stosuje się odpowiednio.

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz Spółki: Rada Nadzorcza Emitenta liczy 5 osób, tj. minimalną liczbę członków wymaganą przepisami kodeksu spółek handlowych dla organu nadzoru w spółce publicznej. W związku z tym w Radzie Nadzorczej Spółki funkcjonuje obecnie wyłącznie Komitet Audytu. Członkowie Rady Nadzorczej posiadają odpowiednią wiedzę i kompetencje w zakresie realizacji zadań komitetów.

II.Z.10.1. Poza czynnościami wynikającymi z przepisów prawa raz w roku rada nadzorcza sporządza i przedstawia zwyczajnemu walnemu zgromadzeniu:

ocenę sytuacji spółki, z uwzględnieniem oceny systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego; ocena ta obejmuje wszystkie istotne mechanizmy kontrolne, w tym zwłaszcza dotyczące raportowania finansowego i działalności operacyjnej;

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz Spółki: Rada Nadzorcza nie sporządza oceny sytuacji Spółki w zakresie opisanym w niniejszej zasadzie. Sporządzana corocznie ocena sprawozdania Zarządu i sprawozdania finansowego Spółki, w opinii Rady Nadzorczej, zawiera elementy umożliwiające dokonanie przez Walne Zgromadzenie prawidłowej oceny sytuacji Spółki.

III. Systemy i funkcje wewnętrzne

III.Z.3. W odniesieniu do osoby kierującej funkcją audytu wewnętrznego i innych osób odpowiedzialnych za realizację jej zadań zastosowanie mają zasady niezależności określone w powszechnie uznanych, międzynarodowych standardach praktyki zawodowej audytu wewnętrznego.

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz Spółki: W strukturze organizacyjnej Spółki nie wyznaczono osoby wyłącznie kierującej funkcją audytu wewnętrznego. Osoby odpowiedzialne za ten obszar realizują równocześnie inne zadania.

III.Z.4. Co najmniej raz w roku osoba odpowiedzialna za audyt wewnętrzny (w przypadku wyodrębnienia w spółce takiej funkcji) i zarząd przedstawiają radzie nadzorczej własną ocenę skuteczności funkcjonowania systemów i funkcji, o których mowa w zasadzie III.Z.1, wraz z odpowiednim sprawozdaniem.

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz Spółki: Ocena skuteczności funkcjonowania systemów i funkcji, o których mowa w zasadzie III.Z.1 dokonywana jest wewnętrznie w razie konieczności. Zarząd przedstawia Radzie Nadzorczej informacje w tym zakresie na wniosek lub jeśli jest to uzasadnione w ocenie Zarządu.

- III.Z.5. Rada nadzorcza monitoruje skuteczność systemów i funkcji, o których mowa w zasadzie III.Z.1, w oparciu między innymi o sprawozdania okresowo dostarczane jej bezpośrednio przez osoby odpowiedzialne za te funkcje oraz zarząd spółki, jak również dokonuje rocznej oceny skuteczności funkcjonowania tych systemów i funkcji, zgodnie z zasadą II.Z.10.1. W przypadku gdy w spółce działa komitet audytu, monitoruje on skuteczność systemów i funkcji, o których mowa w zasadzie III.Z.1, jednakże nie zwalnia to rady nadzorczej z dokonania rocznej oceny skuteczności funkcjonowania tych systemów i funkcji.

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz Spółki: Rada Nadzorcza doraźnie monitoruje skuteczność systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego, jednakże nie sporządza rocznej oceny skuteczności funkcjonowania tych systemów i funkcji.

IV. Walne zgromadzenie i relacje z akcjonariuszami

- IV.Z.2. Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu spółki, spółka zapewnia powszechnie dostępną transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz Spółki:

Struktura akcjonariatu nie uzasadnia przeprowadzania transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym. W ciągu ostatnich kilku lat na walnym zgromadzeniu było reprezentowane zwykle około lub ponad 80% kapitału zakładowego.

V. Konflikt interesów i transakcje z podmiotami powiązаныmi

- V.Z.6. Spółka określa w regulacjach wewnętrznych kryteria i okoliczności, w których może dojść w spółce do konfliktu interesów, a także zasady postępowania w obliczu konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia. Regulacje wewnętrzne spółki uwzględniają między innymi sposoby zapobiegania, identyfikacji i rozwiązywania konfliktów interesów, a także zasady wyłączenia członka zarządu lub rady nadzorczej od udziału w rozpatrywaniu sprawy objętej lub zagrożonej konfliktem interesów.

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz Spółki: Spółka nie posiada regulacji wewnętrznych określających kryteria i okoliczności, w których może dojść w Spółce do konfliktu interesów, a także zasady postępowania w obliczu konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia, albowiem w przeszłości zda-

rzenia takie nie wystąpiły. W przypadku zaistnienia zdarzeń tego typu, spółka rozważy zasadność wprowadzenia stosownych regulacji wewnętrznych.

VI. Wynagrodzenia

VI.R.3. Jeżeli w radzie nadzorczej funkcjonuje komitet do spraw wynagrodzeń, w zakresie jego funkcjonowania ma zastosowanie zasada II.Z.7.

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz Spółki: W Radzie Nadzorczej nie funkcjonuje komitet do spraw wynagrodzeń.

VI.Z.1. Programy motywacyjne powinny być tak skonstruowane, by między innymi uzależniać poziom wynagrodzenia członków zarządu spółki i jej kluczowych menedżerów od rzeczywistej, długoterminowej sytuacji finansowej spółki oraz długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz Spółki: Zasady wynagradzania Zarządu ustala Rada Nadzorcza na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia, która ustala również zasady premiowania członków Zarządu, zależne od osiągnięcia przez Spółkę i Grupę Kapitałową określonych na dany rok wyników finansowych. Zasady wynagradzania kluczowych menedżerów określa Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy, zaś premii uzależniona jest od realizacji określonych celów oraz bieżących wyników finansowych.

VI.Z.2. Aby powiązać wynagrodzenie członków zarządu i kluczowych menedżerów z długookresowymi celami biznesowymi i finansowymi spółki, okres pomiędzy przyznaniem w ramach programu motywacyjnego opcji lub innych instrumentów powiązanych z akcjami spółki, a możliwością ich realizacji powinien wynosić minimum 2 lata.

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz Spółki: Obowiązujące w Spółce zasady wynagradzania i premiowania członków Zarządu i jej kluczowych menedżerów nie przewidują przyznawania wynagrodzenia w postaci opcji i innych instrumentów powiązanych z akcjami spółki.

VI.Z.4. Spółka w sprawozdaniu z działalności przedstawia raport na temat polityki wynagrodzeń, zawierający co najmniej:

- 1) ogólną informację na temat przyjętego w spółce systemu wynagrodzeń,
- 2) informacje na temat warunków i wysokości wynagrodzenia każdego z członków zarządu, w podziale na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia, ze wskazaniem kluczowych parametrów ustalania zmiennych składników wynagrodzenia i zasad wypłaty odpraw oraz innych płatności z tytułu rozwiązania stosunku pracy, zlecenia lub innego stosunku prawnego o podobnym charakterze – oddzielnie dla spółki i każdej jednostki wchodzącej w skład grupy kapitałowej,

- 3) informacje na temat przysługujących poszczególnym członkom zarządu i kluczowym menedżerom pozafinansowych składników wynagrodzenia,
- 4) wskazanie istotnych zmian, które w ciągu ostatniego roku obrotowego nastąpiły w polityce wynagrodzeń, lub informację o ich braku,
- 5) ocenę funkcjonowania polityki wynagrodzeń z punktu widzenia realizacji jej celów, w szczególności długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz Spółki: Spółka w sprawozdaniu z działalności przedstawia informacje dotyczące wynagrodzeń w zakresie przewidzianym obowiązującymi przepisami prawa.

3. Opis głównych cech stosowanych systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych.

Zarząd RAFAMET S.A., w wykonaniu swoich statutowych zadań, jest odpowiedzialny za system kontroli wewnętrznej w Spółce i skuteczność jego funkcjonowania w procesie sporządzania okresowych sprawozdań finansowych.

Nadzór merytoryczny i organizacyjny nad procesem przygotowania jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych i raportów okresowych Spółki sprawuje Główny Księgowy.

Dane finansowe stanowiące podstawę sprawozdań finansowych i raportów okresowych pochodzą z systemu księgowo – finansowego, zawierającego dane rejestrowane zgodnie ze stosowanymi w Spółce i Grupie Kapitałowej Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej.

Niezależny biegły rewident, który zgodnie ze Statutem Spółki wybierany jest przez Radę Nadzorczą, dokonuje przeglądu śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej oraz badania rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej.

Działająca w Spółce Rada Nadzorcza wykonuje statutowe obowiązki kontrolne i nadzorcze w zakresie: procesów sprawozdawczości finansowej, skuteczności funkcjonowania kontroli wewnętrznej oraz systemów identyfikacji i zarządzania ryzykiem, monitorowania relacji Spółki z podmiotami powiązanymi, zapewnienia niezależności audytorów. Funkcje konsultacyjno – doradcze dla Rady Nadzorczej pełni Komitet Audytu. Szczegółowy zakres działań realizowany przez Komitet Audytu został przedstawiony w pkt. 11 i 12 niniejszego oświadczenia.

4. Akcjonariusze posiadający znaczne pakiety akcji.

Struktura akcjonariatu na dzień sporządzenia sprawozdania, w ilości odpowiadającej co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na ZWZ Spółki, przedstawiała się następująco:

Tabela 30 Struktura akcjonariatu RAFAMET S.A.

Akcjonariusze	Liczba akcji / liczba głosów na walnym zgromadzeniu	% w kapitale zakładowym / % w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu
Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	2.042.214	47,29%
PROMACK Sp. z o.o.	939.680	21,76%
Krzysztof Jędrzejewski	345.455	8,00%
ISKRA Sp. z o.o.	140.000	3,24%
Michał Tatarek z podmiotem powiązanym	261.735	6,06%

5. Posiadacze specjalnych uprawnień kontrolnych z tytułu posiadania papierów wartościowych Emitenta.

Spółka nie emitowała papierów wartościowych dających ich posiadaczom specjalne uprawnienia kontrolne. Każda akcja daje na walnym zgromadzeniu prawo do jednego głosu, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

6. Ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu.

Akcje Spółki nie są objęte ograniczeniami w zakresie wykonywania prawa głosu.

7. Ograniczenia w przenoszeniu prawa własności papierów wartościowych.

Nie istnieją ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta.

8. Zasady powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnienia.

Szczegółowe zasady działania Zarządu określa Statut Spółki oraz Regulamin Zarządu przyjęty przez Zarząd Uchwałą nr 19/VIII/20 z dnia 14.05.2020 r., zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Uchwałą nr 23/XI/2020 z dnia 26.10.2020 r. W sprawach nieuregulowanych Regulaminem Zarządu oraz Statutem Spółki mają zastosowanie przepisy Kodeksu spółek handlowych.

Zgodnie ze Statutem Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A. Zarząd Spółki może być jedno lub wieloosobowy. Wspólna kadencja Zarządu trwa pięć kolejnych lat.

Liczbę członków Zarządu określa Rada Nadzorcza, która powołuje Prezesa Zarządu, a na jego wniosek pozostałych członków Zarządu, w tym Wiceprezesów.

Prezes, Wiceprezes, członek Zarządu lub cały Zarząd Spółki mogą być odwołani przez Radę Nadzorczą przed upływem kadencji. Mandaty wszystkich członków Zarządu, w tym również wybranych w trakcie kadencji, wygasają z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe i sprawozdanie z działalności Spółki za ostatni rok ich urzędowania. Mandat członka Zarządu wygasa przed upływem kadencji w przypadku zrzeczenia się mandatu w drodze wypowiedzenia (rezygnacja członka Zarządu), odwołania przez Radę Nadzorczą, a także śmierci członka Zarządu.

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje Spółkę we wszystkich czynnościach sądowych i pozasądowych. Do zakresu uprawnień Zarządu należą wszystkie sprawy nie zastrzeżone do kompetencji innych organów Spółki, w tym podejmowanie decyzji co do nabycia i zbycia nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości. Zarząd działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu, który podlega zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą. W zakresie reprezentacji, w przypadku Zarządu wieloosobowego, do składania oświadczeń i podpisywania w imieniu Spółki wymagane jest współdziałanie Prezesa i członka Zarządu lub dwóch członków Zarządu, albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem.

Zarząd wykonuje swoje prace pod przewodnictwem Prezesa Zarządu, który organizuje pracę Zarządu oraz czuwa nad zgodnością działań Zarządu z prawem i interesem Spółki. Prezes Zarządu określa kompetencje i rozdział zadań dla innych członków Zarządu. Prezes Zarządu jest odpowiedzialny za organizowanie, prowadzenie i nadzorowanie spraw Spółki. W przypadku nieobecności Prezesa Zarządu za organizowanie, prowadzenie i nadzorowanie spraw Spółki odpowiedzialny jest inny członek Zarządu lub dyrektor wskazany przez Prezesa Zarządu. Posiedzenia Zarządu zwoływane są przez Prezesa Zarządu lub zastępującego go członka Zarządu.

9. Zasady zmiany Statutu Spółki.

Zmiana Statutu Spółki należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia. Uchwała dotycząca zmiany Statutu zapada większością trzech czwartych głosów. Zmiana Statutu wymaga wpisu do rejestru.

10. Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania.

Szczegółowe zasady działania Walnego Zgromadzenia, jego uprawnień oraz praw akcjonariuszy i wykonywania prawa głosu określa Statut Spółki oraz Regulamin Walnego Zgromadzenia Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A. w Kuźni Raciborskiej, uchwalony przez WZA w dniu 23.06.2010 r. W sprawach nieuregulowanych Regulaminem Walnego Zgromadzenia oraz Statutem Spółki mają zastosowanie przepisy Kodeksu spółek handlowych.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Spółki w terminie sześciu miesięcy po upływie roku obrotowego lub Rada Nadzorcza w przypadku, gdy Zarząd nie zwoła Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia w tym terminie.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd z własnej inicjatywy lub Rada Nadzorcza, jeżeli zwołanie go uzna za wskazane. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie może być również zwołane przez akcjonariuszy reprezentujących co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce. Akcjonariusze wyznaczają przewodniczącego tego zgromadzenia. Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą żądać zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia i umieszczenia określonych spraw w porządku obrad tego zgromadzenia. Jeżeli w terminie dwóch tygodni od dnia przedstawienia żądania Zarządowi Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie nie zostanie zwołane, sąd rejestrowy może upoważnić do zwołania tego Zgromadzenia akcjonariuszy występujących z tym żądaniem.

Walne Zgromadzenie zwołuje się przez ogłoszenie dokonywane na stronie internetowej Spółki oraz w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących zgodnie z przepisami o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych. Ogłoszenie powinno być dokonane co najmniej na dwadzieścia sześć dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad. Porządek obrad ustala Zarząd lub Rada Nadzorcza (w sytuacji zwołania Walnego Zgromadzenia przez ten organ).

Akcjonariusz lub Akcjonariusze reprezentujący co najmniej 1/20 kapitału zakładowego mogą żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia. Żądanie powinno być zgłoszone Zarządowi nie później niż 21 dni przed wyznaczonym terminem Zgromadzenia. Żądanie powinno zawierać uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego porządku obrad i może zostać złożone w postaci elektronicznej. Zarząd jest obowiązany niezwłocznie, jednak nie później niż na 18 dni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia, ogłosić zmiany w porządku obrad, wprowadzone na żądanie akcjonariuszy. Ogłoszenie to następuje w sposób właściwy dla zwołania Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej 1/20 kapitału zakładowego mogą przed terminem Walnego Zgromadzenia zgłaszać Spółce na piśmie lub przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad. Spółka niezwłocznie ogłasza projekty uchwał na stronie internetowej. Każdy z akcjonariuszy może również podczas Walnego Zgromadzenia zgłaszać projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad.

Walne Zgromadzenia odbywają się w siedzibie Spółki lub w Warszawie.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały bez względu na liczbę obecnych akcjonariuszy i reprezentowanych akcji. Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów oddanych, o ile przepisy ustawy lub Statut nie stanowią inaczej.

Głosowanie jest jawne. Tajne głosowanie zarządza się przy wyborach oraz nad wnioskami o odwołanie członków organów Spółki lub likwidatorów, bądź o pociągnięcie ich do odpowiedzialności, jak również w sprawach osobowych. Poza tym tajne głosowanie należy zarządzić na żądanie choćby jednego akcjonariusza obecnego lub reprezentowanego na Walnym Zgromadzeniu. Uchwała w sprawie istotnych zmian przedmiotu działalności Spółki zapada w jawnym głosowaniu imiennym oraz winna być ogłoszona.

Obrady Walnego Zgromadzenia otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej lub osoba przez niego wskazana, po czym zarządza wybór Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia. W przypadku nieobecności na Walnym Zgromadzeniu osób, o których mowa powyżej, Walne Zgromadzenie otwiera Prezes Zarządu albo osoba wyznaczona przez Zarząd. Osoba otwierająca Walne Zgromadzenie oraz akcjonariusze uprawnieni do głosowania zgłaszają do protokołu kandydatów na Przewodniczącego. Przewodniczącym może być wybrana osoba, która jest uprawniona do głosowania na Walnym Zgromadzeniu. Zasady i tryb przeprowadzenia głosowania zarządza osoba otwierająca Walne Zgromadzenie. Wyboru Przewodniczącego dokonuje się przez głosowanie tajne. Przewodniczącym zostaje ten ze zgłoszonych kandydatów, który wyraził zgodę na kandydowanie, a w głosowaniu uzyskał największą ilość ważnie oddanych głosów. Otwierający Walne Zgromadzenie czuwa nad prawidłowym przebiegiem głosowania, ogłasza kogo wybrano Przewodniczącym oraz przekazuje tej osobie kierowanie obradami. W przypadku uzyskania przez poszczególnych kandydatów takiej samej ilości głosów, osoba otwierająca Walne Zgromadzenie zarządza powtórne głosowanie danych kandydatów, aż do uzyskania większości. Jeżeli okaże się to konieczne i uzasadnione potrzebami Zgromadzenia, możliwe jest powołanie Zastępcy, na wniosek wybranego uprzednio Przewodniczącego.

Uchwały Walnego Zgromadzenia powinny być umieszczone w protokole sporządzanym przez notariusza. W protokole należy stwierdzić prawidłowość zwołania Walnego Zgromadzenia, jego zdolność do powzięcia uchwał, wymienić powzięte uchwały, a przy każdej uchwale: liczbę akcji z których oddano ważne głosy, procentowy udział tych akcji w kapitale zakładowym, łączną liczbę ważnych głosów, liczbę głosów „za”, „przeciw” i „wstrzymujących się” oraz zgłoszone sprzeciwy. Do protokołu należy dołączyć odpowiednie dokumenty, m.in. dowody zwołania Walnego Zgromadzenia i listę obecności z podpisami uczestników Walnego Zgromadzenia. Wypis protokołu wraz z dowody zwołania Walnego Zgromadzenia oraz pełnomocnictwami udzielonymi przez akcjonariuszy Zarząd dołącza do księgi protokołów. Akcjonariusze mogą przeglądać księgi protokołów oraz mogą żądać wydania poświadczonych przez Zarząd odpisów uchwał.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy:

- 1) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy,
- 2) powzięcie uchwały o podziale zysków lub pokryciu strat,
- 3) udzielanie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków,
- 4) zmiana przedmiotu przedsiębiorstwa Spółki,
- 5) zmiana Statutu Spółki,
- 6) podwyższenie lub obniżenie kapitału zakładowego,
- 7) połączenie Spółki i przekształcenie Spółki,

- 8) rozwiązanie i likwidacja Spółki,
- 9) emisja obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa,
- 10) wszelkie postanowienia dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu Spółki lub sprawowaniu zarządu lub nadzoru,
- 11) podejmowanie uchwał w sprawie tworzenia i znoszenia kapitałów i funduszy celowych,
- 12) podejmowanie uchwał w innych sprawach nie wymienionych w punktach poprzedzających oraz w Statucie, a zastrzeżonych w przepisach kodeksu spółek handlowych i innych powszechnie obowiązujących przepisach dla Walnego Zgromadzenia.

Prawo do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu mają tylko osoby będące akcjonariuszami Spółki na 16 dni przed datą Walnego Zgromadzenia (dzień rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu) na zasadach określonych w k.s.h. Akcjonariusz może uczestniczyć w walnym zgromadzeniu oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika.

Do podstawowych praw i obowiązków osób uprawnionych do głosowania należy w szczególności:

- a) wykonywanie prawa głosu,
- b) składanie wniosków,
- c) żądanie przeprowadzenia tajnego głosowania,
- d) prawo do sprzeciwu i żądania jego zaprotokołowania,
- e) zadawanie pytań i żądanie od obecnych na posiedzeniu członków Zarządu i Rady Nadzorczej wyjaśnień w sprawach związanych z przyjętym porządkiem obrad,
- f) przestrzeganie ustalonego porządku obrad, przepisów prawa, postanowień Statutu, Regulaminu WZA oraz dobrych obyczajów.

11. Skład osobowy organów zarządzających i nadzorujących oraz zasady ich działania.

Zarząd

W okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. Spółką kierował Zarząd w składzie:

- E. Longin Wons – Prezes Zarządu,
- Maciej Michalik – Wiceprezes Zarządu.

Członkowie Zarządu RAFAMET S.A. łączą jednocześnie funkcje w organie zarządzającym z pełnieniem funkcji operacyjnego kierownictwa w strukturze organizacyjnej Spółki. Prezes Zarządu sprawuje jednocześnie funkcję Dyrektora Naczelnego, natomiast Wiceprezes Zarządu – Dyrektora Handlowego.

Regulamin Zarządu RAFAMET S.A. określa zakres i tryb pracy Zarządu oraz sposób podejmowania uchwał.

Zarząd wykonuje swoje prace pod przewodnictwem Prezesa Zarządu, który organizuje pracę Zarządu oraz czuwa nad zgodnością działań Zarządu z prawem i interesem Spółki. Prezes Zarządu określa kom-

potencje i rozdział zadań dla innych członków Zarządu. Prezes Zarządu jest odpowiedzialny za organizowanie, prowadzenie i nadzorowanie spraw Spółki. W przypadku nieobecności Prezesa Zarządu za realizację tych zadań odpowiedzialny jest inny członek Zarządu lub dyrektor wskazany przez Prezesa Zarządu. Zarząd Spółki może powoływać Radę Dyrektorów jako organ opiniujący i doradczy i określić jej skład osobowy.

Posiedzenia Zarządu zwoływane są przez Prezesa Zarządu lub zastępującego go członka Zarządu co najmniej raz w miesiącu. Porządek posiedzenia Zarządu ustala Prezes Zarządu lub zastępujący go członek Zarządu i może on być uzupełniony na wniosek choćby jednego członka Zarządu. Udział w posiedzeniach Zarządu jest obowiązkowy. Na posiedzenie Zarządu mogą być zaproszone inne osoby. Posiedzeniu Zarządu przewodniczy Prezes Zarządu.

Z posiedzenia Zarządu sporządza się protokół, który powinien zawierać: porządek obrad, imiona i nazwiska obecnych członków Zarządu, ilość oddanych głosów za poszczególnymi uchwałami, zdania odrębne i podpisy obecnych członków Zarządu. Materiały pomocnicze będące przedmiotem obrad (plany, sprawozdania, wnioski) są dołączone do protokołu.

Postanowienia Zarządu zapadają w formie uchwał, które są protokołowane. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów. Zarząd może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. W posiedzeniu Zarządu można uczestniczyć również przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość – środków komunikacji elektronicznej, a Spółka zobowiązana jest zapewnić tym obradom wymogi, które umożliwią dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym dla wszystkich osób uczestniczących w tych obradach oraz zobowiązana jest zapewnić bezpieczeństwo komunikacji elektronicznej.

Członkowie Zarządu mogą brać udział w podejmowaniu uchwał Zarządu, oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka Zarządu. Głosowanie jest jawne. Tajne głosowanie zarządza się w sprawach osobistych oraz na wniosek choćby jednego członka Zarządu biorącego udział w posiedzeniu.

W przypadku sprzeczności interesów Spółki z interesami członka Zarządu, jego współmałżonka, krewnych i powinowatych do drugiego stopnia oraz osób, z którymi jest powiązany osobiście, członek Zarządu powinien wstrzymać się od udziału w rozstrzygnięciu takich spraw i może żądać zaznaczenia tego w protokole.

Organizację pracy Zarządu zapewnia Dział Szefa Biura Zarządu.

Rada Nadzorcza

W okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. funkcję organu nadzorczego pełniła Rada Nadzorcza w składzie:

- Janusz Paruzel – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Paweł Sułcki – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
- Aleksander Gaczek – Członek Rady Nadzorczej,

- Marek Kaczyński – Członek Rady Nadzorczej,
- Michał Tatarek – Członek Rady Nadzorczej.

Szczegółowe zasady działania Rady Nadzorczej określa Statut Spółki oraz Regulamin Rady Nadzorczej przyjęty Uchwałą nr 22/XI/2020 z dnia 26.10.2020 r. W sprawach nieuregulowanych Regulaminem Rady Nadzorczej oraz Statutem Spółki mają zastosowanie przepisy k.s.h. oraz inne powszechnie obowiązujące przepisy.

Rada Nadzorcza składa się co najmniej z pięciu członków powoływanych i odwoływanych przez Walne Zgromadzenie. Wspólna kadencja Rady Nadzorczej trwa trzy lata, z tym że członkowie Rady mogą być wybierani ponownie.

Mandaty członka Rady wygasają:

- 1) z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej,
- 2) z chwilą śmierci, rezygnacji lub odwołania ze składu Rady Nadzorczej,
- 3) równocześnie z dniem wygaśnięcia mandatu pozostałych członków Rady Nadzorczej, jeżeli członek Rady Nadzorczej powołany został na okres wspólnej kadencji,
- 4) z dniem odwołania członka Rady przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

W miejsce ustępującego przed wygaśnięciem mandatu lub w miejsce zmarłego członka Rady, Rada Nadzorcza może dokooptować członka Rady, lecz liczba członków dokooptowanych nie może przekraczać połowy ogólnej liczby członków Rady Nadzorczej. Dokooptowani członkowie Rady powinni być przedstawieni do zatwierdzenia na najbliższym Walnym Zgromadzeniu. Mandaty nowo wybranych lub dokooptowanych w trakcie kadencji członków Rady Nadzorczej wygasają z upływem odnośnej kadencji.

Członkowie Rady Nadzorczej wykonują swoje prawa i obowiązki osobiście.

Rada Nadzorcza wykonuje swoje obowiązki kolegialnie, może jednak delegować swoich członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy stały nadzór nad działalnością Spółki w zakresie przewidzianym w kodeksie spółek handlowych oraz wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.

Do szczególnych kompetencji Rady Nadzorczej należy:

- 1) ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy, w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami, jak i stanem faktycznym,
- 2) ocena wniosków Zarządu dotyczących podziału zysku albo pokrycia straty,
- 3) składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego pisemnego sprawozdania z wyników oceny, o której mowa w pkt. 1 i 2,
- 4) badanie i kontrola działalności oraz stanu finansowego Spółki,

- 5) zatwierdzanie, na wniosek Zarządu, wyboru firmy audytorskiej badającej roczne sprawozdanie finansowe Spółki,
- 6) ustalanie wynagrodzenia dla członków Zarządu Spółki oraz innych warunków umowy lub kontraktów z nimi zawieranych,
- 7) zwalnianie członków Zarządu z zakazu konkurencji,
- 8) wyrażanie zgody na wypłatę zaliczki na poczet dywidendy,
- 9) prawo do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy,
- 10) prawo Rady i członka Rady Nadzorczej do zaskarżania uchwał Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy naruszających dobre obyczaje i godzących w interes Spółki lub mających na celu pokrzywdzenie akcjonariusza.

W ciągu 14 dni od daty wyboru Rady Nadzorczej przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy odbywa się jej pierwsze posiedzenie, na którym Rada wybiera ze swojego grona Przewodniczącego Rady i jego Zastępcę, a w miarę potrzeby, także Sekretarza Rady.

Wyboru dokonuje się w głosowaniu tajnym, bezwzględną większością głosów obecnych na posiedzeniu członków Rady. W razie potrzeby Rada Nadzorcza, na kolejnym posiedzeniu, może dokonać wyborów uzupełniających.

Przewodniczący Rady Nadzorczej, a w przypadku jego nieobecności Zastępca Przewodniczącego, zwołuje posiedzenia Rady i przewodniczy na nich. Przewodniczący Rady Nadzorczej poprzedniej kadencji zwołuje i otwiera pierwsze posiedzenie nowo wybranej Rady i przewodniczy na nim do chwili wyboru Przewodniczącego.

Rada Nadzorcza może odwołać Przewodniczącego, jego Zastępcę i Sekretarza Rady.

Do obowiązków Przewodniczącego Rady Nadzorczej należy w szczególności:

- 1) zwoływanie posiedzeń Rady Nadzorczej i przewodniczenie na nich,
- 2) zawieranie umów o pracę z członkami Zarządu Spółki w imieniu Spółki oraz dokonywanie innych czynności prawnych, w tym związanych ze stosunkiem pracy pomiędzy Spółką a członkiem Zarządu,
- 3) zwoływanie i otwieranie pierwszego posiedzenia nowo wybranej Rady Nadzorczej i przewodniczenie na nim do chwili wyboru Przewodniczącego Rady,
- 4) otwieranie Walnego Zgromadzenia i przewodniczenie na nim do chwili wyboru Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy,
- 5) sprawowanie bieżącego nadzoru nad protokołowaniem posiedzeń Rady oraz podpisywanie korespondencji wychodzącej Rady Nadzorczej.

Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej wykonuje obowiązki Przewodniczącego Rady w razie jego długotrwałej nieobecności, a w szczególności w okresie jego urlopu wypoczynkowego i nieobecności spowodowanej chorobą.

W okresach pomiędzy posiedzeniami Radę Nadzorczą reprezentuje wobec Zarządu Spółki Przewodniczący Rady, a w razie jego nieobecności Zastępca Przewodniczącego albo inny członek Rady upoważniony przez Radę Nadzorczą.

Rada Nadzorcza odbywa posiedzenia nie rzadziej niż jeden raz na kwartał.

Przewodniczący Rady ma obowiązek zwołać posiedzenie Rady także na pisemny wniosek Zarządu Spółki lub członka Rady. W takim przypadku posiedzenie Rady powinno zostać zwołane w ciągu dwóch tygodni od daty zgłoszenia żądania.

Zawiadomienie o zwołaniu posiedzenia, zawierające porządek obrad wysyłane jest członkom Rady w sposób zapewniający jego doręczenie co najmniej na siedem dni przed datą posiedzenia.

Dla ważności uchwał Rady Nadzorczej wymagane jest zawiadomienie o posiedzeniu wszystkich członków Rady oraz obecność na posiedzeniu co najmniej połowy członków Rady, w tym Przewodniczącego, bądź w przypadku jego nieobecności Zastępcy Przewodniczącego. Rada Nadzorcza podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów członków obecnych na posiedzeniu, a w posiedzeniu bierze udział co najmniej połowa członków Rady. W przypadku równej ilości głosów decyduje głos przewodniczącego obradom Rady. Podejmowanie uchwał możliwe jest również w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość – środków komunikacji elektronicznej, również w sprawach, dla których Statut Spółki przewiduje głosowanie tajne, o ile żaden z członków Rady Nadzorczej nie zgłosi sprzeciwu. Uchwała jest ważna, gdy wszyscy członkowie Rady zostali powiadomieni o treści projektu uchwały oraz co najmniej połowa członków Rady wzięła udział w podejmowaniu uchwały. Powołana przez Radę Nadzorczą komisja lub inna upoważniona osoba dokonuje obliczenia złożonych głosów. Oddanie głosu możliwe jest także na piśmie za pośrednictwem innego członka Rady, za wyjątkiem spraw wprowadzonych do porządku obrad na posiedzeniu Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza podejmuje uchwały w głosowaniu jawnym. Przewodniczący obrad zarządza tajne głosowanie z własnej inicjatywy lub na wniosek co najmniej dwóch członków Rady Nadzorczej. Tajne głosowanie zarządza się ponadto przy powołaniu do pełnienia funkcji i odwołaniu z funkcji w Radzie Nadzorczej.

Z posiedzeń Rady Nadzorczej sporządzane są protokoły zawierające w szczególności: numer kolejny, porządek obrad, datę i miejsce posiedzenia, listę obecności, streszczenie dyskusji, treść podjętych uchwał i ich uzasadnienie, wynik głosowania. Protokół winien być podpisany przez wszystkich obecnych na posiedzeniu członków Rady. Protokół z posiedzenia przyjmowany jest na kolejnym posiedzeniu Rady Nadzorczej, przy czym przyjęcie protokołu nie wstrzymuje wykonania ustaleń Rady.

Komitet Audytu

W ramach Rady Nadzorczej funkcjonuje Komitet Audytu, którego zasady działania reguluje ustawa o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, a także Regulamin Komitetu Audytu z dnia 09.10.2017 r. Komitet Audytu składa się z co najmniej trzech członków powoływanych na okres kadencji Rady Nadzorczej.

W okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. w skład Komitetu Audytu wchodził wszyscy członkowie Rady Nadzorczej, a funkcję Przewodniczącego Komitetu Audytu pełnił Pan Janusz Paruzel.

Do zadań Komitetu Audytu należy w szczególności:

- 1) monitorowanie:
  - a) procesu sprawozdawczości finansowej,
  - b) skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,
  - c) wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej;
- 2) kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Spółki świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie;
- 3) informowanie Rady Nadzorczej o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Spółce, a także jaka była rola komitetu audytu w procesie badania;
- 4) dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem w Spółce;
- 5) opracowywanie polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania;
- 6) opracowywanie polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem;
- 7) określanie procedury wyboru firmy audytorskiej przez Spółkę;
- 8) przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji dotyczących wyboru biegłego rewidenta lub firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdań finansowych Spółki. Rekomendacja powinna spełniać wymogi wykazane w rozporządzeniu UE oraz ustawie o biegłych rewidentach;
- 9) przedkładanie Radzie Nadzorczej oraz Zarządowi zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w Spółce.

W ramach czynności nadzoru dotyczących sprawozdawczości finansowej, Komitet Audytu w szczególności:

- 1) analizuje przedstawiane przez Zarząd informacje dotyczące istotnych zmian w rachunkowości lub sprawozdawczości finansowej oraz szacunkowych danych lub ocen, które mogą mieć istotne znaczenie dla sprawozdawczości finansowej Spółki,
- 2) otrzymuje informacje dotyczące harmonogramu badania sprawozdań finansowych Spółki,
- 3) dokonuje analizy sprawozdania dodatkowego dla Komitetu, o którym mowa w art. 11 rozporządzenia UE i omawia treść tego sprawozdania z firmą audytorską przeprowadzającą badanie sprawozdań finansowych Spółki,
- 4) przedstawia Radzie Nadzorczej rekomendacje w sprawie zatwierdzenia zbadanego przez audytora rocznego sprawozdania finansowego,
- 5) monitoruje poprawność, kompletność i rzetelność informacji zawartych w sprawozdaniach finansowych Spółki oraz terminowość procesu sprawozdawczości,

6) dokonuje przeglądu efektywności procesu badania sprawozdania finansowego oraz odpowiedzi Zarządu na udzielone w toku tego procesu rekomendacje.

W ramach czynności nadzoru dotyczących kontroli wewnętrznej Komitet Audytu bada w szczególności:

- 1) adekwatność prowadzonych przez Zarząd systemów identyfikacji, monitorowania i zmniejszania zagrożeń dla działalności Spółki,
- 2) systemy kontroli wewnętrznej w celu zapewnienia zgodności z przepisami i wewnętrznymi regulacjami oraz procedury zapewniające efektywne działanie tych systemów,
- 3) efektywność audytu wewnętrznego oraz dostępność odpowiednich źródeł informacji i ekspertyz celem zapewnienia odpowiedniego reagowania na wskazówki i zalecenia audytorów zewnętrznych,
- 4) przestrzeganie dyscypliny finansowej i właściwe funkcjonowanie systemów redukujących możliwość powstania nieprawidłowych zjawisk w funkcjonowaniu Spółki.

12. Informacje dodatkowe dot. Komitetu Audytu.

- **wskazanie osób spełniających ustawowe kryteria niezależności**

Kryteria niezależności w rozumieniu przepisów ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, zgodnie ze złożonymi Spółce oświadczeniami, spełniali w roku 2020 następujący członkowie Komitetu Audytu: Aleksander Gaczek, Marek Kaczyński oraz Janusz Paruzel.

- **wskazanie osób posiadających wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych, ze wskazaniem sposobu ich nabycia**

Kryterium dotyczące posiadania wiedzy i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych w rozumieniu przepisów ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, zgodnie ze złożonym Spółce oświadczeniem, spełniał w roku 2020 wyłącznie Przewodniczący Komitetu Audytu Pan Janusz Paruzel.

- **wskazanie osób posiadających wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa emitent, ze wskazaniem sposobu ich nabycia**

Kryterium dotyczące posiadania wiedzy i umiejętności z zakresu branży, w której działa Emitent, ze wskazaniem sposobu ich nabycia, zgodnie ze złożonym Spółce oświadczeniem, spełniali w roku 2020 następujący członkowie Komitetu Audytu: Aleksander Gaczek, Janusz Paruzel, Paweł Sulecki, oraz Michał Tatarek.

Poniżej przedstawiamy informacje dotyczące posiadanego wykształcenia oraz przebiegu pracy zawodowej członków Komitetu Audytu pełniących funkcje w 2020 r.

Janusz Paruzel – Przewodniczący Komitetu Audytu

Posiada wykształcenie wyższe ekonomiczne – ukończył Szkołę Główną Handlową w Warszawie na kierunku Handel Zagraniczny. Posiada uprawnienia do zasiadania w radach nadzorczych spółek Skarbu Państwa. Ukończył szereg szkoleń i kursów w zakresie zarządzania, finansów i księgowości, prawa spółek oraz handlu i marketingu. Doświadczenie zawodowe to m.in: Pepsico Trading, Grupa Lubawa S.A., Len S.A., Miranda S.A., Fabryka Firanek Wisan S.A., Dominet (Fortis) Bank o/Śląska Wola, Siarkopol Tarnobrzeg Sp. z o.o., Grupa TAURON Polska Energia.

Aleksander Gaczek - Członek Komitetu Audytu

Uzyskał absolutorium na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego. Posiada uprawnienia do zasiadania w radach nadzorczych spółek Skarbu Państwa oraz doświadczenie zawodowe m.in. w następujących podmiotach: Katowickie Przedsiębiorstwo Gospodarki Maszynami Budownictwa Miejskiego, Centrum Eksportowe „SIMPEX”, Aqua Park Katowice Sp. z o.o., Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. (Pełnomocnik Zarządu). Zasiadał także w radach nadzorczych następujących podmiotów: Fundusz Górnośląski, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze, Katowickie Wodociągi S.A., Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Mysłowicach.

Marek Kaczyński – Członek Komitetu Audytu

Pan Marek Kaczyński jest absolwentem Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego. Posiada tytuł radcy prawnego, aplikację radcowską ukończył w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Katowicach. Ukończył ponadto Kolegium Zarządzania i Finansów – Podyplomowe Studia Menedżerskie Oparte Na Strukturze Programu MBA w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie.

Doświadczenie zawodowe to m.in.: IAC Equity I S.A., Organic Life S.A., Mostostal Zabrze S.A., Hydrapres S.A., Ignis Avem Capital S.A., Autokopex sp. z o.o., Kancelaria Radcy Prawnego Marek Kaczyński, KOPEX S.A., KOPEX Finance&Restructuring sp. z o.o., PBSZ 1 Sp. z o.o., KOPEX Construction Sp. z o.o., KOPEX MIN-LIV d.o.o., KOPEX MIN d.o.o., Elgór+Hansen S.A., KOPEX Foundry Sp. z o.o., Hansen Sicherheitstechnik AG, Węgliki Spiekane Baildonit Sp. z o.o., Śląskie Towarzystwo Wiertnicze DALBIS Sp. z o.o., KOPEX – Przedsiębiorstwo Budowy Szybów S.A., Fabryka Maszyn i Urządzeń TAGOR S.A., Kopex Machinery S.A. Kopex Hydraulika Siłowa Sp. z o.o., KOPEX EX-COAL Sp. z o.o., KOPEX – EKO Sp. z o.o., Energia w kogeneracji EWK S.A. oraz Machcińska, Lampart i Partnerzy-Kancelaria Radców Prawnych Sp.p. w Zabrze.

Paweł Sulecki - Członek Komitetu Audytu

Ukończył Wydział Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego (licencjat) oraz zarządzanie małymi i średnimi przedsiębiorstwami w Wyższej Szkole Zarządzania i Marketingu (tytuł magistra) oraz Podyplomowe Studia Menedżersko-Finansowe w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie, a także Akademię GPW Growth organizowaną przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie. Posiada uprawnienia do zasiadania w radach nadzorczych spółek z udziałem Skarbu Państwa. Doświadczenie zawodowe: ARP S.A., POLA-

NEX Sp. z o.o., Ad Notam Polska Sp. z o.o., CREOTECH S.A., Fujifilm Polska Distribution Sp. z o.o. oraz Fujitsu General Poland FGP Sp. z o.o.

Michał Tatarek - Członek Komitetu Audytu

Posiada wykształcenie wyższe, jest absolwentem Wyższej Szkoły Ubezpieczeń i Bankowości w Warszawie, kierunek finanse i bankowość, w zakresie usługi finansowe. Związany z AGORA S.A., Browarem Męcka Wola/k. Sieradza, inwestor na rynku nieruchomości i na GPW. Od wielu lat jest akcjonariusz RAFAMET S.A., od 2006 r. posiada powyżej 5% kapitału Emitenta.

- **informacja czy na rzecz emitenta były świadczone przez firmę audytorską badającą jego sprawozdanie finansowe dozwolone usługi niebędące badaniem i czy w związku z tym dokonano oceny niezależności tej firmy audytorskiej oraz wyrażano zgodę na świadczenie tych usług**

Na rzecz Emitenta nie były świadczone przez firmę audytorską UHY ECA Audyt Sp. z o.o. Sp. k., badającą jego sprawozdanie finansowe, dozwolone usługi niebędące badaniem.

- **główne założenia opracowanej polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania oraz polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem**

„Polityka i procedura wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania ustawowego sprawozdań finansowych RAFAMET S.A. i Grupy Kapitałowej RAFAMET oraz polityka świadczenia przez firmę audytorską, podmiot powiązany z firmą autorską lub członka jego sieci dozwolonych usług niebędących badaniem” została przyjęta przez Komitet Audytu uchwałą nr 1/X/2017 z dnia 20.10.2017 r.

Polityka wyboru firmy audytorskiej

Wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych dokonuje Rada Nadzorcza, działając na podstawie rekomendacji Komitetu Audytu. Rada Nadzorcza dokonuje wyboru firmy audytorskiej przy uwzględnieniu zasady bezstronności i niezależności tego podmiotu.

Rekomendacja, a następnie wybór firmy audytorskiej winny być dokonywane z uwzględnieniem poniższych wytycznych:

- 1) cena usługi,
- 2) doświadczenie podmiotu w badaniu sprawozdań finansowych jednostek zainteresowania publicznego oraz badaniu sprawozdań finansowych jednostek o podobnej do podmiotów Grupy Kapitałowej branży i profilu działalności,
- 3) doświadczenie podmiotu w badaniu sprawozdań finansowych spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.,
- 4) zapewnienie świadczenia wymaganego zakresu usług,
- 5) przeprowadzenie badania w terminach określonych przez Spółkę,

6) pozycja podmiotu uprawnionego na rynku usług audytorskich.

Maksymalny czas nieprzerwanego trwania zleceń badań ustawowych przeprowadzanych przez tę samą firmę audytorską lub firmę audytorską powiązaną z tą firmą audytorską lub jakiegokolwiek członka sieci działającej w państwach Unii Europejskiej, do której należą te firmy audytorskie, nie może przekraczać 5 lat. Kluczowy biegły rewident nie może przeprowadzać badania ustawowego w podmiotach Grupy Kapitałowej przez okres dłuższy niż 5 lat. Kluczowy biegły rewident może ponownie przeprowadzać badanie ustawowe po upływie co najmniej 3 lat od zakończenia ostatniego badania ustawowego.

Pierwsza umowa o badanie sprawozdania finansowego jest zawierana z firmą audytorską na okres nie krótszy niż dwa lata z możliwością przedłużenia na kolejne co najmniej dwuletnie okresy. Koszty przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego ponosi badana jednostka.

Procedura wyboru firmy audytorskiej

Zapytanie ofertowe dotyczące wyboru firmy audytorskiej do ustawowego badania sprawozdania finansowego RAFAMET S.A. i ustawowego badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej RAFAMET sporządza Główny Księgowy RAFAMET S.A., w porozumieniu z Komitetem Audytu. Następnie zapytania ofertowe kieruje do wybranych podmiotów spełniających wymagania dotyczące obowiązkowej rotacji podmiotu uprawnionego do badania i kluczowego biegłego rewidenta. Główny Księgowy odpowiadając na zapytania podmiotów uprawnionych do badania biorących udział w procedurze wyboru, przygotowuje dokumentację przetargową oraz prowadzi negocjacje z zainteresowanymi oferentami.

Złożone oferty Spółka przedkłada Komitetowi Audytu, zaś Komitet Audytu przedstawia Radzie Nadzorczej rekomendację, w której:

- 1) wskazuje firmę audytorską, której proponuje powierzyć badanie ustawowe,
- 2) oświadcza, że rekomendacja jest wolna od wpływów stron trzecich,
- 3) stwierdza, że Spółka nie zawarła umów zawierających klauzule, o których mowa w art. 66 ust. 5a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

W następstwie przedłożonej przez Komitet Audytu rekomendacji Rada Nadzorcza dokonuje wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych. Jeżeli decyzja Rady Nadzorczej w zakresie wyboru firmy audytorskiej odbiega od rekomendacji Komitetu Audytu, Rada Nadzorcza uzasadnia przyczyny niezastosowania się do rekomendacji Komitetu Audytu oraz przekazuje takie uzasadnienie do wiadomości organu zatwierdzającego sprawozdanie finansowe.

Rada Nadzorcza dokonuje wyboru firmy audytorskiej do końca II kwartału roku obrotowego, za który będzie badane sprawozdanie finansowe. Informacja o wyborze firmy audytorskiej przekazywana jest do publicznej wiadomości.

Polityka świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem

Firma audytorska przeprowadzająca ustawowe badanie lub podmiot powiązany z tą firmą audytorską, ani żaden z członków sieci, do której należy firma audytorska nie świadczą bezpośrednio ani pośrednio na

rzecz Spółki ani podmiotów Grupy Kapitałowej żadnych zabronionych usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych ani czynnościami rewizji finansowej. Usługami zabronionymi nie są:

- 1) usługi, o których mowa w art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
- 2) usługi:
  - a) przeprowadzania procedur należytej staranności (due dilligence) w zakresie kondycji ekonomiczno-finansowej,
  - b) wydawania listów poświadczających,
    - wykonywane w związku z prospektem emisyjnym Spółki, przeprowadzane zgodnie z krajowym standardem usług pokrewnych i polegające na przeprowadzaniu uzgodnionych procedur,
- 3) usługi atestacyjne w zakresie informacji finansowych pro forma, prognoz wyników lub wyników szacunkowych, zamieszczane w prospekcie emisyjnym Spółki,
- 4) badanie historycznych informacji finansowych do prospektu, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 809/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. wykonującym dyrektywę 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie informacji zawartych w prospektach emisyjnych oraz formy, włączenia przez odniesienie i publikacji takich prospektów emisyjnych oraz rozpowszechniania reklam,
- 5) weryfikacja pakietów konsolidacyjnych,
- 6) potwierdzanie spełnienia warunków zawartych umów kredytowych na podstawie analizy informacji finansowych pochodzących ze zbadanych przez daną firmę audytorską sprawozdań finansowych,
- 7) usługi atestacyjne w zakresie sprawozdawczości dotyczącej ładu korporacyjnego, zarządzania ryzykiem oraz społecznej odpowiedzialności biznesu,
- 8) usługi polegające na ocenie zgodności informacji ujawnianych przez instytucje finansowe i firmy inwestycyjne z wymogami w zakresie ujawniania informacji dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zmiennych składników wynagrodzeń,
- 9) poświadczenia dotyczące sprawozdań lub innych informacji finansowych przeznaczonych dla organów nadzoru, rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego Spółki lub właścicieli, wykraczające poza zakres badania ustawowego i mające pomóc tym organom w wypełnianiu ich ustawowych obowiązków.

Świadczenie usług, o których mowa powyżej, możliwe jest jedynie w zakresie niezwiązanym z polityką podatkową Spółki, po przeprowadzeniu przez Komitet Audytu oceny zagrożeń i zabezpieczeń niezależności, o której mowa w art. 69-73 ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym i wyrażaniu przez Komitet Audytu zgody na świadczenie tychże dozwolonych usług.

- **informacja czy rekomendacja dotycząca wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania spełniała obowiązujące warunki, a w przypadku gdy wybór firmy audytorskiej nie dotyczył przedłużenia umowy o badanie sprawozdania finansowego - czy rekomendacja ta została sporządzona w następstwie zorganizowanej przez emitenta procedury wyboru spełniającej obowiązujące kryteria**

Procedura wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania sprawozdań Emitenta i jego Grupy Kapitałowej została rozpoczęta przed wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 11.05.2017 r. o biegłych

rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz przed przyjęciem przez Komitet Audytu RARAFMET S.A. w dniu 20.10.2017 r. „Polityki i procedury wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania ustawowego sprawozdań finansowych RAFAMET S.A. i Grupy Kapitałowej RAFAMET oraz polityki świadczenia przez firmę audytorską, podmiot powiązany z firmą autorską lub członka jego sieci dozwolonych usług niebędących badaniem”.

Rada Nadzorcza dokonała w dniu 22.05.2019 r. wyboru firmy UHY ECA Audyt Sp. z o.o. Sp. k. (31-523 Kraków, ul. Moniuszki 50), jako podmiotu uprawnionego do badania i przeglądu za rok 2019 i 2020 następujących sprawozdań finansowych:

- 1) półrocznego sprawozdania finansowego Spółki za półrocze zakończone 30 czerwca,
- 2) półrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za półrocze zakończone 30 czerwca,
- 3) rocznego sprawozdania finansowego Spółki,
- 4) rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej.

Emitent korzystał z usług tej firmy przy badaniu i przeglądzie sprawozdań finansowych za lata 2017 i 2018.

- **liczba odbytych posiedzeń Komitetu Audytu**

W okresie sprawozdawczym Komitet Audytu odbył cztery posiedzenia w następujących terminach:

- 30.03.2020 r.,
- 19.05.2020 r.,
- 02.09.2020 r.,
- 26.10.2020 r.

13. Opis polityki różnorodności.

Elementy polityki różnorodności nie zostały w Spółce sformalizowane w postaci dokumentu polityki różnorodności w odniesieniu do władz spółki oraz jej kluczowych menedżerów. Udział poszczególnych osób w wykonywaniu funkcji zarządczych, nadzorczych i kierowniczych w strukturach spółki jest uzależniony przede wszystkim od kompetencji, kwalifikacji i doświadczenia zawodowego. Funkcje członków organu zarządzającego i nadzorczego powierzone zostały konkretnym osobom niezależnie od ich płci, kierunku wykształcenia czy wieku, ale według merytorycznego przygotowania oraz doświadczenia tych osób.

Pomimo braku sformalizowanej polityki różnorodności działania w obszarze zarządzania kadrami uwzględniają kluczowe elementy różnorodności, które naszym zdaniem pozwalają na wybór kandydatów zapewniających efektywną realizację strategii oraz rozwój Spółki, począwszy od najniższego, a skończywszy na najwyższym szczeblu zarządzania. RAFAMET S.A. dokłada starań, aby stosowane były zasady równego traktowania i zarządzania różnorodnością w miejscu pracy, a szczególnie w obszarze rekrutacji, wynagrodzeń, awansów, dostępu do szkoleń, ochrony przed mobbingiem oraz ochrony przed nieuzasadnionym zwolnieniem.

24. OŚWIADCZENIE NA TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH.

Niniejsze oświadczenie stanowi realizację art. 55 ust. 2b ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 217) i obejmuje informacje niefinansowe dotyczące Grupy Kapitałowej RAFAMET za okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.

Oświadczenie zostało sporządzone w oparciu o dane niefinansowe zidentyfikowane, przy uwzględnieniu istotności poszczególnych obszarów dla Grupy oraz jej interesariuszy, których wyboru dokonano na podstawie ich oddziaływania na Grupę.

Grupy interesariuszy zidentyfikowane jako istotne dla Grupy Kapitałowej RAFAMET
<ol style="list-style-type: none"> 1. Klienci 2. Dostawcy 3. Pracownicy 4. Inwestorzy, analitycy giełdowi 5. Instytucje finansowe 6. Środowisko naukowe 7. Samorząd 8. Organizacje non-profit 9. Społeczność lokalna 10. Media
Zagadnienia niefinansowe zidentyfikowane jako istotne dla Grupy Kapitałowej RAFAMET
OBSZAR ŚRODOWISKO NATURALNE
<ol style="list-style-type: none"> 1. Woda 2. Ścieki 3. Odpady 4. Emisja do atmosfery 5. Hałas 6. Obszary chronione 7. Energia i paliwa
OBSZAR SPOŁECZNY I PRACOWNICZY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zatrudnienie 2. Wynagrodzenia 3. Środowisko pracy 4. Równość i różnorodność 5. Dialog społeczny 6. Bezpieczeństwo i higiena pracy 7. Rozwój i edukacja 8. Społeczności lokalne i zaangażowanie społeczne 9. Bezpieczeństwo produktów i ich użytkowników 10. Informacja o zagrożeniu COVID-19
OBSZAR POSZANOWANIE PRAW CZŁOWIEKA I PRZECIWDZIAŁANIE KORUPCJI

OBSZAR ZARZĄDCZY

1. Model biznesowy Grupy Kapitałowej RAFAMET.

Głównym przedmiotem działalności Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A. jest produkcja obrabiarek, działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji obrabiarek oraz obróbka mechaniczna elementów metalowych. Obecna działalność RAFAMET S.A. to przede wszystkim produkcja sterowanych numerycznie obrabiarek skrawających specjalizowanych dla kolejnictwa, w szczególności obrabiarek do reprofilowania kół zestawów kołowych pojazdów szynowych oraz wielkogabarytowych obrabiarek jednostkowych typu tokarki pionowe i poziome oraz frezarki bramowe, w tym typu gantry.

Strategia działania RAFAMET S.A. nie wprowadza żadnych ograniczeń politycznych, geograficznych czy klimatycznych co do rynków zbytu poza wynikającymi z kryteriów przyjmowanych przez społeczność międzynarodową, które mają na celu utrzymanie pokoju i bezpieczeństwa światowego.

Przedmiotem działalności spółki zależnej ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. (100% udziałów posiada RAFAMET S.A. i jest to istotny podmiot pod względem konsolidacji wyników) jest produkcja i sprzedaż odlewów żeliwnych i modeli odlewniczych oraz usług obróbki mechanicznej. Spółka oferuje również usługi śrutowania oraz szeroko pojęte usługi laboratoryjne.

W skład Grupy Kapitałowej RAFAMET wchodzi również „RAFAMET - SERVICE & TRADE” Sp. z o.o. (100% udziałów posiada RAFAMET S.A.) świadcząca usługi przemysłowe w obszarach uzupełniających i ułatwiających proceduralnie aktywność Emitenta, serwis pogwarancyjny na rzecz podmiotów eksploatujących obrabiarki produkcji RAFAMET S.A. oraz usługi montażowe, remonty obrabiarek i innych urządzeń technicznych.

PORĘBA MACHINE TOOLS Sp. z o.o. (100% udziałów posiada RAFAMET S.A.) została powołana dla pozycjonowania marketingowego marki obrabiarek PORĘBA, których sprzedaż jest realizowana przez RAFAMET S.A.

OOO STANRUS-RAFAMET (50% udziałów posiada RAFAMET S.A.) to podmiot handlowy zarejestrowany w Rosji, którego celem działalności jest pośrednictwo w handlu na terytorium Rosji.

HEBEI RAFAMET MACHINERY Co., Ltd (50% udziałów posiada RAFAMET S.A.) to podmiot handlowo - produkcyjny zarejestrowany w Chinach.

RAFAMET S.A. funkcjonuje w środowisku rynkowym, które charakteryzuje się ograniczoną liczbą konkurujących podmiotów. Biorąc jednak pod uwagę niszowy charakter prowadzonej działalności i stosunkowo niewielki rozmiar rynku zagrożenie konkurencyjne (głównie ze strony firm niemieckich, włoskich i hiszpańskich posiadających ugruntowaną światową reputację, zasoby finansowe na prace badawczo-rozwojowe i marketing) należy uznać za porównywalne z innymi sektorami przemysłu maszynowego.

Niektóre technologie stosowane przez RAFAMET S.A. do produkcji są unikalne w skali kraju i świata. Są rezultatem prac B+R, efektem idei pracowników firmy, sugestii klientów i dostawców oraz stałej modernizacji istniejących produktów.

Obecne ścieżki strategicznego rozwoju spółki dominującej zakładają rozwój organiczny pomijający potencjalne możliwości ekspansji poprzez przejęcia i fuzje. Odrzucono również koncepcje skracania łańcucha dostaw i przejmowania dostawców jako nieodpowiednią dla RAFAMET S.A. Wyzwaniem rozwojowym dla Emitenta jest rozbudowa bazy kooperacyjnej w zakresie pozyskiwania usług bezpośrednio i pośrednio produkcyjnych oraz zagwarantowanie stabilnych dostaw komponentów i podzespołów maszynowych.

Firmy GK otwierają się na pracowników z zagranicy, w tym przede wszystkim z Ukrainy i Białorusi. Kierunkiem działań, który Emitent chce rozwijać jest stopniowa rezygnacja z dostaw na niektóre rynki (np. Chiny, Indie) wybranych części i podzespołów możliwych do zakupu na rynkach lokalnych przez klienta lub partnera biznesowego.

Spółka RAFAMET S.A. oraz ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. widzą potrzebę powiększenia potencjału własnych biur konstrukcyjnych i technologicznych w celu zapewnienia potencjału innowacyjnego kreowania wyrobów. Podmioty te są otwarte na współpracę z wyspecjalizowanymi biurami inżynieryjnymi w kraju i zagranicą oraz jednostkami naukowymi.

Unikalna technologia, wysoka jakość oferowanych produktów, w tym w zakresie zgodności wymiarowej wyrobu z wymaganiami geometrycznej specyfikacji produktu (GSP), wysoki poziom kwalifikacji pracowni-
czych, a także duża elastyczność rynkowa oraz krótkie terminy dostaw i dobra obsługa posprzedażowa, tworzą katalog przewag konkurencyjnych spółek GK pozwalających na zajmowanie specyficznej niszy rynkowej, ale i osiągnięcie na niej pozycji czołowego gracza światowego. Zagadnienia te są jednak obszarami, które warto i trzeba poprawiać szukając w nich dalszych przewag konkurencyjnych, jak i kierunków optymalizacji kosztów działania.

Analiza wewnętrzna potencjału strategicznego organizacji wskazuje, że wysoka jakość produktów i dostosowanie ich do specyficznych potrzeb konkretnego klienta oraz pozycja i image firm GK to czynniki budujące na dzień dzisiejszy znaczącą ich pozycję rynkową, pomimo średniej oceny efektywności czy ochrony własności przemysłowej.

Grupa Kapitałowa jako zasadę działania przyjmuje koncentrację na działaniach gwarantujących stałe osiągnięcie rentowności produkcji, utrzymywanie zdolności wytwórczych na wysokim poziomie oraz rozwój zdolności do kreowania innowacyjnego zrównoważonego rozwoju.

Misją RAFAMET S.A. jest: „Sprzedaż wyrobów i usług o jakości spełniającej oczekiwania Klientów przy zachowaniu bezpiecznych warunków pracy i szacunku dla środowiska naturalnego.”

Wizja RAFAMET S.A. określa pozycję rynkową, finansową i organizacyjną Spółki w głównych obszarach jej aktywności biznesowej w następujący sposób:

- utrzymanie pozycji czołowego światowego producenta obrabiarek do obróbki profili jezdnych kół pojazdów szynowych,
- odbudowa pozycji renomowanego dostawcy ciężkich tokarek poziomych marki Poręba,
- bardzo dobra rentowność biznesu (wskaźnik opisany został poprzez poziom marży EBIDTA),
- innowacyjność asortymentowa i takie jej postrzeganie przez otoczenie,
- zrównoważony rozwój całej firmy również w aspekcie stabilnego, dobrze płatnego miejsca pracy, przy ciągłym minimalizowaniu szkodliwych wpływów działalności Spółki na środowisko oraz przy zapewnieniu bezpiecznych warunków pracy.

Działalność ODLEWNI RAFAMET to przede wszystkim produkcja odlewów z różnych stopów żeliwa i wykonywanie usług modelarskich, z założeniem zbytu na rynku europejskim. Odlewnia działa na rynku, na którym jest duża konkurencja, zarówno wśród odlewni krajowych, jak i z innych krajów Europy lub Azji, a stosowane przez nią technologie są również wykorzystywane przez inne odlewnie. Efektem prac badawczo – rozwojowych oraz myśli technicznej było rozpoczęcie produkcji płyt montażowych oraz odlewów wykonywanych na bazie modeli EPS, co jest unikalne w skali kraju. Możliwości techniczne, w tym nowoczesne stanowisko sferoidyzacji oraz ilość dołów formierskich daje tej spółce dużą przewagę konkurencyjną. Ofertę wzbogacono o obróbkę mechaniczną, dzięki współpracy w Grupie Kapitałowej oraz o modele EPS czy wyżarzanie, które to usługi wykonywane są w kooperacji.

Odlewnia jest głównie producentem odlewów ciężkich dla przemysłu maszynowego, na które w Polsce nie ma dużego zapotrzebowania. Systematycznie zatem rozszerzano portfel klientów i poziom sprzedaży dla odbiorców zagranicznych. Głównym rynkiem zbytu jest dla odlewni rynek niemiecki. Wiąże się to głównie z rozwiniętym przemysłem u naszego zachodniego sąsiada i możliwością pozyskania nowych klientów.

Misją ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o. jest produkcja odlewów żeliwnych wysokiej jakości oraz świadczenie usług zgodnie z oczekiwaniami klientów, przy spełnieniu wymagań ochrony środowiska.

Wizja spółki zależnej określa pozycję rynkową, finansową i organizacyjną poprzez:

- utrzymanie statusu znaczącego producenta płyt montażowych,
- utrzymanie statusu wiodącego producenta odlewów ciężkich wykonywanych w dołach formierskich,
- utrzymanie pozycji wiodącego krajowego producenta odlewów o ciężarze powyżej 4000 kg na bazie modeli EPS.

Tabela 31 Kluczowe wskaźniki efektywności dla GK.

Wskaźniki efektywności	2020	2019
Przychody ze sprzedaży (w tys. zł)	115 816	115 033
Ebitda	9 816	12 461
Marża Ebitda	8,48%	10,83%
Zysk netto (w tys. zł)	-1 510	1 101

2. Ład zarządczy.

Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A. powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Fabryka Obrabiarek RAFAMET i wpisana została do rejestru handlowego w 2001 r. Od roku 2007 Spółka jest notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie i zaliczana do sektora „Urządzenia mechaniczne”.

Spółka stosuje zasady ładu korporacyjnego zachowując standardy właściwego zarządzania, uregulowane w takich dokumentach jak: Statut RAFAMET S.A., Regulamin Zarządu, Regulamin Rady Nadzorczej, Regulamin Komitetu Audytu oraz Regulamin Walnego Zgromadzenia. Ponadto Spółka stosuje „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW”. Działania w tym zakresie pozwalają na właściwe rozłożenie odpowiedzialności w Spółce oraz ściśle określenie funkcji jej kluczowych organów, co przekłada się na proces podejmowania decyzji zarządczych.

Funkcjonujący w RAFAMET S.A. Zintegrowany System Zarządzania to udokumentowany i spójny system spełniający od 1996 roku wymagania normy ISO 9001 w zakresie jakości, a od 2011 roku dodatkowo wymagania normy ISO 14001 w zakresie ochrony środowiska oraz normy PN-N-18001 w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, a od 2020 r. normy ISO 45001.

W 2017 r. dostosowano zintegrowany system zarządzania do nowych norm: ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015. W roku 2020 przeprowadzono audit przejścia z PN 18001:2004 do OHSAS 18001:2007, a następnie do ISO 45001:2018 w zakresie zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Recertyfikacja systemu przeprowadzona przez międzynarodową jednostkę certyfikującą Bureau Veritas Certification w 2020 roku potwierdziła zgodność z normami ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 oraz ISO 45001:2018.

Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A. w 2019 roku przeprowadziło audit nadzoru funkcjonującego w RAFAMET S.A. Wewnętrznego Systemu Kontroli i oceniło zgodność z wymaganiami zawartymi w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 29.11.2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa. System ten reguluje zasady obrotu z zagranicą towarami o znaczeniu strategicznym, określa sposób ewidencji eksportu, importu i tranzytu, wymaga poznania i weryfikacji zagranicznego partnera, dokładnego określenia parametrów technicznych towaru będącego przedmiotem obrotu oraz posiadania wiedzy na temat właściwego wykorzystania towaru. Posiadając własny Wewnętrzny System Kontroli będący fragmentem szerszego systemu łączącego polskie przedsiębiorstwa, polskie instytucje rządowe i organizacje międzynarodowe ustalające reguły i zasady handlu, RAFAMET S.A. jest w stanie chronić swój handlowy interes oraz swój wizerunek w oczach partnerów zagranicznych.

W spółce zależnej ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. w dniach 12 – 13.08.2019 r. miał miejsce audyt kontrolny Zintegrowanego Systemu Zarządzania na zgodność z normami ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015.

Audyt miał na celu: ocenę ciągłości i skuteczności funkcjonowania systemu zarządzania oraz jego doskonalenia, ocenę utrzymania zgodności z wymaganiami odniesienia, ocenę zakresu i ewentualnych skutków zmian w systemie zarządzania na certyfikację oraz potwierdzenie możliwości udzielenia rekomendacji do utrzymania certyfikacji. Certyfikacja została utrzymana.

ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. posiada certyfikat DNV GL potwierdzający spełnienie wymagań w zakresie produkcji odlewów dla przemysłu okrętowego, który jest ważny do dnia 23.07.2022 r. Certyfikacji podlegały odlewy z żeliwa szarego o ciężarze do 22 800 kg i żeliwa sferoidalnego do 12 000 kg.

3. Zarządzanie ryzykiem.

Zarząd Emitenta identyfikuje i monitoruje ryzyka zewnętrzne i wewnętrzne, mogące wpływać na Grupę Kapitałową opisane w niniejszym sprawozdaniu w Rozdziale 4 „Sytuacja finansowa” pkt. 4.7. „Zarządzanie ryzykami finansowymi” oraz w Rozdziale 5 „Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń”.

Pozostałe ryzyka dotyczące obszarów omawianych w oświadczeniu na temat informacji niefinansowych opisane są w dalszej części niniejszego Rozdziału 24.

OBSZAR ŚRODOWISKO NATURALNE

Zgodnie ze swoją polityką Grupa Kapitałowa RAFAMET deklaruje spełnienie wymagań Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością i Ochrony Środowiska (ISO) wg norm ISO 9001 i ISO 14001. Prowadzi działalność w oparciu o zasadę polityki zrównoważonego rozwoju, zakładającą świadome i odpowiednio ukształtowane relacje pomiędzy wzrostem gospodarczym, dbałością o środowisko naturalne oraz zdrowie człowieka. Świadoma wpływu prowadzonej działalności na środowisko naturalne działa w sposób dla środowiska przyjazny, realizując procesy ukierunkowane na doskonalenie metod zapobiegania negatywnym skutkom oddziaływania na środowisko. Elementem strategii działalności jest utrzymanie i ciągłe doskonalenie Systemu Zarządzania Środowiskowego zgodnego z normą ISO 14001. Przestrzegane są wymagania prawne i inne uregulowania środowiskowe mające zastosowanie w prowadzonej działalności gospodarczej.

Zgodnie z Polityką Środowiskową, wszystkie podmioty wchodzące w skład Grupy Kapitałowej RAFAMET oraz wszyscy pracownicy i współpracownicy są zobowiązani postępować w sposób profesjonalny i odpowiedzialny. Tym samym wszystkie te osoby zobowiązane są w sposób jednoznaczny i wiążący przestrzegać wartości zrównoważonego rozwoju, jakimi kieruje się Grupa Kapitałowa RAFAMET.

Cele strategiczne realizowane są poprzez:

- stosowanie odpowiedniej, selekcyjnej gospodarki odpadami,
- minimalizację ilości zanieczyszczeń emitowanych do powietrza i wody,
- optymalizację zużycia surowców i materiałów eksploatacyjnych oraz przeznaczonych do produkcji,
- eliminację ryzyka wystąpienia awarii środowiskowych przez stały monitoring maszyn, urządzeń i instalacji.

Polityka środowiskowa realizowana jest w szczególności poprzez:

- stosowanie w procesach produkcyjnych surowców i technologii sprawdzonych pod względem bezpieczeństwa dla ludzi i środowiska,
- działania zmierzające do ochrony zasobów naturalnych poprzez ograniczanie zużycia papieru, wody, energii elektrycznej i paliw,
- doskonalenie procesów technologicznych, inwestycje i modernizacje urządzeń zmierzające do zmniejszenia szkodliwego wpływu na środowisko.

W podmiotach Grupy Kapitałowej przekazywane są pracownikom informacje na temat ochrony środowiska, motywując ich do zachowań proekologicznych. Kadra kierownicza na wszystkich szczeblach zarządzania jest aktywnie zaangażowana w realizację strategicznych celów środowiskowych i monitoruje poziom ich realizacji. Wprowadzono szereg wewnętrznych regulacji oraz procedur zapewniających przestrzeganie obowiązujących norm w obszarze ochrony środowiska. Ponadto zostały określone obszary wpływu na środowisko poprzez zidentyfikowanie wszystkich aspektów środowiskowych i wybór tych znaczących. Ustalono środki służące nadzorowi oraz doskonaleniu i weryfikacji działań dotyczących tych aspektów, które wywierają znaczący wpływ na środowisko. Na bieżąco śledzone są obowiązujące ustawowe wymagania prawne dotyczące ochrony środowiska.

1. Woda.

Podmioty Grupy Kapitałowej prowadzą pobór wody z własnych ujęć, na które wydano pozwolenie wodnoprawne, udzielone na pobór wód podziemnych na potrzeby technologiczno-produkcyjne i socjalno-bytowe. Racjonalne zarządzanie zużyciem wody realizowane jest poprzez kształtowanie świadomości poszanowania zużycia wody wśród zatrudnionych pracowników oraz prowadzenie systemu pomiaru wody. Ilości pobieranej wody ze studni są rejestrowane na wodomierzach zainstalowanych w obudowie każdej eksploatowanej studni, co umożliwia odpowiednią kontrolę w zakresie dotrzymywania warunków dyktowanych ich ustaloną wydajnością oraz warunkami pozwolenia wodnoprawnego. Pobierana woda wykorzystywana jest również do celów pitnych, w związku z tym prowadzone są systematyczne badania, zgodnie z wymaganiami w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Tabela 32 Kluczowe wskaźniki zużycia wody.

Zużycie wody	Ilość (tys.m ³)	
	2020	2019
Ogółem	24	27
Woda zużyta na cele socjalno-bytowe	11	12
Woda zużyta do celów produkcyjnych	14	15

2. Ścieki.

Ścieki bytowe, deszczowe i przemysłowe ujmowane są przez kanalizację ogólnospławną. Mieszanki tych ścieków stanowiące ścieki przemysłowe, po oczyszczeniu w mechanicznej oczyszczalni ścieków odprowadzane są wylotem do rzeki. Dla instalacji oczyszczalni ścieków istnieje pozwolenie zintegrowane na odprowadzanie ścieków. Określone są dopuszczalne wartości ilości ścieków i wskaźników zanieczyszczeń występujących w ściekach przemysłowych odprowadzanych do rzeki. Prowadzony jest również monitoring ilości, stanu i składu ścieków odprowadzanych do wód.

Tabela 33 Kluczowe wskaźniki odprowadzania ścieków.

Ścieki	Ilość (tys.m ³)	
	2020	2019
Ogółem	56	52
Ścieki techniczno-bytowe	19	20
Ścieki deszczowe	37	32

Wytworzone odpady powstające w związku z eksploatacją oczyszczalni ścieków przekazywane są uprawnionym firmom zewnętrznym posiadającym stosowne pozwolenia w zakresie gospodarowania odpadami. W celu monitorowania ilości powstających odpadów prowadzona jest ich ewidencja ilościowa i jakościowa.

Tabela 34 Kluczowe wskaźniki odpadów ściekowych.

Rodzaj odpadu	2020		2019	
	Ilość wytworzona (Mg)	Ilość przekazana (Mg)	Ilość wytworzona (Mg)	Ilość przekazana (Mg)
Skratki	0	0	0,630	1,000
Inne niewymienione odpady (osady z poletek)	0	0	10,560	10,560

3. Odpady.

Gospodarka odpadami prowadzona jest w oparciu o posiadane pozwolenie na wytwarzanie odpadów. W celu monitorowania ilości powstających odpadów prowadzona jest ewidencja ilościowa i jakościowa powstających odpadów, zgodnie z przyjętym katalogiem odpadów. Ewidencja odpadów prowadzona jest z zastosowaniem karty ewidencji odpadów, prowadzonej dla każdego rodzaju odpadów odrębnie oraz karty przekazania odpadów w elektronicznej Bazie Danych Odpadowych (BDO) na swoim indywidualnym koncie. Odpady przekazywane są do zagospodarowania uprawnionym firmom zewnętrznym, posiadającym wymagane pozwolenia w zakresie gospodarowania odpadami.

Zapobieganie powstawaniu odpadów lub ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów i ich negatywnego

oddziaływania na środowisko, jest realizowane poprzez:

- prowadzenie właściwej eksploatacji instalacji, co zapobiega jej nadmiernemu zużyciu,
- selektywne gromadzenie wytwarzanych w trakcie prowadzenia działalności odpadów i ich ewidencjonowanie zgodnie z wymogami przepisów ochrony środowiska,
- magazynowanie odpadów w sposób uniemożliwiający ich negatywne oddziaływanie na środowisko, z przestrzeganiem wyznaczonych i oznakowanych miejsc,
- przekazywanie wytwarzanych odpadów do zagospodarowania posiadaczom mającym stosowne zezwolenia w zakresie gospodarowania odpadami,
- przeprowadzenie analizy zarządzania ryzykiem środowiskowym w zakresie odpadów,
- utrzymywanie porządku na terenie zakładu i przestrzeganie wprowadzonych z zakładu procedur postępowania z odpadami,
- przestrzeganie przez pracowników instrukcji i przepisów ppoż. oraz BHP,
- szkolenie pracowników w zakresie prawidłowego postępowania z wytworzonymi odpadami.

Tabela 35 Kluczowe wskaźniki wytwarzanych odpadów w RAFAMET S.A.

Rodzaj odpadu	2020		2019	
	Ilość wytworzona (Mg)	Ilość przekazana (Mg)	Ilość wytworzona (Mg)	Ilość przekazana (Mg)
Odpady niebezpieczne				
Odpady farb i lakierów zawierające rozpuszczalniki organiczne lub substancje niebezpieczne	0,410	0,410	0,874	0,874
Alkalia trawiące	0,000	0,000	0,202	0,202
Odpadowe emulsje i roztwory z obróbki metali niezawierające chlorowców	14,000	14,000	2,000	4,000
Szlamy z obróbki metali zawierające oleje (np. szlamy z szlifowania, gładzenia i pokrywania)	1,265	1,265	1,485	1,685
Mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe niezawierające związków chlorowcoorganicznych	4,434	4,434	3,600	3,600
Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności – bardzo toksyczne i toksyczne)	1,500	1,500	2,033	2,033
Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB)	3,751	3,751	4,004	4,004
Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy	0,067	0,067	0,467	0,492
Baterie i akumulatory ołowiowe	0,000	0,000	4,385	4,385

Odpady inne niż niebezpieczne				
Odpadowy toner drukarski	0,0553	0,0553	0,01112	0,01112
Żużle popioły paleniskowe i pyły z kotłów	308,500	279,800	255,478	292,408
Odpady z toczenia i piłowania żelaza oraz jego stopów	221,22	218,66	275,830	275,830
Zużyte materiały szlifierskie inne	0,000	0,000	0,583	0,583
Opakowania z papieru i tektury	2,300	2,300	1,034	1,034
Opakowania z tworzyw sztucznych	0,365	0,365	1,035	1,644
Opakowania z drewna	2,420	2,42	1,970	1,970
Zużyte urządzenia inne	0,637	0,637	0,060	0,090
Baterie alkaiczne inne	0,000	0,000	0,0001	0,0015
Drewno	0,399	0,399	0,931	0,931
Szkło	0,000	0,000	0,052	0,052
Żelazo i stal	9,38	9,38	23,587	23,587
Kable inne	0,000	0,000	0,456	0,456
Tworzywo sztuczne	1,873	1,873	0,140	0,140
Aluminium	0,000	0,000	1,040	1,040
Odpady z toczenia metali nieżelaznych	0,963	0,963	5,970	5,970
Sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania, ubrania ochronne	0,000	0,000	0,025	0,025
Zużyte opony	0,125	0,125	0,134	0,134

Tabela 36 Kluczowe wskaźniki wytwarzanych odpadów w ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o.

Rodzaj odpadów	Masa wytworzonych odpadów [Mg]	
	2020	2019
Trociny, wióry, ścinki, drewno, płyta wiórowa i fornir	0	2,930
Odpady z przemysłu gumowego i produkcji gumy	2,1	0,800
Odpadowy toner drukarski inny niż wymieniony	0,0065	0,022
Żużle odlewnicze	0	0,000
Pyły z gazów odlotowych	106,98	61,540
Inne cząstki stałe z odlewnictwa żelaza	1354,3022	1366,345
Inne niewymienione odpady	0	0,000
Odpady z toczenia i piłowania żelaza oraz jego stopów	98,440	169,795
Zużyte materiały szlifierskie niezawierające substancji niebezpiecznych	0,6220	0,761
Mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe niezawierające związków chlorowcoorganicznych	0,001	0,000
Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	0,284	0,172
Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi	0,3251	0,581
Sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np.. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne niezanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi	1,1445	0,958

Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	0	0,000
Zużyte urządzenia nie zawierające substancji niebezpiecznych	0,008	0,0370
Chemikalia laboratoryjne i analityczne (np. odczynniki chemiczne) zawierające substancje niebezpieczne, w tym mieszaniny chemikaliów laboratoryjnych i analitycznych	1,2335	2,189
Baterie i akumulatory ołowiowe	0,620	0,000
Okładziny piecowe i materiały ogniotrwałe z procesów metalurgicznych	0	7,060
Gruz ceglany	0	0,000
Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	1,920	11,120
Szkło	0	0,000
Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	1,280	1,580
Żelazo i stal	37,20	21,420
Materiały izolacyjne niezawierające azbestu oraz substancji niebezpiecznych	1,280	1,580

Tabela 37 Kluczowe wskaźniki przetworzonych odpadów w ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o.

Rodzaj odpadów	Masa przetworzonych odpadów [Mg]		Proces odzysku R
	2020	2019	
Wybrakowane wyroby żeliwne	0	0,000	R4
Odpady z toczenia i piłowania żelaza oraz jego stopów	26,68	0,000	R4
Inne niewymienione odpady	32,2	0,000	R4
Miedź, brąz, mosiądz	1,5422	1,130	R4
Żelazo i stal	2901,807	3898,160	R4
Mieszanki metali	0	0,000	R4
Odpady żelaza i stali	25,96	0,000	R4

4. Emisja do atmosfery.

• RAFAMET S.A.

RAFAMET S.A. posiada decyzję pozwalającą na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza dla instalacji pracujących na terenie zakładu z określeniem wielkości dopuszczalnej emisji. W zakładzie występują następujące źródła emisji substancji wprowadzanych do powietrza:

- lakiernia (stanowisko do lakierowania - emisja lotnych związków organicznych z procesu nakładania powłok, suszenia oraz magazynowania preparatów używanych w lakierni),
- magazyn na wydziale montażu (emisja lotnych związków organicznych z procesów magazynowania preparatów stosowanych na wydziale montażu),

- magazyn główny (emisja lotnych związków organicznych z procesów magazynowania preparatów stosowanych w całym zakładzie),
- kotłownia (kotły grzewcze - emisja gazów i pyłów ze spalania miazłu węglowego),
- hartownia (wanny hartownicze – emisja węglowodorów aromatycznych, piec do nawęglania – emisja pyłów z procesów nawęglania, piaskarka – emisja pyłów z procesów piaskowania),
- akumulatorownia (stanowiska ładowania akumulatorów – emisja kwasu siarkowego).

Z wyżej wymienionych instalacji standardom emisyjnym dla spalania paliw podlega instalacja kotłowi wyposażona w 4 kotły wodne WLM 2,5 opalana węglem kamiennym o nominalnej mocy 2,9 MW. Kotłownia pracuje na potrzeby ogrzewania wszystkich obiektów w zakładzie. Wszystkie kotły wyposażone są w indywidualne odpylacze cyklonowe o skuteczności 81%. Prowadzone są okresowe pomiary emisji z częstotliwością raz w roku w okresie pracy kotłów.

Standardom emisyjnym dla instalacji, w których używane są rozpuszczalniki organiczne podlega instalacja lakierni. W hali lakierni prowadzone są procesy lakierowania oraz szpachlowania części oraz gotowych zespołów maszyn. Emisja z procesu lakierowania i suszenia poprzez system podłogowy odciągów, a następnie przez emitery wprowadzana jest do atmosfery. Ze względu na dotrzymanie standardów nie wymaga stosowania urządzeń ograniczających wielkości emisji LZO, a co za tym idzie nie wymaga prowadzenia ciągłych bądź okresowych pomiarów emisji do powietrza.

Ewidencjonowana wielkość emisji zanieczyszczeń emitowanych przez zakład prowadzona jest w zakresie wymaganych do ustalenia opłat za korzystanie ze środowiska oraz do Krajowej Bazy o Emisjach Gazów Ciepłarnianych i Innych Substancjach (KOBIZE).

Tabela 38 Kluczowe wskaźniki emisji dla RAFAMET S.A.

Rodzaj substancji	2020	2019
	Ilość przekazana (Mg)	Ilość wytworzona (Mg)
Dwutlenek siarki	16	14
Tlenek azotu	5	4
Tlenek węgla	13	13
Dwutlenek węgla	3492	3094
Pyły ze spalania paliw	3	3
Pyły węglowo-grafitowe (sadza)	1	2
Łączna emisja z lakierni	8	9
Łączna emisja niezorganizowana	0,7	0,6

Eksploatowane urządzenia klimatyzacyjne i chłodnicze zawierające fluorowane gazy ciepłarniane użytkowane są w sposób bezpieczny dla ludzi i środowiska naturalnego. Prowadzona jest ewidencja rodzaju i ilości użytych w nich gazów ciepłarnianych i wykonywane są cykliczne kontrole szczelności. Wszystkie urządzenia, które zawierają fluorowane gazy ciepłarniane w ilości i składzie ujętym w przepisach prawa zostały zgłoszone do Centralnego Rejestru Operatorów. Instalowanie, konserwacja i

serwisowanie urządzeń jest realizowane wyłącznie przez uprawniony personel i firmy posiadające stosowne certyfikaty.

- **ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o.**

W zakresie oddziaływania na środowisko spółka zaleźna przestrzega wymagań prawnych oraz uregulowań środowiskowych mających zastosowanie w prowadzonej działalności gospodarczej. Spółka posiada stosowne pozwolenia zintegrowane.

Tabela 39 Kluczowe wskaźniki emisji dla ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o.

Rodzaj substancji	Jednostka (Mg)	
	2020	2019
Pył ogółem	0,873	1,658
Pył zawieszony	0,732	1,229
Dwutlenek azotu	0,039	0,014
Dwutlenek siarki	0,065	0,017
Tlenek węgla	2,382	5,9785
Mangan	0,0005	0,0005
Żelazo	0,0009	0,0009
Węglowodory alifatyczne	3,608	-
Fenol	0,053	-
Formaldehyd	0,204	-
Alkohol furfurylowy	1,034	-
Siarkowodór	0,079	-
Kwas siarkowy	0,790	-
Kwas metylobenzosulfonowy	1,034	-

5. Hałas.

Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A. uzyskała pozwolenie zintegrowane dla instalacji oczyszczalni ścieków, w którym również określono dopuszczalny poziom hałasu. Pozwolenie udzielone zostało na emisję hałasu przenikającego z terenu zakładu na obszary podlegające ochronie akustycznej dla terenów zabudowy mieszkaniowo - usługowej. Jedynym źródłem emisji hałasu do środowiska jest hałas emitowany z zespołów napędowych (silniki elektryczne) pomp pionowych wirowych zlokalizowanych wewnątrz budynku przepompowni ścieków. Pozostałe urządzenia instalacji oczyszczalni znajdują się pod powierzchnią gruntu, przez co ich funkcjonowanie nie wiąże się z emisją hałasu do otoczenia. Monitoring hałasu jest wykonywany zgodnie z wymogami przepisów. Pomiary wielkości emisji hałasu prowadzone są w jednym punkcie pomiarowym w porze dnia i w porze nocy z częstotliwością raz na dwa lata. Z przeprowadzonych przez zakład obliczeń i badań akustycznych wynika, że instalacja mechanicznej oczyszczalni ścieków nie jest obiektem uciążliwym dla środowiska pod względem akustycznym. Zastosowane urządzenia (zespoły napędowe pomp) oraz ich lokalizacja w budynku przepompowni zapewniają dotrzymanie standardów akustycznych, na najbliższych sąsiadujących z zakładem terenach podlegających ochronie akustycznej.

ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o. o., zgodnie z obowiązującym pozwoleniem zintegrowanym, prowadzi okresowe pomiary emisji hałasu do środowiska (w porze dziennej i w porze nocnej) raz na dwa lata na granicy terenów najbliższej zabudowy mieszkaniowej. Z analizy wyników przeprowadzonych pomiarów wynika, że zarówno w porze dnia i nocy poziom dźwięku nie przekraczał wartości dopuszczalnych. W ramach zapobiegania emisji hałasu do środowiska podejmowane są działania:

- utrzymania urządzeń stanowiących źródło hałasu w należyтым stanie technicznym,
- stosownie obudów dźwiękochłonnych dla urządzeń służących do wybijania form oraz dla urządzeń wentylacyjnych.

6. Obszary chronione.

Siedziby podmiotów Grupy Kapitałowej zlokalizowane są na obszarze Parku Krajobrazowego – „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”. Park Krajobrazowy powstał na mocy Rozporządzenia Wojewody Katowickiego z dnia 23.11.1993 r. i obejmuje obszar 49 387 ha. Utworzenie Parku miało na celu zachowanie i ochronę dóbr i walorów przyrodniczych oraz przyrodniczo-kulturowych na obszarze wielowiekowej działalności Cystersów. Cystersi stworzyli na tym terenie koncepcję przestrzenną krajobrazu, na którą składa się sieć osadnicza i komunikacyjna, założenia parkowe i aleje, systemy wodne i melioracyjne ze stawami rybnymi. Park obejmuje kompleks lasów Rudzkich będących pozostałością dawnej Puszczy Śląskiej. We florze parku występuje ponad 100 gatunków roślin rzadkich i chronionych. Duża ilość zbiorników wodnych oraz otaczające je rozległe kompleksy leśne stwarzają dogodne warunki dla ptaków lęgowych i przelotnych. Na terenie Parku, na południe od siedziby podmiotów Grupy Kapitałowej, znajduje się rezerwat przyrody „Łęczczok” oddalony o około 5,3 km oraz specjalny obszar chroniony siedlisk SOO Natura 2000 „Stawy Łęczczok” PLH240010 w odległości około 4,9 km. Obejmują one zespół stawów rybnych wraz z otaczającymi je lasami lęgowymi i grądowymi oraz pomniki przyrody ożywionej i pomniki przyrody nieożywionej – gład narzutowy.

Spółki w Grupie Kapitałowej RAFAMET nie zaliczają się do podmiotów o dużym lub zwiększonym ryzyku powstawania poważnej awarii przemysłowej. Ilość substancji niebezpiecznych mogących występować na ich terenie nie przekracza wartości progowych, których występowanie decydowałoby o zaliczeniu którejś z firm jako podmiotu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Podmioty Grupy nie płacą obecnie żadnych kar za przekroczenie norm i wymogów ochrony środowiska. Sąsiedzi i społeczność lokalna, a także podmioty administracji publicznej, nie wносиły żadnych zastrzeżeń do prowadzonej działalności.

7. Energia i paliwa.

Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A. zasilana jest dwiema liniami kablowymi elektroenergetycznymi 15 kV z odrębnych systemów energetyki zawodowej rozdzielni GZE S.A. 110/15 kV. Obie linie są całkowicie opomiarowane (energia czynna, energia bierna, energia pojemnościowa), a także wyposażone w wieloparametrowe elektroniczne liczniki energii do przekazywania odczytów drogą radiową. Koszty energii elektrycznej obejmują koszty dystrybucji oraz zakupu energii. Dystrybutorem energii jest TAURON

Dystrybucja S.A. Koszty dystrybucji naliczane są w oparciu o zawartą umowę w grupie taryfowej B 23. Jest to taryfa dla odbiorców zasilanych średnim napięciem z rejestracją zużycia energii w trzech strefach czasowych. Energia kupowana jest obecnie od PAK Volt S.A. W Spółce funkcjonuje monitoring (ERGON) poboru mocy i zużywanej energii (dla trzech stanowisk terminalowych), pozwalający kontrolować utrzymanie się w limitach ustalonej mocy.

Zakład posiada własną kotłownię, w której zainstalowane są 4 kotły wodne wysokociśnieniowe i wysokotemperaturowe typu WLM 2,5/3 o wydajności 2,5 Gcal/h (2,9 MW) każdy i całkowitej mocy cieplnej kotłowni 10 Gcal/h (11,6 MW). Kotłownia opalana jest węglem kamiennym energetycznym Miał II A typ 31 lub 32.

Zasilanie ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o. w energię elektryczną odbywa się zgodnie z wydanymi warunkami przyłączenia linią kablową z pola nr 15 sekcji 1B, rozdzielni 15 kV stacji 110/15 kV „Kuznia Raciborska” do rozdzielni, w której zabudowana została rozdzielnica SN na potrzeby spółki zależnej. Linia jest całkowicie opomiarowana (energia czynna, energia bierna, energia pojemnościowa). W rozdzielnicy znajdują się wieloparametrowe elektroniczne liczniki energii do przekazywania odczytów drogą radiową. Koszty energii elektrycznej obejmują koszty dystrybucji oraz zakupu energii. Dystrybutorem energii dla Odlewni jest TAURON Dystrybucja S.A. Koszty dystrybucji naliczane są na podstawie zawartej umowy w oparciu o grupę taryfową B 23. Sprzedawcą energii jest spółka PAK Volt S.A. Odlewnia kupuje częściowo energię ciepłą od spółki dominującej w postaci ciepła systemowego. Dodatkowo firma posiada własną kotłownię, w której zainstalowane są 3 kotły olejowe Viessmann Vitoplex o łącznej mocy 0,9 MW oraz instalację kolektorów słonecznych o mocy 78 kW.

Tabela 40 Kluczowe wskaźniki dla energii i ciepła.

Energia i ciepło	Jednostka	2020	2019
Zużycie energii elektrycznej	MWh/rok	8 517,1	9 470,6
Produkcja ciepła przez kotłownię zakładową	GJ/rok	27 184	25 121
Zużycie ciepła	GJ/rok	27 438	25 121

Tabela 41 Kluczowe wskaźniki zużycia surowców energetycznych.

Surowce energetyczne	Jednostka (tona)	
	2020	2019
Węgiel kamienny	1836,6	1 547
Benzyna silnikowa	4,3	5,8
Oleje napędowe	21,3	23,6
Oleje silnikowe, smarowe , pozostałe	23,5	17,0
Gaz skroplony	1,3	1,6
Nafta	0,3	0,2
Koks gat. I	35,7	54,0
Olej opałowy lekki	63,9	65,2

Ryzyka w obszarze środowiskowym

W obszarze gospodarki wodą występuje ryzyko związane z funkcjonowaniem systemów technicznych, wpływających na jakość wody do spożycia oraz ilości i jakości zasobów wodnych. W celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ustanowiono strefy ochronne ujęcia wody, wyznaczając strefę terenu ochrony bezpośredniej, na którym obowiązują zakazy i nakazy oraz ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów. Opracowano ocenę ryzyka dla ujęcia wód podziemnych w zakresie zagrożeń zdrowotnych z uwzględnieniem czynników negatywnie wpływających na jakość ujmowanej wody.

Na bieżąco prowadzony jest monitoring procesów technologicznych, istotnych z punktu widzenia ochrony środowiska, polegających na bieżącym prowadzeniu obserwacji parametrów technologicznych oczyszczalni (czas pracy przepompowni ścieków i osadów, rejestracja ilości oczyszczonych ścieków). Stałe monitorowanie i rejestrowanie danych technologicznych pozwala na szybką reakcję w razie wystąpienia nieprawidłowości i natychmiastowe podjęcie prac remontowo-naprawczych i konserwacyjnych. Awarie i niesprawności w oczyszczalni ścieków mogą wystąpić na każdym etapie tego procesu, mogą też powodować różne skutki. Na podstawie charakterystyki tych zagrożeń opracowano analizę i ocenę ryzyka ich wystąpienia.

OBSZAR SPOŁECZNY I PRACOWNICZY

1. Zatrudnienie.

Zasady zatrudnienia i wynagradzania w podmiotach Grupy Kapitałowej RAFAMET określają:

- Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników RAFAMET S.A., który obowiązuje od 01.01.1997 r. wraz z protokołami dodatkowymi nr 1 - 11, które zostały podpisane w latach 1998 – 2019 pomiędzy Zarządem Spółki a działającymi w fabryce organizacjami związkowymi,
- Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o., który obowiązuje od 27.08.1997 r. wraz z protokołami dodatkowymi nr 1 - 5, które zostały podpisane w latach 2004 – 2018 pomiędzy Zarządem spółki zależnej a działającymi w spółce organizacjami związkowymi.

Zasady nawiązywania i rozwiązywania stosunku pracy, czas pracy, kwestie urlopów pracowniczych, podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz bezpieczeństwa i higieny pracy, opisane w układach zbiorowych, są spójne z powszechnie obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa. Obowiązki pracodawcy i pracowników, oprócz zdefiniowanych w przepisach prawa pracy, określają regulaminy pracy.

Kluczowe niefinansowe wskaźniki dotyczące zatrudnienia obrazują zestawienia przedstawione poniżej.

Tabela 42 Kluczowe wskaźniki zatrudnienia.

Wyszczególnienie	Przeciętne zatrudnienie (etaty)		Struktura (%)		Zatrudnienie (osoby)		Struktura (%)	
	2020	2019	2020	2019	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Stanowiska nierobotnicze	221	220	41,31	41,12	221	226	41,62	41,85
Stanowiska robotnicze	314	315	58,69	58,88	310	314	58,38	58,15
Ogółem	535	535	100	100	531	540	100	100

Priorytetowym zadaniem w zakresie polityki pracowniczej jest dostosowanie stanu i struktury zatrudnienia do potrzeb jak najbardziej efektywnego i racjonalnego ich wykorzystania, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego wynagrodzenia w celu zapobieżenia odpływowi kadry o najwyższych kwalifikacjach zawodowych. Podejmowane działania służą terminowej realizacji produkcji, osiągnięciu zadowalającej wydajności pracy, jak też stworzeniu niezbędnego potencjału intelektualnego ukierunkowanego na wzrost i tempo produkcji oraz rozwój posiadanego asortymentu handlowego.

Tabela 43 Kluczowe wskaźniki płci.

Płeć	Liczba osób		Struktura (%)	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Kobiety	108	108	20,34	20,00
Mężczyźni	423	432	79,66	80,00
Ogółem	531	540	100	100

Ze względu na profil działalności podmiotów Grupy Kapitałowej (przemysł maszynowy i odlewnictwo żeliwa) oraz charakter produkcji w strukturze zatrudnienia dominujący udział mają mężczyźni (prawie 80% w roku 2020). Wynika to z faktu, iż w zawodach technicznych, zarówno w przypadku stanowisk nierobotniczych (konstruktorzy, technolodzy) jak i robotniczych (operatorzy maszyn osn, ślusarze, monterzy, modelarze, formierze, rdzeniarze), kształcą się i aplikują głównie mężczyźni.

Tabela 44 Kluczowe wskaźniki stanowisk.

Zatrudnienie	Liczba etatów (przeciętne)		Struktura (%)	
	2020	2019	2020	2019
Pracownicy na stanowiskach nierobotniczych:	221	220	41,31	41,13
<i>Kadra zarządzająca i kierownicza</i>	28	27	5,23	5,05
<i>Pracownicy inżynieryjno – techniczni</i>	111	114	20,75	21,31
<i>Pracownicy handlowi i obsługa sprzedaży</i>	34	35	6,36	6,54
<i>Pracownicy administracyjni</i>	48	44	8,97	8,22
Pracownicy na stanowiskach robotniczych:	314	315	58,69	58,87
<i>Robotnicy bezpośrednio produkcyjni</i>	223	222	41,68	41,50
<i>Robotnicy pośrednio produkcyjni</i>	91	93	17,01	17,38
Ogółem	535	535	100	100

Polityka kadrowa zakłada niski poziom rotacji z uwagi na długi czasokres konieczny do zdobycia niezbędnego doświadczenia, zwłaszcza w przypadku pracowników pionów technicznych, zarówno na stanowiskach nierobotniczych, jak i robotniczych. Grupa Kapitałowa prowadzi stałe działania mające na celu pozyskanie jak największej grupy wykwalifikowanej kadry technicznej. Obserwuje się tym samym tendencję do obniżania zatrudnienia w grupie pracowników administracyjno – ekonomicznych i pomocniczych.

Tabela 45 Kluczowe wskaźniki rodzaju zawartych umów.

Typ umowy o pracę	Liczba osób		Struktura (%)	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Umowa na czas nieokreślony	498	509	93,79	94,26
Umowa na czas określony	27	25	5,08	4,63
Umowa na okres próbny	6	6	1,13	1,11
Ogółem	531	540	100	100

Realizowana polityka zatrudnieniowa opiera się na zawieraniu umów o pracę, przy czym większość umów o pracę zawarta jest na czas nieokreślony. Umowy z pracownikami, którzy podejmują pracę po raz pierwszy zawierane są na trzymiesięczny okres próbny, a następnie – do czasu stwierdzenia pełnej przydatności pracownika do pracy na zajmowanym stanowisku – na czas określony. Ilość i czasokres umów na czas określony zawartych z jednym pracownikiem wynika z możliwości, jakie daje kodeks pracy oraz uzależniona jest od oceny predyspozycji zatrudnionego do pracy na powierzonym odcinku, której każdorazowo dokonuje bezpośredni przełożony.

Tabela 46 Kluczowe wskaźniki wykształcenia.

Wykształcenie	Liczba osób		Struktura (%)	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Wyższe (w tym licencjat)	145	148	27,31	27,41
Średnie i policealne	205	203	38,61	37,59
Zasadnicze zawodowe	154	161	29,00	29,81
Podstawowe	27	28	5,08	5,19
Ogółem	531	540	100	100

W Grupie Kapitałowej największa liczba zatrudnionych pracowników posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe i średnie. Natomiast już zatrudniona kadra – w miarę możliwości – podnosi swoje kwalifikacje poprzez naukę organizowaną w formach szkolnych i różnego rodzaju kursach i szkoleniach specjalistycznych.

Tabela 47 Kluczowe wskaźniki wieku.

Wiek	Liczba osób		Struktura (%)	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Poniżej 30 lat	55	57	10,36	10,56
30 – 40 lat	99	100	18,64	18,52
40 – 50 lat	150	161	28,25	29,81
50 – 60 lat	227	222	42,75	41,11
Ogółem	531	540	100	100

Powyższe dane wskazują na istniejącą tendencję starzenia się załogi RAFAMET S.A., co jest zjawiskiem charakteryzującym przedsiębiorstwa produkcyjne położone na terenach przygranicznych.

Tabela 48 Kluczowe wskaźniki mobilności zawodowej.

Mobilność zawodowa	2020	2019
Liczba pracowników nowozatrudnionych	40	53
Liczba odejść	47	53

2. Wynagrodzenia.

Szczegółowe zasady wynagradzania oraz przyznawanie świadczeń związanych z pracą i warunkami pracy mają głównie charakter regulacji wewnętrznych. Zgodnie z zapisami ZUZP do podstawowych czynników kształtujących wycenę pracy należą: charakter wykonywanej pracy, wymagane kwalifikacje teoretyczne i praktyczne, wysiłek fizyczny i umysłowy, wpływ podejmowanych decyzji na działalność jednostki organizacyjnej oraz stopień uciążliwości oraz warunki pracy w jakich praca jest wykonywana. Wynagrodzenie zasadnicze pracownika określa umowa o pracę. Wynagrodzenie za pełny miesięczny wymiar czasu pracy dla pracowników objętych układem wynika ze stawki osobistego zaszerogowania oraz pozostałych składników określonych w układzie i nie może być mniejsze niż 100% minimalnego wynagrodzenia.

Świadczeniami dodatkowymi dla pracowników objętych układem zbiorowym są:

- 1) dodatki (brygadzistowski, mistrzowski, na stanowiskach kierowniczych i zrównanych z nimi, za samokontrolę (SKT) dla pracowników na stanowiskach robotniczych),
- 2) premia regulaminowa i uznaniowa,
- 3) wynagrodzenie za dodatkowe czynności wykonywane okresowo,
- 4) nagroda (pracownikom, po konsultacji ze związkami zawodowymi, może być przyznana przez pracodawcę specjalna nagroda pieniężna lub rzeczowa za szczególne osiągnięcia na zajmowanym stanowisku pracy lub z okazji zaistnienia okoliczności o ważnym znaczeniu dla Spółki, jak np. jubileusze zakładowe, przyznanie odznaki „Zasłużony dla RAFAMETU”),
- 5) jednorazowa odprawa emerytalno-rentowa,

- 6) dodatek za pracę w godzinach nadliczbowych,
- 7) dodatek za pracę w godzinach nocnych w wysokości 20% stawki godzinowej wynikającej z minimalnego wynagrodzenia za pracę,
- 8) zryczałtowane wynagrodzenie za pełnienie obowiązków Społecznego Inspektora Pracy,
- 9) odprawa pośmiertna,
- 10) nagroda z zysku do podziału wg regulaminu opracowanego przez Zarząd i uzgodnionego ze związkami zawodowymi w przypadku podjęcia przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy stosownej uchwały.

Kluczowe niefinansowe wskaźniki dotyczące wynagrodzeń obrazują zestawienia przedstawione poniżej.

Tabela 49 Kluczowe wskaźniki średniego wynagrodzenia podstawowego.

Wynagrodzenie	2020	2019
Średnie wynagrodzenie podstawowe (w zł)	3 855	3 704

Tabela 50 Kluczowe wskaźniki przeciętnego wynagrodzenia.

Kategorie zaszeregowania		2020		2019	
		Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
kadra kierownicza	przeciętne wynagrodzenie (w zł)	7 236	8 248	7 028	8 264
	stosunek przeciętnego wynagrodzenia kobiet do mężczyzn	87,73%		85,04%	
pozostali pracownicy	przeciętne wynagrodzenie (w zł)	3 574	4 496	3 487	4 415
	stosunek przeciętnego wynagrodzenia kobiet do mężczyzn	79,49%		78,97%	
ogółem	przeciętne wynagrodzenie (w zł)	4 016	4 889	3 887	4 783
	stosunek przeciętnego wynagrodzenia kobiet do mężczyzn	82,13%		81,27%	
	przeciętne wynagrodzenie bez względu na płeć	4 713		4 606	

Tabela 51 Kluczowe wskaźniki stosunku przeciętnego wynagrodzenia zasadniczego członków Zarządów do najniższego wynagrodzenia zasadniczego w Grupie Kapitałowej.

Wynagrodzenie	2020	2019
Przeciętne wynagrodzenie zasadnicze członków Zarządów (w zł)	17 065	17 265
Najniższe wynagrodzenie zasadnicze w Grupie Kapitałowej (w zł)	2 600	2 417
Stosunek (wielokrotność)	6,56	7,14

Zgodnie z ustawą o Pracowniczych Planach Kapitałowych RAFAMET S.A. realizuje program dobrowolnego oszczędzania. Jego wdrożenie poprzedziły konsultacje z udziałem przedstawicieli pracodawcy oraz reprezentantów związków zawodowych, w trakcie których przeprowadzono przegląd wszystkich instytucji finansowych zarządzających PPK oraz spotkano się z przedstawicielami wybranych instytucji. Ostatecznie jednogłośnie dokonano wyboru PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., jako instytucji finansowej zarządzającej PPK w RAFAMET S.A., uznając ofertę tej instytucji za najkorzystniejszą dla pracowników RAFAMET S.A., ze względu na koszty zarządzania PPK, jej wyniki w zarządzaniu aktywami, doświadczenie na rynku funduszy inwestycyjnych i emerytalnych oraz dodatkowe korzyści oferowane przez Towarzystwo (dostępność placówek na terenie kraju, infolinia, opiekun dla firmy, wsparcie informatyczne). Wyboru dokonano mając na uwadze najlepiej rozumiany interes osób zatrudnionych. Następnie zawarto umowę o zarządzanie PPK oraz umowę o prowadzenie PPK i od stycznia 2020 r. rozpoczęto odprowadzanie składek w ramach programu.

Wdrożeniu PPK towarzyszyła szeroka kampania informacyjna wśród załogi obejmująca spotkania bezpośrednie z przedstawicielami PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., udostępnienie broszur informacyjnych - ekspozycję plakatów oraz wsparcie indywidualne pracowników działu personalnego.

Spółka zależna ODLEWNIA RAFAMET Sp. z o.o. również uczestniczy w PPK. Instytucją finansową zarządzającą PPK jest podobnie jak w RAFAMET S.A. PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. Umowę zawarto w roku 2020 i od stycznia 2021 r. rozpoczęto odprowadzanie składek w ramach programu.

Tabela 52 Kluczowe wskaźniki Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK).

Udział załogi w PPK	Liczba osób		Struktura (%)	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Uczestnicy PPK	152	121	29	34
Pracownicy poza PPK	376	234	71	66
Ogółem	528	355	100	100
Struktura wieku uczestników PPK	Liczba osób		Struktura (%)	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
18 – 54 lata	134	105	88	87
55 – 70 lat	18	16	12	13
Ogółem	152	121	100	100

3. Środowisko pracy.

W trosce o zdrowie i poprawę jakości życia pracowników Spółki stosowane są dodatkowe świadczenia pozapłacowe, do których uprawnieni są wszyscy pracownicy, niezależnie od wymiaru etatu czy stażu pracy.

Do stosowanych świadczeń pozapłacowych należą:

- dofinansowanie pakietu opieki medycznej, polegającej w głównej mierze na szybkim dostępie do lekarzy specjalistów kilkunastu rodzajów poradni na terenie całej Polski,
- dofinansowanie do pracowniczego ubezpieczenia grupowego na życie, obejmującego również wypadki, leczenie szpitalne czy wystąpienie ciężkich chorób,
- pomoc socjalna adresowana do potrzebujących wsparcia pracowników czy emerytów i rencistów, znajdujących się w trudnej sytuacji, w oparciu o działający Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,
- bezprocentowe pożyczki dla pracowników będących członkami Międzyzakładowej Pracowniczej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej.

Tabela 53 Kluczowe wskaźniki warunków pracy.

Warunki pracy	Struktura (%)	
	2020	2019
Pracownicy mający dostęp do opieki medycznej	100	100
Pracownicy korzystający z MPKZP	66	51

4. Równość i różnorodność.

Kluczowymi aspektami różnorodności w Grupie Kapitałowej RAFAMET są: płeć, wiek, kompetencje, wiedza, doświadczenie i zdolności psychofizyczne. Pomimo braku sformalizowanej polityki różnorodności działania w obszarze zarządzania kadrami uwzględniają kluczowe elementy różnorodności, które pozwalają na wybór kandydatów zapewniających efektywną realizację zadań oraz rozwój Grupy Kapitałowej, począwszy od najniższego, a skończywszy na najwyższym szczeblu zarządzania. Podmioty Grupy dokładają starań, aby stosowane były zasady równego traktowania i zarządzania różnorodnością w miejscu pracy, a szczególnie w obszarze rekrutacji, wynagrodzeń, awansów, dostępu do szkoleń, ochrony przed mobbingiem oraz ochrony przed nieuzasadnionym zwolnieniem.

Tabela 54 Kluczowe wskaźniki równości i różnorodności.

Różnorodność	Struktura (%)	
	2020	2019
Dostęp do stanowisk		
Kobiety	25,33	24,63
Kobiety na stanowiskach menedżerskich	20,90	12,75
Stosunek podstawowego wynagrodzenia kobiet i mężczyzn według zajmowanego stanowiska (wynagrodzenie mężczyzn to 100%)		
Ogółem	22,49	21,93
Stanowiska niemenadżerskie	21,85	21,69
Stanowiska menadżerskie	25,54	25,72
Niepełnosprawność		
Zatrudnione osoby z niepełnosprawnością	2,84	2,78

Wysokość składek na PFRON odprowadzonych w 2020 r. wyniosła 171.107 zł, w 2019 r. kwota ta wyniosła 174.751 zł.

5. Dialog społeczny.

W Grupie Kapitałowej RAFAMET respektowane jest prawo pracowników do zrzeszania się w związkach zawodowych. Zakładowe organizacje związkowe są stroną we wszelkich negocjacjach w zakresie zagadnień dot. spraw pracowniczych, a w szczególności w zakresie ogólnozakładowych ruchów płacowych, dysponowania środkami z funduszu socjalnego oraz bezpieczeństwa i higieny pracy. W roku 2020 raz na kwartał Zarząd i związki zawodowe analizowały sytuację ekonomiczno – finansową Spółki w zakresie oceny procesu kształtowania poziomu wynagrodzeń.

Pracodawca i strona pracownicza prowadzi regularny dialog, którego formalnym wyrazem są:

- 1) Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A. zawarty dnia 15.11.1996 r. oraz Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o. zawarty dnia 27.08.1997 r.,
- 2) porozumienia dotyczące informowania pracowników i przeprowadzania z nimi konsultacji,
- 3) protokoły uzgodnień w zakresie bieżących spraw pracowniczych,
- 4) wewnętrzne akty normatywne regulujące kwestie pracownicze,
- 5) inne dokumenty, których sygnatariuszami są organizacje związkowe działające w podmiotach Grupy Kapitałowej, jak m.in. regulamin dysponowania środkami Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Najważniejszym dokumentem zawartym pomiędzy Pracodawcą a stroną społeczną reprezentowaną przez Międzyzakładowy Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Pracowników przy Fabryce Obrabiarek „RAFAMET” S.A.” oraz Organizację Międzyzakładową NSZZ „Solidarność” są Zakładowe Układy Zbiorowe Pracy, zawarte dla podmiotu dominującego i największej spółki zależnej. Określają one warunki, jakim powinna odpowiadać treść stosunku pracy, wzajemne zobowiązania stron układu oraz inne sprawy, które nie zostały uregulowane w przepisach prawa pracy w sposób bezwzględnie obowiązujący. Żadne postanowienia Układów nie są dla pracowników mniej korzystne niż wynikające z powszechnie obowiązujących przepisów prawa pracy.

W podmiotach Grupy Kapitałowej RAFAMET nie działają rady pracowników, ponieważ na mocy ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji zostały zawarte porozumienia dotyczące informowania pracowników i przeprowadzania z nimi konsultacji. Przedmiotowe porozumienia zapewniają warunki informowania i przeprowadzania konsultacji co najmniej równe określonym w ustawie oraz uwzględniają interes pracodawcy i pracowników.

Tabela 55 Kluczowe wskaźniki dialogu społecznego.

Dialog społeczny	2020	2019
Liczba działających w RAFAMET S.A. związków zawodowych	3	3
Liczba pracowników w związkach zawodowych:	240	253
MNSZZ Pracowników przy Fabryce Obrabiarek RAFAMET S.A.	154	164
OM NSZZ „Solidarność”	75	77
WZZ „Sierpień 80”	11	12
Odsetek pracowników zrzeszonych w związkach zawodowych	46%	47%
Odsetek pracowników objętych ZUZP	100%	100%

6. Bezpieczeństwo i higiena pracy.

Polityka bezpieczeństwa i higieny pracy zakłada:

- niezbędne działania ukierunkowane na poprawę i zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy,
- dążenie do stałej poprawy stanu bezpieczeństwa i higieny pracy,
- zapewnienie warunków organizacyjnych i technicznych pozwalających na sukcesywne obniżanie i eliminowanie ryzyka zawodowego występującego w miejscach pracy,
- spełnianie wymagań przepisów prawnych oraz innych wymagań dotyczących bezpiecznego funkcjonowania,
- zapewnienie ciągłego doskonalenia działań w zakresie BHP,
- ciągłe doskonalenie skuteczności Zintegrowanego Systemu Zarządzania funkcjonującego w RAFAMET S.A., ze szczególnym uwzględnieniem dotrzymania wymagań wynikających z normy ISO 45001:2018,
- ciągłą edukację pracowników w zakresie BHP poprzez podnoszenie kwalifikacji oraz uwzględnianie roli pracowników i ich angażowanie do działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy.

Kluczowe niefinansowe wskaźniki dotyczące zagadnień BHP obrazują zestawienia przedstawione poniżej.

Tabela 56 Kluczowe wskaźniki pracowniczych badań profilaktycznych.

Rodzaj badania	Liczba przebadanych pracowników	
	2020	2019
Badania wstępne	32	48
Badania okresowe	215	207

Tabela 57 Kluczowe wskaźniki wypadkowości.

Rodzaj wskaźnika	2020	2019
Zatrudnienie (stan na koniec roku w osobach)	528	535
Absencja chorobowa (dni)	738	553
Wypadki pracy ogółem	15	11
Wypadki ciężkie	0	1
Wypadki śmiertelne	0	0
Częstotliwość	28,4	20,5
Ciężkość wypadków	49,2	50,2
Choroby zawodowe	2	0

Wnioski z analizy wypadków przy pracy w omawianym okresie:

- wzrósł wskaźnik częstotliwości wypadków przy pracy, tj. w roku 2019 wskaźnik wyniósł 20,5, natomiast w roku 2020 wyniósł 28,4,
- zmalał wskaźnik ciężkości wypadków przy pracy z 50,2 w roku 2019 do 49,2 w roku 2020,
- najbardziej zagrożoną na wypadki grupą zawodową są pracownicy produkcyjni Wydziału Montażu RAFAMET S.A. i Działu Utrzymania Ruchu w ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o.

Najczęściej występującymi przyczynami wypadków przy pracy był czynnik ludzki (nieprawidłowe zachowanie pracownika) oraz nieprawidłowa organizacja stanowiska pracy.

W roku 2020 w ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o. stwierdzono dwa przypadki choroby zawodowej, tj. pylicę płuc u pracowników zatrudnionych na stanowisku oczyszczacza odlewów i rdzeniarza, stwierdzono także dwa przypadki podejrzenia o chorobę zawodową, tj. pylicę płuc u pracownika zatrudnionego na stanowisku wybijacza odlewów i zespół wibracyjny u pracownika na stanowisku doczyszczacza odlewów.

W Fabryce Obrabiarek RAFAMET S.A. nie stwierdzono żadnego przypadku choroby zawodowej, stwierdzono natomiast jeden przypadek podejrzenia o chorobę zawodową, tj. zespół cieśni w obrębie nadgarstka u pracownika zatrudnionego na stanowisku tokarza.

W podmiotach Grupy Kapitałowej stosuje się procedurę identyfikacji zagrożeń i oceny ryzyka zawodowego dla czynników fizycznych, chemicznych, biologicznych oraz montażu maszyn i podzespołów, która określa sposób postępowania w zakresie:

- identyfikacji zagrożeń utraty życia i zdrowia pracowników,
- oceny wielkości ryzyka zawodowego z zidentyfikowanymi zagrożeniami,
- sposobów eliminowania lub ograniczania zagrożeń i oceny ryzyka zawodowego,
- sposobów informowania pracowników o istniejących, potencjalnych zagrożeniach i wielkości ryzyka,
- sposobów poddawania przeglądowi kart oceny ryzyka w odniesieniu do zmian technologicznych i organizacyjnych w zakładzie.

W roku 2020 dokonano oceny ryzyka lub aktualizacji oceny dla 13 czynników chemicznych, z którymi mają kontakt pracownicy, 4 procesów technologicznych związanych z montażem produkowanych obrabiarek i ich podzespołów oraz 14 stanowisk pracy dla czynników fizycznych.

Ponadto, zgodnie z obowiązującymi w Grupie procedurami, dotyczącymi współpracy z firmami zewnętrznymi, przekazywana jest tym firmom informacja o zagrożeniach i ryzyku zawodowym występującym na terenie zakładu. Proces informowania odbywa się poprzez przekazywanie firmom zewnętrznym właściwych dokumentów zgodnie z zapisami w procedurze.

W roku 2020 przeprowadzono 12 kontroli tematycznych, zakończonych protokołami pokontrolnymi i stosownymi zaleceniami oraz wykazano 11 nieprawidłowości, które zostały usunięte. Dodatkowo, w wyniku codziennych rutynowych kontroli służby BHP, wydano 21 poleceń i zaleceń dotyczących niedociągnięć i nieprawidłowości stwierdzonych w wydziałach/działach zakładu. Zostały przeprowadzone cztery kwartalne przeglądy warunków pracy w ramach Zakładowej Komisji BHP. W wyniku tych przeglądów zostało wydanych 15 zaleceń poprawiających warunki pracy.

W roku 2020 Państwowa Inspekcja Sanitarna przeprowadziła kontrolę wykonania nakazów decyzji wydanych w 2019 roku w Fabryce Obrabiarek RAFAMET S.A. oraz ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o.

W roku 2020 dokonano przeszkolenia 36 osób w zakresie szkolenia wstępnego ogólnego BHP i 211 osób w ramach szkoleń okresowych.

Posiłki profilaktyczne przysługują pracownikom na określonych stanowiskach pracy, na których w wyniku pomiarów wydatku energetycznego został stwierdzony poziom tego wydatku upoważniający określonych pracowników do otrzymania posiłku podczas pracy.

W roku 2020 na Fundusz Emerytur Pomostowych dokonano odpisu dla 76 pracowników, którzy wykonują pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W odlewni istnieją stanowiska pracy, na których występujące czynniki środowiskowe, takie jak hałas i zapylenie, przekraczają najwyższe dopuszczalne wskaźniki. Do tych stanowisk należy zaliczyć: oczyszczacza, doczyszczacza i wybijacza odlewów, operatora śrutownicy, suwnicowy w hali oczyszczalni. Spółka angażuje znaczne siły i środki na działalność profilaktyczną związaną z poprawą warunków pracy pracowników, szczególnie na stanowiskach o najwyższym wskaźniku przekroczenia dopuszczalnych norm.

7. Rozwój i edukacja.

Polityka szkoleń pracowników Grupy Kapitałowej RAFAMET zdefiniowana została w procedurach Zintegrowanego Systemu Zarządzania, zgodnego z wymaganiami norm: ISO 9001, ISO 14001 i PN - N 18001.

System szkoleń stanowi jeden z podstawowych elementów systemu zarządzania zasobami ludzkimi. Pracownicy stanowią cenny kapitał firmy, którego wartość jest systematycznie podnoszona poprzez szkolenia oraz doszkąłcanie zawodowe w celu dostosowania kwalifikacji pracowników zarówno do obecnych warunków, jak i przyszłych zadań.

Szkolenia przeprowadza się w celu przyuczenia do pracy osób niewykwalifikowanych, rozwoju umiejętności w zakresie posługiwania się nowymi technikami i technologiami oraz pogłębienia i rozszerzenia posiadanych przez pracowników umiejętności, w celu dostosowania się do zmieniających się warunków oraz wymagań na danym stanowisku pracy lub do objęcia innego stanowiska.

Pracownicy szkoleni są na bieżąco w zakresie zmieniających się przepisów prawnych oraz potrzeb w bieżącym funkcjonowaniu firmy, a przede wszystkim w odniesieniu do strategicznych celów przedsiębiorstwa oraz wymagań stawianych przez otoczenie konkurencyjne. Podstawę planowania szkoleń stanowi strategia przedsiębiorstwa oraz analiza potencjału zatrudnionych pracowników. Ważną rolę odgrywają ponadto potrzeby szkoleniowe zgłaszane przez samych pracowników, które wynikają zwykle z chęci poszerzenia swoich kwalifikacji.

Szkolenia odbywają się zarówno na terenie zakładu pracy jak i poza nim, w ośrodkach szkoleniowych. Ważną rolę w doborze jednostki szkolącej odgrywają metody i techniki wykorzystywane podczas prowadzenia szkoleń. Analiza przedstawionych przez pracowników ocen poszczególnych szkoleń dostarcza nam informacji o tym co jest istotne z punktu widzenia osoby szkolonej. Ocena efektywności szkolenia natomiast informuje nas na temat zarówno merytorycznej jak i organizacyjno-technicznej jakości szkolenia, a także wpływu szkolenia na wyniki osiągnięte przez pracownika w miejscu pracy. Doświadczenie pokazuje, że pracownicy zwracają szczególną uwagę zwłaszcza na takie czynniki jak: wielkość grup szkoleniowych oraz czy szkolenia są aktywizujące, czy raczej pasywne.

Podnoszenie kwalifikacji w formach szkolnych, pomimo pomocy ze strony firmy, wymaga wyrzeczeń ze strony pracowników. Doszkąłcanie odbywa się często w weekendy, które są dla pracowników czasem wolnym od pracy. W przypadku podjęcia studiów przez pracownika, firma zazwyczaj finansuje w 100 % czesne za studia oraz zwraca koszty przejazdów na uczelnię, a po ukończeniu studiów analizuje zdobyte kwalifikacje pod kątem ewentualnego awansu zawodowego.

W celu pozyskania informacji o potencjale zawodowym zatrudnionych pracowników, standardem RAFAMET S.A. jest system okresowych ocen pracowniczych. Ocenę kwalifikacji i wyników pracy pracowników nowoprzyjętych przeprowadza się w związku z zawarciem kolejnych umów o pracę. Dokonuje jej kierownik komórki organizacyjnej, w której zatrudniony jest pracownik, następnie dyrektor danego pionu ustosunkowuje się do oceny i przedkłada ją do ostatecznej do decyzji Zarządowi. W odniesieniu do pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony, ocenę wyników pracy przeprowadza się w celu pozyskania informacji o potencjale i kompetencjach zawodowych oraz dla określenia stopnia przydatności zawodowej pracownika i decyzji dotyczących systemu motywacji poprzez wynagrodzenie oraz system szkoleń. Oceny tej dokonuje kierownik komórki organizacyjnej a w odniesieniu do kierowników oceny dokonuje dyrektor pionu. Ocena przeprowadzana jest co najmniej raz na dwa lata. Wnioski płynące z prowadzonych ocen stanowią wsparcie w podejmowaniu długofalowych decyzji kadrowych w zakresie zatrudniania, motywacji oraz rozwoju pracowników. Zasady dokonywania ocen pracowniczych sformalizowane są w wewnętrznych aktach normatywnych.

Tabela 58 Kluczowe wskaźniki edukacji i rozwoju zawodowego.

Szkolenia i ocena pracowników nowoprzyjętych	Liczba osób	
	2020	2019
Szkolenia obowiązkowe	220	302
Szkolenia fakultatywne	95	135
	315	437
Studia wyższe	3	8
Studia podyplomowe	1	1
Studia MBA	1	1
Przewody doktorskie	5	1
	10	11
Ogółem	325	448
Ocena pracowników nowoprzyjętych	29	14

8. Społeczności lokalne i zaangażowanie społeczne.

Grupa Kapitałowa RAFAMET jako największy gospodarczy pracodawca na terenie gminy Kuźnia Raciborska oraz istotny pracodawca w powiecie raciborskim, w poczuciu odpowiedzialności firmy za lokalną społeczność od lat prowadzi działania ukierunkowane na lokalne inicjatywy i wspieranie działań prospołecznych oraz dobroczynnych w zakresie edukacji, kultury i sportu. Poprzez działalność w obszarze społecznej odpowiedzialności biznesu buduje wizerunek nie tylko jako stabilnego pracodawcy, ale również firmy odpowiedzialnej społecznie. Podmioty Grupy nie posiadają sformalizowanej polityki w zakresie zaangażowania społecznego. Decyzje w zakresie wydatkowania środków na cele charytatywne i sponsoring podejmują Zarządy, biorąc pod uwagę doraźne potrzeby podmiotów publicznych i organizacji pozarządowych.

Tabela 59 Kluczowe wskaźniki dla darowizn i sponsoringu.

Darowizny i sponsoring	2020	2019
Wysokość środków przekazanych na darowizny i sponsoring (w tys. zł)	113,6	108,3
Liczba beneficjentów	12	11

Działalność sponsoringowa i charytatywna w 2020 r.:

- 1) przekazanie darowizny na wsparcie osób narażonych na skutki zagrożenia epidemicznego, w szczególności przebywających w szpitalach, domach dziecka i domach seniora,
- 2) wsparcie rzeczowe personelu szpitala zakaźnego w Raciborzu z okazji Międzynarodowego Dnia Pielęgniarek i Położnych,
- 3) sfinansowanie metalowego pojemnika na nakrętki w ogólnopolskiej akcji „SERCE”,
- 4) wsparcie działalności sportowej, rekreacyjnej i wychowawczej Klubu Sportowego „STAL” w Kuźni Raciborskiej,
- 5) sponsorowanie projektu medialno – edukacyjnego „Czas na zawodowców”, realizowanego przez Wydawnictwo Nowiny Sp. z o.o. w Raciborzu, którego głównymi celami są: zachęcanie młodzieży do zdobywania zawodów i kompetencji odpowiadających potrzebom współczesnego, lokalnego i regio-

- nalnego rynku pracy, prezentowanie potencjału raciborskiego szkolnictwa zawodowego, informowanie o kierunkach rozwoju lokalnego rynku pracy i miejscowych pracodawców,
- 6) współorganizacja wraz z Miejskim Ośrodkiem Kultury, Sportu i Rekreacji w Kuźni Raciborskiej V Kuźniańskiego Półmaratonu Leśnego,
  - 7) dofinansowanie organizowanego przez Klub Szachowy „SILESIA” w Raciborzu XX Międzynarodowego Turnieju Szachowego o puchar Prezydenta Raciborza,
  - 8) wsparcie finansowe organizowanego przez Miejski Klub Zapaśniczy „UNIA” z siedzibą w Raciborzu Pucharu Polski seniorów w zapasach w stylu klasycznym oraz Mistrzostw Polski Juniorów w zapasach w stylu klasycznym,
  - 9) renowacja zabytkowych obiektów położonych na terenie powiatu raciborskiego,
  - 10) dofinansowanie Stowarzyszenia Inicjatyw Muzycznych w Kuźni Raciborskiej,
  - 11) wsparcie akcji charytatywnej „Gwiazdka Serc” organizowanej przez Raciborską Izbę Gospodarczą.

9. Bezpieczeństwo produktów i ich użytkowników.

Kwestia bezpieczeństwa produktów jest w znaczącym stopniu uregulowana przez prawodawstwo unijne i krajowe. Zgodnie z ustawą o systemie oceny zgodności oraz posiadaniem przez Polskę statusu członka Unii Europejskiej, każdy nasz wyrób dopuszczony do obrotu towarowego w krajach UE posiada deklarację zgodności wystawioną przez wytwórcę lub upoważnionego przedstawiciela i jest oznakowany „CE”. RAFAMET S.A. ma obowiązek zapewnić, że wyrób, który ma zostać wprowadzony na rynek Unii, został zaprojektowany i wyprodukowany zgodnie z postanowieniami odpowiedniej dyrektywy (lub kilku dyrektyw) nowego podejścia.

W Spółce obowiązuje „Polityka Jakości, Środowiska, Bezpieczeństwa i Higieny Pracy”, której podstawowym celem jest sprzedaż wyrobów i usług o jakości spełniającej oczekiwania klientów przy zachowaniu bezpiecznych warunków pracy i szacunku dla środowiska naturalnego. Jednym z jej głównych założeń jest zgodność z wymaganiami prawnymi związanymi z działalnością i zidentyfikowanymi aspektami środowiskowymi.

W oparciu o wprowadzony i certyfikowany Zintegrowany System Zarządzania zgodny z normami ISO 9001:2015 w zakresie jakości, ISO 14001:2015 w zakresie środowiska i ISO 45001:2018 w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy produkowane wyroby spełniają wymagania: Dyrektywy maszynowej 2006/42/WE, Dyrektywy niskonapięciowej 2014/35/UE oraz Dyrektywy dotyczącej kompatybilności elektromagnetycznej 2014/30/WE.

Systemem objęto: projektowanie i rozwój, wytwarzanie, instalowanie, dostarczanie i serwis obrabiarek i urządzeń dla kolejnictwa, tokarek karuzelowych i obrabiarek specjalnych. Dotyczy on wszystkich komórek organizacyjnych firmy. Spółka posiada szczegółowo opracowane procedury, zapewniające zgodność produktów i usług z obowiązującymi normami oraz gwarantujące bezpieczeństwo klientów, opisujące procesy związane z realizacją wyrobu. W tym celu zostały określone:

- cele jakościowe, środowiskowe i w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- postępowanie w zakresie komunikacji z klientem,

- wymagania dotyczące wyrobu,
- zasoby do wykonania wyrobu,
- działania dotyczące weryfikacji, monitorowania, kontroli i badań oraz kryteria przyjęcia wyrobu,
- zapisy potrzebne do dostarczenia dowodów, że procesy realizacji i wyrób, który jest wynikiem procesów, spełniają określone wymagania.

Weryfikację surowców, z których wytwarzany jest produkt, opisuje procedura „Zasady przyjmowania, przychodowania, wydawania materiałów i komponentów do produkcji”. Obejmuje ona zasady przyjmowania i kontroli dostaw, magazynowania materiałów i komponentów w magazynach i składowiskach otwartych, oznaczania dostaw, nadzorowania inspekcyjnego sposobu składowania oraz wydawania materiałów do produkcji.

Obowiązujące procedury zapewniają, że procesy produkcji i instalowania oraz serwisu są zaplanowane i sterowane w sposób umożliwiający ich bieżącą kontrolę, a operacje, które są związane ze zidentyfikowanymi aspektami środowiskowymi są prowadzone w taki sposób, że związane z nimi niekorzystne wpływy na środowisko są nadzorowane i zmniejszane. Szczegółowe zasady postępowania w zakresie sterowania procesem produkcyjnym i podział odpowiedzialności określają procedury:

- „Zasady przyjmowania, przychodowania, wydawania materiałów i komponentów do produkcji”,
- „Przygotowanie produkcji”,
- „Utrzymanie ruchu”,
- „Sterowanie procesem produkcji i pomiarów wyrobów”,
- „Obsługa techniczna wyrobów”,
- „Identyfikacja aspektów środowiskowych”,
- „Monitorowanie i pomiary środowiskowe, ocena zgodności z wymaganiami prawnymi oraz stan bezpieczeństwa i higieny pracy”.

Procedura „Oznaczenie identyfikacyjne wyrobów” ustala jednolite zasady znakowania identyfikacyjnego materiałów i wyrobów. Obejmuje znakowanie dostaw, półfabrykatów i części w toku produkcji oraz wyrobów finalnych dla zachowania pełnej identyfikacji materiałów i wyrobów w całym cyklu produkcji.

Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z produktów i usług oferowanych przez Spółkę normuje procedura „Obsługa techniczna wyrobu”. Obejmuje ona sprawy związane ze sprawną obsługą klientów w zakresie świadczonych usług montażowych i przekazania maszyn do eksploatacji oraz obsługę posprzedażną wyrobów.

W Spółce ustalono, wdrożono i utrzymuje się okresową ocenę zgodności z mającym zastosowanie ustawodawstwem i przepisami prawnymi oraz innymi wymaganiami. Firma posiada zapisy z tej oceny zgodnie z procedurami:

- „Przegląd umowy”,
- „Obsługa techniczna wyrobu”,
- „Identyfikacja wymagań prawnych i innych”,
- „Monitorowanie i pomiary środowiskowe, ocena zgodności z wymaganiami prawnymi oraz stan bezpieczeństwa i higieny pracy”.

Okresowa ocena zgodności dokonywana jest raz w roku. W przypadku potrzeby (nagle zdarzenie, awarie lub negatywne informacje zewnętrzne lub wewnętrzne) jest przeprowadzana częściowej lub w ramach oceny celowej.

W RAFAMET S.A. obowiązuje polityka kontroli obrotu. Jednocześnie wprowadzony i certyfikowany przez Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A. Wewnętrzny System Kontroli (WSK) spełnia wymagania ustawy o obrocie z zagranicą towarami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa.

Z punktu widzenia zarządzania WSK funkcjonuje jako instrument zabezpieczający firmę przed działaniami niezgodnymi z krajowymi wymogami kontroli obrotu oraz zobowiązaniami międzynarodowymi w tym zakresie. Posiadając własny wewnętrzny system kontroli firma jest w stanie chronić swój handlowy interes oraz swój wizerunek w oczach partnerów zagranicznych.

Wewnętrzny System Kontroli obejmuje następujące elementy: deklaracje polityki firmy, dobór personelu, archiwizację danych, szkolenie, procedury realizacji zamówień, powiadamianie, analizę listy odmów, klasyfikację produktów, analizę ryzyka zmiany przeznaczenia towarów, kontrolę wewnętrzną, transfer technologii i certyfikację systemu.

Wewnętrzny System Kontroli opiera się na 3 filarach:

- znaj swojego zagranicznego partnera,
- znaj parametry techniczne towaru, którym handlujesz,
- miej wiedzę do czego twój wyrób może być użyty.

Tabela 60 Kluczowe wskaźniki bezpieczeństwa obrotu.

Monitorowany wskaźnik	2020	2019
Liczba postępowań administracyjnych prowadzonych przeciwko Spółce lub wartość kar za niezgodność z prawem lub normami wyprodukowanych maszyn	brak	brak
Liczba wypadków zaistniałych na maszynach wyprodukowanych przez RAFAMET S.A. u odbiorców w trakcie eksploatacji, wynikających z błędów lub niezgodności z prawem lub normami wyprodukowanych maszyn	brak	brak
Liczba reklamacji złożonych przez użytkowników na wyprodukowane przez Spółkę obrabiarki	brak	brak
Liczba postępowań administracyjnych prowadzonych przeciwko Spółce lub nałożonych kar związanych z obrotem z zagranicą towarami i usługami o znaczeniu strategicznym	brak	brak

Opracowano analizy zarządzania ryzykiem w oparciu o ISO 31000, zgodnie z wymaganiami norm ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 i ISO 45001:2018

Wdrożony w ODLEWNI RAFAMET Sp. z o.o. system obejmuje swym zakresem procesy opracowania ofert i przeglądu zamówień, przygotowanie i sterowanie procesem produkcji odlewów, obsługę reklamacji i ocenę zadowolenia klientów, aspekty środowiskowe, wymagania prawne, program ZSZ oraz zarządza-

nia firmą i doskonalenia systemu zarządzania. Zakres Zintegrowanego Systemu Zarządzania obejmuje wszystkie zidentyfikowane procesy, wyroby i usługi.

Obszar dotyczący bezpieczeństwa produktów został określony w procedurach dotyczących kontroli potwierdzających spełnienie wymagań klienta, nadzoru nad dostawcami oraz jakości produkowanych wyrobów. Analizuje się przyczyny reklamacji, bada zadowolenie klientów oraz dokonuje okresowej analizy i weryfikacji dostawców.

W produkcji podstawowej RAFAMET S.A. wykorzystywane są surowce o wysokim stopniu przetworzenia, natomiast odlewnia w swoim procesie produkcyjnym zużywa surowce nieprzetworzone lub o niewielkim stopniu przetworzenia. Materiały i surowce o znaczeniu strategicznym pozyskiwane są od certyfikowanych – kwalifikowanych dostawców. Obowiązują procedury pozyskiwania/zakupu materiałów i surowców zgodnie z normą PN-EN 9001:2015 oraz procedury określające sposób postępowania w zakresie magazynowania i utylizacji odpadów produkcyjnych zgodnie z normą PN-EN 14001:2015.

Tabela 61 Kluczowe wskaźniki zużycia materiałów.

Grupa asortymentowa	Wartość (w tys. zł)	
	2020	2019
Maszyny i urządzenia	17 095	33 992
Wyroby przemysłu elektrotechnicznego	8 747	5 550
Wyroby przemysłu metalowego, w tym odlewy żeliwne	7 852	8 997
Wyroby hutnictwa żelaza	1 116	1 451
Wyroby przemysłu precyzyjnego	1223	1 795
Wyroby przemysłu chemicznego	929	741
Wyroby metali nieżelaznych	137	124

Pod względem ilościowym (wagowym) największe zapotrzebowanie RAFAMET S.A. generuje w zakresie zakupu materiałów hutniczych i odlewów żeliwnych. Odlewy żeliwne jak i materiały stalowe użyte w procesie produkcji podlegają po zakończeniu życia produktu w całości recyklingowi i wykorzystywane są jako materiały wsadowe w procesie produkcji stali i odlewów żeliwnych. Asortyment produktów podmiotu dominującego jest zróżnicowany. Obrabiarki klasyfikowane są wg typów. Każdy typ charakteryzuje się innym zużyciem materiałowym.

Tabela 62 Kluczowe wskaźniki zużycia surowców.

Surowce	Jednostka	2020	2019
sklejka	m ³ /rok	15,50	8,00
tarcica		96,80	49,00
olej napędowy	dm ³ /rok	2000,00	730,00
olej opałowy lekki		64,50	77,30
gaz płynny	mg/rok	2,30	2,00
koks odlewniczy gat. 1S		24,60	50,00
piasek		812,00	621,00
surówka odlewnicza		787,00	719,00
tlen ciekły		1,60	16,00
żłom stalowy		838,90	1248,00
żłom żeliwny		2792,60	3931,00
pokrycia ochronne		42,60	45,00
utwardzacz do żywic		60,84	25,00
żywica furanowa		199,50	197,00

Tabela 63 Kluczowe wskaźniki efektywności dla wybranej obrabiarki.

Tokarka cierna portalowa UFB 125 N	2020	2019
	Wartość (w zł)	
Koszt odlewów	153 825	139 525
Koszt materiałów hutniczych	79362	96 663
Całkowite zużycie materiałowe	1 424 822	1 399 102
	Struktura (%)	
Udział materiałów hutniczych i odlewów w kosztach materiałowych produktu	16,4%	16,9%

Do porównania przyjęto obrabiarkę typu UFB 125 N. Porównywalny poziom nakładów w tej grupie asortymentowej w stosunku do roku 2019 wynika z posiadania zapasów materiałów hutniczych. Aby sprostać wymaganiom rynku prowadzono działania mające na celu obniżenie materiałochłonności produkowanych obrabiarek i podniesienie ich konkurencyjności.

Tabela 64 Zagrożenia występujące w procesie zakupów.

Rodzaj zagrożenia	Ryzyko	Działania ograniczające ryzyko
Zagrożenie wynikające z procesu zakupu materiałów i surowców	Wysoki koszt wytworzenia, z uwagi na wzrost kosztów zakupu materiałów, ograniczenie podaży materiałów i usług (uwarunkowania pandemiczne)	Poszukiwanie tańszych dostawców materiałów i surowców
	Terminowość dostaw, z uwagi na zjawisko pandemii, wydłużenie terminów	Szczegółowe opracowanie zamówień, planowanie dostaw zgodnie z planem produkcji, monitorowanie dostawców w trakcie realizacji zamówień (zawansowanie)
	Niezgodność dostaw	Nadzór jakościowy kontroli dostaw
	Wady ukryte	Reklamacje, uzgodnienia z dostawcami

Zgodnie z wymogami normy PN-EN 14001:2015 Systemu Zarządzania Środowiskowego opracowano procedurę, której przedmiotem jest gospodarka odpadami na terenie RAFAMET S.A., ich zbieranie, wykorzystanie i unieszkodliwianie w sposób zapewniający zminimalizowanie niekorzystnego oddziaływania na środowisko, zgodnie z zasadami gospodarności oraz wymaganiami prawnymi i innymi. Wszystkie odpady wytwarzane na terenie Spółki są odpowiednio segregowane, zbierane i przekazywane do unieszkodliwiania firmom posiadającym stosowne zezwolenia. Spółka prowadzi ewidencję odpadów elektronicznie w Bazie Danych Odpadowych – BDO na swoim indywidualnym koncie. Największą pozycję stanowią odpady z toczenia i piłowania żelaza oraz jego stopów wytwarzane w procesie obróbki wiórowej.

10. Informacja o zagrożeniu COVID-19

W Grupie Kapitałowej RAFAMET, w celu ograniczenia negatywnych skutków pandemii COVID-19, wdrożono procedury postępowania w nowych warunkach sanitarnych i podjęto działania zmierzające do ograniczenia ryzyka zarażenia się pracowników koronawirusem, takie jak:

- zapewnienie dystansu fizycznego pomiędzy pracownikami,
- zabezpieczenie pracowników w środki ochrony indywidualnej (maseczki, przyłbice, osłony antywirusowe z pleksi),
- kierowanie pracowników na pracę zdalną,
- ograniczenie kontaktów bezpośrednich z osobami spoza zakładu pracy,
- przestrzeganie zasad higieny w miejscu pracy (szeroko pojęta dezynfekcja),
- wdrożenie zasad postępowania z przesyłkami zewnętrznymi oraz korespondencją wewnętrzną,
- pomiar temperatury każdej osoby wchodzącej na teren Grupy Kapitałowej RAFAMET.

Zastosowane środki zapobiegawcze powodują, że wykonywanie pracy nie zwiększa prawdopodobieństwa zarażenia pracowników koronawirusem SARS-CoV-2 powyżej szacowanego dla innych członków społeczeństwa, którzy w życiu codziennym stosują się do wprowadzanych w związku z epidemią ograniczeń, nakazów i zakazów.

Ryzyka w obszarze społecznym i pracowniczym

Istnieją ograniczenia w pozyskaniu wykwalifikowanych i wysoko wykwalifikowanych pracowników oraz osób chętnych do podjęcia się prac ciężkich przy spełnianiu optymalnych oczekiwań pracodawcy. Ewentualna utrata wykwalifikowanych pracowników kadry inżyniersko – technicznej w związku z obniżeniem ustawowego wieku emerytalnego oraz ograniczenia w pozyskaniu nowych pracowników na zastępstwa zatrudnieniowe (wysoka średnia wieku załogi), a także procedury rekrutacji i koszty związane z wdrażaniem nowozatrudnionych pracowników, mogą skutkować spadkiem wydajności pracy i wpływać na efektywność działalności. Niewystarczające kompetencje nowych pracowników i wysoki wskaźnik odejść mogą powodować zdemotywowanie załogi i możliwość wystąpienia konfliktów.

Pozyskanie wykwalifikowanych pracowników przez ODLEWNIĘ RAFAMET Sp. z o.o., z racji braku szkół zawodowych kształcących w zawodach odlewnik czy modelarz, nie jest możliwe. Utrata wykwalifikowanych pracowników, głównie na stanowiskach bezpośrednio produkcyjnych, powoduje konieczność zatrudniania osób niewykwalifikowanych, które dopiero po kilku lub nawet kilkunastu latach nabywają wiedzę i praktykę umożliwiającą osiągnięcie zadowalającej efektywności i wydajności pracy.

Z uwagi na tendencje panujące na rynku pracy i specyfikę lokalnego rynku pracy (położenie Grupy Kapitałowej na terenie polsko - czeskiego przygranicza, bliskość aglomeracji śląskiej) dostrzega się ryzyko utraty młodszych stażem, ale wysoko wyspecjalizowanych pracowników, a zatem ryzyko utraty przez organizację kluczowych kompetencji. Dla przedsiębiorstw produkcyjnych, które budują swoją przewagę konkurencyjną na wiedzy i innowacyjności, odpływ wiedzy i umiejętności na rzecz innych podmiotów, w tym konkurencyjnych, jest szczególnie niewskazany.

COVID-19 może mieć duży wpływ na rytm i efektywność (wydajność) pracy pracowników firmy. Każda kwarantanna nałożona na pracowników, a szczególnie kluczowych, może potęgować problemy w realizacji zadań kontraktowych, a co za tym idzie nieterminowego ich wykonania.

W związku z brakiem sformalizowanej polityki w zakresie zaangażowania społecznego (darowizny na cele charytatywne i sponsoring) istnieje ryzyko postrzegania Emitenta przez interesariuszy jako niedostatecznie transparentnej w wyborze partnerów społecznych.

OBSZAR POSZANOWANIE PRAW CZŁOWIEKA I PRZECIWDZIAŁANIE KORUPCJI

Grupa Kapitałowa RAFAMET traktuje przestrzeganie praw człowieka w ramach prowadzenia działalności gospodarczej jako podstawowy element etycznego biznesu, który firma prowadzi od wielu lat w kilkudziesięciu krajach świata. Stoimy na straży wartości takich jak szacunek i otwartość w stosunku do innych, integracja społeczna, tolerancja, przejrzystość oraz poszanowanie prawa do prywatności. Respektowanie praw człowieka wyraża się głównie w prawie do wolności zrzeszania się, w zapewnieniu pracownikom bezpiecznego środowiska pracy, stosowaniu zakazu dyskryminacji, pracy dzieci i pracy przymusowej, co zostało sformalizowane w wewnętrznych aktach firmy dotyczących głównie obszaru pracowniczego i społecznego.

Charakter prowadzonej działalności i jej zasięg geograficzny potwierdza, że respektujemy różnorodność pochodzenia, rasy, płci, kultury, wieku i stanu cywilnego, a także przekonań religijnych, politycznych i przynależności do organizacji społecznych i zawodowych.

Tabela 65 Kluczowe wskaźniki związane z prawami człowieka.

Prawa człowieka	2020	2019
Zgłoszone i potwierdzone przypadki pracy dzieci	brak	brak
Zgłoszone i potwierdzone przypadki pracy przymusowej	brak	brak
Zgłoszone i potwierdzone przypadki dyskryminacji	brak	brak
Liczba skarg w zakresie naruszenia prywatności	brak	brak
Liczba skarg w zakresie naruszenia praw człowieka	brak	brak
% produktów podlegających ocenie norm bezpieczeństwa	100%	100%

W podmiotach Grupy Kapitałowej RAFAMET nie została sformalizowana polityka przeciwdziałania korupcji, pomimo to nie toczyły się sprawy sądowe dotyczące naruszeń zasad uczciwej konkurencji przeciwko żadnemu z podmiotów Grupy.

Tabela 66 Kluczowe wskaźniki związane z zachowaniami korupcyjnymi.

Zachowania korupcyjne	2020	2019
Liczba zgłoszonych przypadków zachowań noszących znamiona korupcji	brak	brak
Liczba potwierdzonych przypadków korupcji	brak	brak

Ryzyka w obszarze poszanowanie praw człowieka i przeciwdziałanie korupcji

W przypadku wystąpienia zjawisk dyskryminacji skutkujących wszczęciem postępowań sądowych przeciwko któremukolwiek podmiotowi Grupy Kapitałowej może wystąpić ryzyko finansowe i wizerunkowe. Grupa Kapitałowa jest w małym stopniu narażona na wystąpienie ryzyka we wskazanym obszarze.

Podpisy Zarządu RAFAMET S.A.			
16.04.2021 r.	E. Longin Wons	Prezes Zarządu – Dyrektor Naczelny	
16.04.2021 r.	Maciej Michalik	Wiceprezes Zarządu – Dyrektor Handlowy	